https://www.saeima.lv/steno/st_96/st1101.html

6. Saeima 11.01.1996. sēde *Noraksts*

Stenogramma
1996.gada 11.janvāra sēde sākās pl. 9:00
sēde slēgta pl. sēdes ilgums minūtes

Latvijas Republikas 6.Saeimas ziemas sesijas pirmā sēde 1996.gada 11.janvārī

Sēdi vada Latvijas Republikas 6.Saeimas priekšsēdētāja Ilga Kreituse.

Sēdes vadītāja. Labrīt! Godātie deputāti, lūdzu, ieņemiet savas vietas! Godātie deputāti, paziņoju par atklātu ziemas sesijas pirmo sēdi. 1996.gada 8.janvārī Parīzē ir miris bijušais Francijas prezidents Fransuā Miterāns. Lūdzu deputātus un klātesošos ar klusuma brīdi pagodināt izcilā politiķa un pārliecinātā eiropieša piemiņu. (Klusuma brīdis.) Paldies.

Prezidija izsludinātās darba kārtības sakarā ir saņemti šādi **papildinājumi**. Pirmais: iekļaut darba kārtībā jautājumu par Latvijas Republikas Saeimas partnerattiecību parlamentārās grupas izveidošanu Latvijas-Krievijas partnerattiecībām. Vai ir kādi iebildumi pret šā jautājuma iekļaušanu šodienas darba kārtībā? Prezidija priekšlikums - ja nav iebildumu, iekļaut šo jautājumu kā darba kārtības 31.jautājumu pie patstāvīgajiem priekšlikumiem. Vai ir kādas citas domas, lūdzu? Lūdzu - Juris Sinka, frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" deputāts!

J.Sinka (frakcija "Tçvzemei un Brīvībai").

Cienījamo Prezidij! Dāmas un kungi! Es sapratu, ka visas tās pārējās atbalsta grupas, kas tiek veidotas... tām ir vēl jāgaida pēc... tā kā es ziņas saņēmu no Ārlietu biroja... jāgaidot līdz nākamajai nedēļai, nākamajai sēdei... ka tur parakstās, kas tur grib iestāties. Un es domāju, ka arī šīs atbalsta grupas veidošanai vajadzētu iet tādu pašu ceļu. Tā ka es ieteiktu to neizskatīt kā tādu atsevišķu. Nu, tad kāpēc ne Latvijas-Vācijas atbalsta grupu vai jebkuru citu, kur... jūs jau visi zināt, kolēģi, jūs esat tur parakstījušies un pieteikuši savu interesi, un tā tālāk, un to acīmredzot tikai nākamnedēļ nokārtos, tādēļ es nedomāju, ka šai atbalsta grupai vajag tādu speciālu mūsu parlamenta uzmanību.

Sēdes vadītāja. Sinkas kungs, lūdzu, kāds ir jūsu konkrētais priekšlikums?

J.Sinka. Nē, nu... to nepieņemt.

Sēdes vadītāja. Šodien neizskatīt. Tātad, lūdzu, balsojam par to, vai iekļaut šodienas darba kārtībā jautājumu par Latvijas Republikas Saeimas Latvijas-Krievijas partnerattiecību parlamentārās grupas izveidošanas apstiprināšanu. Tātad mēs balsojam, vai iekļaut šo jautājumu darba kārtībā vai neiekļaut. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 21, atturas - 16. Iekļauts darba kārtībā kā 31.izskatāmais jautājums.

Saeimas Prezidijs ir saņēmis divus Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas iesniegumus.

Dokuments nr.188. Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija lūdz iekļaut 11.janvāra sēdes darba kārtībā likumprojektu **"Grozījums likumā "Par zemes komisijām"".**

Tā kā ir nepieciešams Prezidija atzinums, tikko kā būs Prezidija atzinums, tā arī lemsim par šā jautājuma iekļaušanu darba kārtībā.

Otrs dokuments ir dokuments nr.189. Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija lūdz iekļaut 11.janvāra sēdes darba kārtībā lēmuma projektu **par piecu deputātu sastāva atjaunošanu Centrālajā zemes komisijā saskaņā ar likumu "Par zemes komisijām"**. Atzinums ir sagatavots, pašlaik tas tiek kopēts un deputātiem tiks izdalīts pusstundas laikā. Ir priekšlikums iekļaut to darba kārtībā. Tagad tas ir Prezidija priekšlikums - iekļaut pie patstāvīgajiem priekšlikumiem tagad kā darba kārtības 32.jautājumu. Vārds Ivaram Ķezberam - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputātam.

I.Ķezbers (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Godājamie kolēģi! Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija lūdz šo jautājumu šodien neizskatīt un motivē to sekojoši. Vajadzētu šo jautājumu izskatīt nevis šādā steidzamības režīmā, bet izspriest Starpfrakciju padomē. Un, ņemot vērā to, ka ir runa par pieciem cilvēkiem, šeit ir izvirzītas sešas kandidatūras. Es domāju, ka var izvirzīt arī vēl kādas citas un tādā veidā apspriest, jo jautājums ir ļoti nopietns, izveidojot šo komisiju un balsojot par to. Paldies.

Sēdes vadītāja. Tātad ir priekšlikums - neiekļaut. Vārds Annai Seilei - LNNK un LZP frakcijas deputātei.

A.Seile (LNNK un LZP frakcija).

Anna Seile - LNNK un arī līdzšinējā Centrālās zemes komisijas priekšsēdētāja. Centrālā zemes komisija jau ilgāku laiku kopš 6.Saeimas ievēlēšanas mokās ar to, ka nesanāk kvorums un nevar izlemt jautājumus. Tajā pašā laikā ir arī ārkārtīgi aktuāli jautājumi, kas saistīti ar valsts budžetu, ar līdzekļu iedalīšanu zemes iemērīšanai un pagastu zemes komisiju uzturēšanai. Nevar ilgāk kavēties ar šā jautājuma izskatīšanu, tādēļ es domāju, ka mēs varētu pieļaut arī tādu variantu, ka frakcijas šīs dienas laikā iesniedz savus papildu kandidātus, ja tādi ir, un sēdes beigās, ja būs saņemts Prezidija atzinums, tomēr vajadzētu balsot par šīs zemes komisijas izveidošanu, jo tai vienkārši jāsāk strādāt. Arī manas pilnvaras īstenībā jau sen vajadzēja nolikt, jo tomēr jau 6.Saeimai vajadzēja tādu uzmanību izrādīt un jaunu Centrālo zemes komisiju ievēlēt. Aicinu tātad atbalstīt šo projektu un iekļaut šo jautājumu šodienas darba kārtībā.

Sēdes vadītāja. Es gan gribēju aizrādīt, ka projektā ir ierakstītas patiešām sešas personas un tanī, ko pavairos deputātiem, ir ierakstīti seši deputāti, bet komisija lūdz piecus deputātus, tā kā šeit ir... projektā šī lieta, ka personālijas nevajadzētu ierakstīt iekšā. (No zāles deputāte A.Seile: "Drīkst paskaidrot?") Jā, lūdzu! Anna Seile - LNNK un LZP frakcijas deputāte.

A.Seile (LNNK un LZP frakcija).

Likumā ir noteikts, ka Centrālajā zemes komisijā ietilpst pieci Saeimas deputāti, bet nav jau liegts izvirzīt vairāk kandidatūru. Mēs, kā parasti, varam balsot, un reitinga kārtībā šajā zemes komisijā iekļūs pieci cilvēki, tāda varētu būt šī balsošanas kārtība. Attiecībā uz pārējiem zemes komisijas locekļiem, kuri ir tie cilvēki, kas strādā dažādās ministrijās un resoros, kur pašas ministrijas apstiprina šos cilvēkus, izvirza, un Saeima viņus tikai apstiprina, tur nebūtu problēmu. Gada gaitā, ja kādai ministrijai būs vēlme esošos cilvēkus nomainīt, viņi to varēs arī darīt, bet tātad no šiem sešiem ievēlēt, protams, var tikai tos piecus, kuri savāc vislielāko balsu skaitu. Ja izvirzīs desmit, arī tad varēs saskaņā ar likumu Centrālajā zemes komisijā iekļūt tikai pieci.

Sēdes vadītāja. Vairāk runātāju nav. Tātad mums ir divi priekšlikumi: viens ir par šā jautājuma iekļaušanu darba kārtībā, un to ir iesniegusi Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija, un otrs priekšlikums ir šo jautājumu šodien neiekļaut darba kārtībā un neizskatīt. Balsojam iesniegšanas kārtībā. Tātad pirmais būs balsojums par iekļaušanu darba kārtībā, lai apstiprinātu Centrālās zemes komisijas sastāvu. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 43, pret - 32, atturas - 8. Jautājums darba kārtībā ir iekļauts. Tātad, ja nav citu priekšlikumu, mēs to iekļaujam kā 32.punktu.

Vai vēl ir kādi priekšlikumi par darba kārtības izmaiņām? Vairāk nav saņemti priekšlikumi par darba kārtības izmaiņām, tātad sākam izskatīt Latvijas Republikas Saeimas 1996.gada 11.janvāra sēdes darba kārtību.

Pirmais jautājums - par saņemtajiem likumprojektiem. Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par 1925.gada 1.aprīļa likuma "Ministru kabineta iekārta" atjaunošanu"".** Saeimas Prezidijs ierosina deputātu Straumes, Kiršteina, Čevera, Vītola, Bāna un Panteļējeva iesniegto likumprojektu nodot Juridiskajai komisijai un Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai un noteikt, ka Juridiskā komisija ir atbildīgā komisija. Sākam debates. Jānis Mauliņš - frakcijas "Latvijai" deputāts.

J.Mauliņš (frakcija "Latvijai").

Labrīt! Godātā Saeima! Vispirms varu paziņot, ka neviens mūsu frakcijas deputāts nav saņēmis šo likumprojektu. Paldies Ivaram Ķezberam, ka viņš deva man iespēju ielūkoties šajā likumprojektā. Šajā sakarā es gribu aizrādīt, ka vainīgi ir ierēdņi, kas šo jautājumu kārto, un, tā kā es iepazinos ar likumprojektu, varu piebilst arī to, ka šajā likumprojektā nepieciešamā izmaiņa Ministru kabineta sastāvā arī ir saistīta ar ierēdņiem. Proti, es pilnīgi saprotu gan Andri Šķēli, gan partijas, kas ieiet šajā valdībā, ka nav viegli atbrīvoties no cementēti nostiprinātiem ierēdņiem, ko veica Māris Gailis, lai saglabātu ierēdņu mūžību Latvijas valdībā un tāpat arī Saeimā. Tāpēc es lūdzu: ja šo likumu pieņems, šo grozījumu, kur, cik es saprotu, būs četri vai pieci jauni Ministru prezidenta biedri, tad vajadzētu tikai saskaņā ar jaunu likumprojektu par ierēdņu tiesībām un viņu nenomaināmību, jo tas, ka ierēdņi ir nenomaināmi... mēs jūtam - vismaz es personīgi ļoti jūtu - tos sastrēgumus, kas rodas šeit Saeimas darbā. Proti, cilvēki tiek pārplūdināti ar nevajadzīgiem dokumentiem, bet tajā pašā laikā vajadzīgos dokumentus, kā redzams šajā gadījumā, nesaņem. Es domāju, ka mēs gribam ieviest Latvijā kārtību, tad vispirms jāievieš tiešām mūsu mājā kārtība un jāievieš kārtība arī Ministru kabinetā. Un es varu tikai izteikt līdzjūtību Andrim Šķēlem, neskatoties uz to, kā viņu kritizē vai nekritizē. Izsaku viņam līdzjūtību kā vadītājam, kuram vajadzēs rēķināties ar pieciem palīgiem, kas viņu diriģēs. Kā zinām, ja vienu orķestri diriģētu diriģents un viņa pieci palīgi, nekāda dziedāšana neiznāktu. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Mauliņa kungs, kāds, lūdzu, ir konkrētais jūsu priekšlikums?

J.Mauliņš. Priekšlikumu es izsacīju pašā sākumā, - ka šis likumprojekts ir apskatāms tikai kopībā ar likumu par ierēdņiem, un šobrīd tas nav gatavs. Bez tam mūsu partfrakcija praktiski tiek izolēta, jo mēs neesam sagatavojušies, mums šā dokumenta nav. Tātad - atlikt izskatīšanu. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Jautājums nav par izskatīšanu, Mauliņa kungs! Jautājums ir vienkāršs - vai mēs šo likumprojektu nododam komisijām vai noraidām tā nodošanu komisijām.

J.Mauliņš. Noraidīt nodošanu komisijām.

Sēdes vadītāja. Un, runājot par likumprojekta saņemšanu, es gribu informēt deputātu kungus, ka šis likumprojekts... par nodošanu komisijām... tika izskatīts 1995. gada 21. decembrī un nosūtīts jums pagājušajā gadā. Tā ka te varbūt ir tikai maza kļūda tanī veidā, kā ir sakārtoti dokumenti jūsu pašu materiālos.

Paldies. Vai vēl kāds vēlas runāt? Runātāju nav. Debates beidzam. Lūdzu zvanu! Tātad balsosim par Saeimas Prezidija atzinumu - par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par 1925. gada 1. aprīļa likuma "Ministru kabineta iekārta" atjaunošanu"" nodošanu Juridiskajai komisijai un Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, nosakot, ka Juridiskā komisija ir atbildīgā. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 56, pret - 15, atturas - 8. Saeimas Prezidija atzinums ir pieņemts.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu **"Par uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi invalīdu biedrību uzņēmumiem (uzņēmējsabiedrībām), medicīniska rakstura, kā arī citu labdarības fondu uzņēmumiem (uzņēmējsabiedrībām) 1995. un 1996. gadā**". Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu nodot Budžeta un finansu (nodokļu) komisijai un Sociālo un darba lietu komisijai un noteikt, ka Budžeta un finansu (nodokļu) komisija ir atbildīgā komisija. Lēmums ir pieņemts.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu "**Likums par valsts un pašvaldību pasūtījumu**". Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu nodot Budžeta un finansu (nodokļu) komisijai, Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai un Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai un noteikt, ka Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija ir atbildīgā komisija. Iebildumu nav? Lēmums pieņemts.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu "**Grozījumi likumā "Par valsts aizsardzību**"". Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu nodot Aizsardzības un iekšlietu komisijai un Ārlietu komisijai un noteikt, ka Aizsardzības un iekšlietu komisija ir atbildīgā komisija. Iebildumu nav? Lēmums pieņemts.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu "**Grozījumi likumā "Latvijas Nacionālo bruņoto spēku piedalīšanās starptautiskajās operācijās**"". Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu "Grozījumi likumā "Latvijas Nacionālo bruņoto spēku piedalīšanās starptautiskajās operācijās"" nodot Aizsardzības un iekšlietu komisijai un Ārlietu komisijai un noteikt, ka Ārlietu komisija ir atbildīgā komisija. Iebildumu nav? Lēmums pieņemts.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu "**Grozījumi likumā "Par uzņēmējdarbības regulēšanu enerģētikā**"". Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu nodot Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai un noteikt, ka tā ir atbildīgā komisija. Iebildumu nav? Lēmums pieņemts.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu "**Grozījums Prokuratūras likumā**". Saeimas Prezidijs ierosina Saeimas Juridiskās komisijas iesniegto likumprojektu nodot Juridiskajai komisijai un noteikt, ka tā ir atbildīgā komisija.

Juris Kaksītis - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts - Juridiskās komisijas vārdā.

J.Kaksītis (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Augsti godātais Prezidij, cienījamie kolēģi! Es griežos pie jums ar lūgumu šo jautājumu iekļaut šodienas darba kārtībā un izskatīt to pirmajā lasījumā. Šis jautājums ir saistīts zināmā mērā ar to, ko mēs jau izskatījām pagājušā gada 21. decembrī. Sakarā ar to, ka Rīgā administratīvi teritoriālais iedalījums mainās, ir nepieciešams izdarīt tīri formāla rakstura izmaiņas Prokuratūras likumā. Patiesību sakot, to jau vajadzēja izdarīt agrāk, bet attiecīgi Prokuratūras darbinieki nedaudz nokavēja, kaut arī to bija iespējams izdarīt jau vienlaicīgi ar izmaiņām tiesu varas likumā.

Tādēļ es lūdzu jūs atbalstīt Juridisko komisiju un iekļaut šo jautājumu šodien izskatāmo likumu projektu skaitā un izskatīt viņu kā pirmo, tas ir, kā 19. likumprojektu. Tas ir pirmais likumprojekts šodienas darba kārtībā. Paldies.

Sēdes vadītāja.Tā, tātad par mūsu tagadējo darba secību. Mums vispirms ir jāpieņem lēmums par nodošanu komisijai un pēc tam par iekļaušanu darba kārtībā. Pret nodošanu komisijai iebildumu nav? Tātad tiek nodots Juridiskajai komisijai.

Nākamais jautājums - iekļaut šodienas darba kārtībā **trešajā sadaļā** "Likumprojektu izskatīšana" kā **pirmo punktu**. Tas būtu pirms darba kārtības 19. jautājuma izskatīšanas. Iebildumu no deputātu puses nav?

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu "**Par Latvijas Republikas valdības un Amerikas Savienoto Valstu valdības līgumu par ekonomisko, tehnisko un ar to saistīto palīdzību**". Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu nodot Ārlietu komisijai un Budžeta un finansu (nodokļu) komisijai un noteikt, ka Ārlietu komisija ir atbildīgā komisija. Iebildumu nav? Lēmums pieņemts.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu "**Par Latvijas Republikas valdības un Eiropas kopienas komisijas līgumu par Eiropas kopienas komisijas pārstāvniecības izveidošanu un tās privilēģijām un imunitātēm Latvijā**". Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu nodot Ārlietu komisijai un Budžeta un finansu (nodokļu) komisijai un noteikt, ka Ārlietu komisija ir atbildīgā komisija. Iebildumu nav? Lēmums pieņemts.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu "**Grozījums likumā "Par namīpašumu atdošanu likumīgajiem īpašniekiem**"". Saeimas Prezidijs ierosina Saeimas Juridiskās komisijas iesniegto likumprojektu nodot Juridiskajai komisijai un noteikt, ka tā ir atbildīgā komisija. Iebildumu nav? Lēmums pieņemts.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu "**Grozījums Latvijas Krimināl kodeksā**". Saeimas Prezidijs ierosina Saeimas Juridiskās komisijas iesniegto likumprojektu nodot Juridiskajai komisijai un noteikt, ka tā ir atbildīgā komisija.

Jūs gribat runāt? Jā... Juris Kaksītis, Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts, Juridiskās komisijas vārdā.

J.Kaksītis (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamie kolēģi! Es atkal griežos pie jums ar lūgumu, lai šo jautājumu iekļautu šodienas darba kārtībā - iekļautu to darba kārtībā tūlīt aiz likumprojekta par Prokuratūru. Situācija ir sekojoša. Pagājušā gada nogalē Valsts prezidenta Kancelejas apžēlošanas dienests ir griezies Juridiskajā komisijā, un mēs izskatījām jautājumu, jo ir radušās domstarpības sakarā ar Satversmes normas piemērošanu par apžēlošanu un attiecīgi Krimināl kodeksa 23. panta ceturtās daļas piemērošanu.

Jautājums nav tik viennozīmīgs, un tādēļ Juridiskā komisija nāca pie atziņas, ka ir izdarāmas izmaiņas Kriminālkodeksā, un šīs izmaiņas ir izdarāmas līdz dienai, kad spēkā stāsies likums par apžēlošanu, kas, protams, ir vēl jāizstrādā. Šeit es saskatu zināmu steidzamības nepieciešamību, bet tanī pašā laikā tas nav pārāk sarežģīts jautājums, tādēļ es lūdzu atbalstīt un iekļaut to šodienas sēdes darba kārtībā, lai izskatītu likumprojektu tūlīt pēc Prokuratūras likuma. Paldies.

Sēdes vadītāja. Tad vispirms mums ir jāizlemj jautājums par šī likumprojekta nodošanu komisijai. Iebildumu nav? Likumprojekts nodots Juridiskajai komisijai.

Nākamais jautājums, kas ir jāizšķir, ir par šī likumprojekta izskatīšanu šodienas sēdē kā trešās sadaļas 2. punktu. Tas būtu jau pēc izdarītajām izmaiņām - pirms izsludinātās darba kārtības 19. punkta. Iebildumu nav? Tātad iekļaujam darba kārtībā.

Nākamā šodienas sēdes darba kārtības sadaļa ir **par amatpersonu ievēlēšanu un atbrīvošanu no amata.**

Par Levrences atkārtotu apstiprināšanu par Latvijas Republikas Valsts kontroles kolēģijas locekli. Juridiskās komisijas vārdā Juris Kaksītis - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts.

J.Kaksītis (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamie kolēģi! Juridiskā komisija saņēma dokumentus no Valsts kontroles, **izskatīja jautājumu un atbalsta Silvijas Dzintras Levrences atkārtotu apstiprināšanu par Latvijas Republikas Valsts kontroles kolēģijas locekli**. Tādēļ es lūdzu jūs pieņemt lēmumu par minētās Silvijas Dzintras Levrences apstiprināšanu atkārtoti par Valsts kontroles kolēģijas locekli.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Deputātiem tikai gribu atgādināt, ka balsojums ir aizklāts. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 62, pret - 1, atturas - 9. Silvija Dzintra Levrence ir apstiprināta par Latvijas Republikas Valsts kontroles kolēģijas locekli.

J.Kaksītis. Šajā pašā Juridiskās komisijas sēdē tika izskatīts **jautājums arī par Riharda Zonenberga atkārtotu apstiprināšanu par Valsts kontroles kolēģijas locekli**. Juridiskā komisija atbalsta šo lēmumu, un es lūdzu jūs šodien arī atbalstīt šo lēmumu un nolemt par atkārtotu Riharda Zonenberga apstiprināšanu par Valsts kontroles kolēģijas locekli.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 58, pret - 1, atturas - 13. Rihards Zonenbergs apstiprināts par Latvijas Republikas Valsts kontroles kolēģijas locekli.

J.Kaksītis. Juridiskās komisijas vārdā lūdzu **apstiprināt Jāni Āboliņu par Latvijas Republikas Valsts kontroles kolēģijas locekli.**

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 56, pret - 2, atturas - 12. Jānis Āboliņš ir apstiprināts par Latvijas Republikas Valsts kontroles kolēģijas locekli.

J.Kaksītis. Juridiskās komisijas vārdā lūdzu **apstiprināt Vilni Hariju Puču par Latvijas Republikas Valsts kontroles kolēģijas locekli.**

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 54, pret - 3, atturas - 16. Vilnis Harijs Pučs apstiprināts par Latvijas Republikas Valsts kontroles kolēģijas locekli.

Lēmuma projekts **"Par Ventspils pilsētas tiesas tiesneses I.M.Celmas pirmstermiņa atbrīvošanu no amata".** Juridiskās komisijas vārdā Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts Juris Kaksītis.

J.Kaksītis (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamā Saeima! Juridiskā komisija saņēma un izskatīja Ventspils pilsētas tiesas tiesneses Celmiņas lūgumu - atbrīvot viņu no ieņemamā tiesneses amata pēc pašas iniciatīvas. Izskatījusi šo jautājumu, Juridiskā komisija atbalsta šo lēmuma projektu, tādēļ es Juridiskās komisijas vārdā lūdzu pieņemt lēmumu par Ventspils tiesas tiesneses Celmas pirmstermiņa atbrīvošanu no amata.

Sēdes vadītāja. Pirms balsošanas gribu deputātiem atvainoties, ka jums izsniegtajā darba kārtībā ir drukas kļūda. Šeit ir jābūt uzvārdam "Celma", nevis "Celmiņa", kā ir jums nodrukāts. Tāpēc lūdzu deputātus skatīties dokumentu, kas ir jūsu rīcībā, un Juridiskās komisijas atzinumu.

Tātad balsosim par Ingunas Marikas Celmas pirmstermiņa atbrīvošanu no tiesneša amata pēc pašas vēlēšanās.

Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 62, pret - 1, atturas - 7. Lēmums ir pieņemts - atbrīvot pirms termiņa Ingunu Mariku Celmu no Ventspils pilsētas tiesas tiesneses amata pēc pašas vēlēšanās.

J.Kaksītis. Juridiskās komisijas vārdā lūdzu **pieņemt lēmumu par Rīgas pilsētas Zemesgrāmatu nodaļas priekšnieka vietnieces Guntas Freibergas pirmstermiņa atbrīvošanu no amata pēc viņas lūguma**.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 61, pret - nav, atturas - 9. Gunta Freiberga ir atbrīvota pirms termiņa no Rīgas pilsētas Zemesgrāmatu nodaļas priekšnieka vietnieces amata pēc pašas vēlēšanās.

J.Kaksītis. **Par tiesneša A.Siliņa atlaišanu.** Juridiskās komisijas vārdā deputāts Romāns Apsītis.

Sēdes vadītāja. Romāns Apsītis - frakcijas "Latvijas ceļš" deputāts. Juridiskās komisijas vārdā.

R.Apsītis (frakcija "Latvijas ceļš").

Godātā Saeima! Saeimas Juridiskā komisija ir izstrādājusi un iesniedz šodien Saeimai izskatīšanai lēmuma projektu **"Par Aiņa Siliņa atlaišanu no Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša amata".**

Saskaņā ar šo lēmuma projektu ir paredzēts atlaist tiesnesi Aini Siliņu no Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša amata par tīšu likuma pārkāpumu, kas saistīts ar tiesas spriešanu un kas ir izraisījis būtiskas sekas. Jāsaka, tas ir vienreizējs, vēl nebijis gadījums mūsu praksē, tomēr mēs esam izšķīrušies par šādu soli, jo gandrīz divu gadu garumā Vidzemes priekšpilsētas tiesnesis Ainis Siliņš sistemātiski netiek galā ar saviem darba pienākumiem. Proti, viņš gan izskata civillietas galvenokārt un arī krimināllietas, bet neraksta spriedumus par izskatītajām lietām. Ir notikušas divas pārbaudes. Pirmā pārbaude ir notikusi jau 1994.gada

februārī, pēc gada notika otra pārbaude, bet izrādījās, ka šis brīdinājums, kas viņam tika izteikts, un arī termiņš, kas bija noteikts, kurā vajadzēja šo "parādu" dzēst, ka šis laiks nav izmantots lietderīgi un ražīgi. Gluži otrādi - neuzrakstīto spriedumu skaits vēl bija pavairojies. Šajā sakarā, balstoties uz likumu "Par tiesu varu" , kā arī uz likumu "Par tiesnešu disciplināro atbildību", ir ievēroti visi procesuālie noteikumi, un tieslietu ministrs (es tajā laikā, pagājušajā gadā, vēl biju tieslietu ministrs) ierosināja disciplinārlietu. Saskaņā ar iepriekšminētajiem likumiem šo disciplinārlietu izskatīja Rajonu (pilsētu) tiesu tiesnešu kvalifikācijas kolēģija un nolēma lūgt amatpersonu, kas bija tiesīga ierosināt atlaišanas jautājumu, tātad - tieslietu ministru, griezties Saeimā ar šo jautājumu. Tas arī tika izdarīts. Tiesnesis Ainis Siliņš tika atstādināts no amata līdz lietas galīgajai izskatīšanai Saeimā. Juridiskā komisija šo lietu izskatīja paša tiesneša klātbūtnē, piedalījās arī Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas priekšsēdētājs tiesnesis Laukroze, arī Vidzemes priekšpilsētas tiesas priekšsēdētāja Poļikarpovas kundze, un Juridiskā komisija, noklausījusies visas puses, kā arī izanalizējusi lietas apstākļus un balstoties uz likumu, vienbalsīgi nolēma, ka šis tiesnesis būtu jāatlaiž no amata. Šādā sakarā tad arī ir izstrādāts minētais lēmuma projekts, un Juridiskās komisijas vārdā es lūdzu Saeimu šo lēmumu pieņemt. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Tātad lūdzu deputātus balsot par tiesneša Siliņa atlaišanu no Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesneša amata. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 63, pret - nav, atturas - 10. Ainis Siliņš no Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesneša amata atlaists par tīšu likuma pārkāpumu.

Saeimas Prezidijā ir ienācis viens pieprasījums un vairāki jautājumi.

Vārds Saeimas sekretāra biedrei Janīnai Kušnerei.

J.Kušnere (Saeimas sekretāra biedre).

"Latvijas Republikas Ministru kabinetam. Deputātu pieprasījums. 5.Saeima pieņēma likumu **"Par humāno palīdzību",** kas nosaka, ka līdz 1995.gada 1.oktobrim Ministru kabinetam jāizveido saraksts, kas precīzi noteiktu, kādi priekšmeti, vielas ietilpst jēdzienā - humānā palīdzība. Jau Māra Gaiļa vadītajai valdībai mēs uzdevām jautājumu, kad tiks apstiprināti Ministru kabineta noteikumi. Tika saņemta atbilde, ka noteikumi tiek gatavoti Finansu ministrijā. Taču šie noteikumi ir nepieciešami, lai sakārtotu humānās palīdzības sūtījumu ievešanu un sadali Latvijā. Tāpēc lūdzam atbildēt, kāpēc līdz pat šim laikam saraksts nav izveidots un kad tas tiks izdarīts." Deputāti Aida Prēdele, Māris Vītols, Pauls Putniņš, Kārlis Druva, Andrejs Naglis, Anta Rugāte, Oskars Grīgs, Pēteris Tabūns, Aleksandrs Pētersons, Dzintars Ābiķis.

Sēdes vadītāja. Tā kā pieprasījumā nav norādīts, ka kāds gribētu runāt par motivāciju šim pieprasījumam un nav norādīts arī par steidzamību, tad pieprasījumu, kas adresēts Latvijas Republikas Ministru kabinetam, nododam Pieprasījumu komisijai.

J.Kušnere. **Jautājumi Latvijas Republikas labklājības ministram Vladimiram Makarovam.**

"Cienītais Makarova kungs! Lūdzam jūs atbildēt uz šādiem jautājumiem.

1. Kādus pasākumus paredzējusi veikt valdība, lai aizsargātu un nodrošinātu Latvijas daudzbērnu un maznodrošināto ģimeņu bērnus?

2. Vai Latvijas pensionāri šogad var cerēt uz pensijas pielikumu? Ja tāds ir paredzēts, tad kad pensiju paaugstinās un cik latu liela tā būs?

3. Vai valdībai ir zināms, ka pēdējās nedēļās Latvijā nosaluši gandrīz 50 cilvēki? Lielākoties neapkurinātos dzīvokļos.

4. Kādus konkrētus pasākumus veiks valdība, lai mazinātu trūkumu un nabadzību ziemas mēnešos?" Deputāti Odisejs Kostanda, Jānis Kazāks, Elmārs Zelgalvis, Jānis Mauliņš, Jānis Strods, Andris Saulītis, Kārlis Čerāns, Edmunds Grīnbergs, Imants Liepa, Janīna Kušnere.

Sēdes vadītāja. Jautājumu nododam Latvijas Republikas labklājības ministram Makarovam.

J.Kušnere. **Jautājumi Latvijas Republikas Ministru prezidentam Andrim Šķēlem.**

"Cienītais Šķēles kungs! Pašreizējais vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Māris Gailis pirms vēlēšanām vairākkārt paziņoja, ka visi bankas "Baltija" noguldītāji atgūs zaudētos līdzekļus, ja viņš no jauna tiks ievēlēts valdībā. Lūdzam jūs atbildēt uz šādiem jautājumiem:

1. Kā valdība vērtē to, ka tikai dažas dienas pēc jaunās valdības apstiprināšanas atklājās, ka šie solījumi ir nepatiesi, pat nelikumīgi?

2. Vai piekrāptajiem bankas "Baltija" noguldītājiem tagad jāsamierinās ar realitāti, ka zaudēto naudu viņi nekad atpakaļ nesaņems?

3. Kā valdība plāno aizstāvēt bankas "Baltija" noguldītāju intereses?

4. Cik bankas "Baltija" līdzekļu un kā konkrēti iztērēts bankas pārņemšanai 1995.gadā?

5. Kāds bankas "Baltija" nekustamais īpašums, kam un par kādu samaksu tika pārdots pēc bankas pārņemšanas?

6. Cik lielas algas tika maksātas bankas "Baltija" administrācijas darbiniekiem?

7. Cik lieli līdzekļi tika iztērēti administrācijas darbinieku komandējumiem pēc bankas "Baltija" pārņemšanas 1995.gadā? Uz kādām ārvalstīm bija šie komandējumi, cik bija šo braucienu, kāds bija komandējumu mērķis?

8. Kāds ir valdības atzinums par banku "Baltija" pēc sanācijas plāniem?

9. Kuriem noguldītājiem ir izmaksāts vairāk nekā 200 latu? Lūdzam nosaukt šo noguldītāju vārdus un uzvārdus, viņiem izmaksātās summas lielumu. Atbildei lūdzam jūs pievienot bankas "Baltija" sanācijas plānu projektus, kā arī bankas "Baltija" parādnieku sarakstu un izziņu par kopējo parādu summu. Lūdzam iesniegt arī bankas "Baltija" administrācijas darbinieku štata sarakstu, kurā minētas arī viņiem izmaksātās algas pēc bankas pārņemšanas 1995.gadā."

Deputāti Odisejs Kostanda, Jānis Kazāks, Elmārs Zelgalvis, Jānis Mauliņš, Jānis Strods, Andris Saulītis, Kārlis Čerāns, Edmunds Grīnbergs, Imants Liepa, Janīna Kušnere.

Sēdes vadītāja. Jautājumu nododam Latvijas Republikas Ministru prezidentam.

J.Kušnere. **Jautājumi Latvijas Republikas Ministru prezidentam Andrim Šķēlem.**

"Cienītais Šķēles kungs! Lūdzam jūs atbildēt uz šādiem jautājumiem:

1. Cik lielu algu saņem pieci Ministru prezidenta biedri?

2. Kādas ir viņu rīcībā nodoto telpu izmaksas mēnesī, gadā?

3. Cik jaunu darbinieku tiks pieņemts darbā šajos piecu Ministru prezidenta biedru birojos un cik lielas būs viņu algas?

4. Vai piecu Ministru prezidenta biedru vajadzībām tiks iepirktas jaunas automašīnas? Cik tās maksās?

5. Cik lieli izdevumi tiek plānoti piecu Ministru prezidenta biedru gaidāmajiem ceļojumiem?

6. Vai Ministru prezidentam ir zināms, ka Latvija ir vienīgā valsts, kas atļaujas tādu luksusu - piecus Ministru prezidenta biedrus? Vai viņš zina, ka Kārlim Ulmanim nebija neviena vietnieka?

7. Kādi pienākumi ir paredzēti katram Ministru prezidenta biedram?

8. Vai Ministru prezidents uzskata, ka viņam politiski ir nepieciešami pieci Ministru prezidenta biedri, ka tiem vajadzēs veikt atbilstoša apjoma darbu un ka tas ir attaisnojams tautas priekšā? Kā ir pamatota piecu Ministru prezidenta biedru iecelšana?

9. Vai Ministru prezidents uzskata par pareizu, ka, valdībā esot divdesmit astoņiem ministriem, katrs ceturtais deputāts vienlaikus pilda arī ministra pienākumus? Tādējādi Saeimas kontrole pār valdību lielā mērā vairs nav realizējama. Par cik palielināsies kopīgie izdevumi jaunās valdības uzturēšanai salīdzinājumā ar iepriekšējo valdību?"

Deputāti Odisejs Kostanda, Jānis Kazāks, Elmārs Zelgalvis, Jānis Mauliņš, Jānis Strods, Andris Saulītis, Kārlis Čerāns, Edmunds Grīnbergs, Imants Liepa, Janīna Kušnere.

Sēdes vadītāja. Vārds Odisejam Kostandam - frakcijas "Latvija" deputātam - motivācijai par jautājumu par Ministru prezidenta biedriem.

O.Kostanda (frakcija "Latvijai").

Cienītā Saeimas priekšsēdētāja! Cienītie kolēģi! Frakcijas "Latvijai" deputāti iesniedza šos jautājumus valdībai, jo tiešām nav skaidrs, kādi argumenti, kāds pamatojums bija, apstiprinot un izvēloties tieši piecus Ministru prezidenta biedrus. Liekas dīvaini, kāpēc, piemēram, nav vis četri Ministru prezidenta biedri, kāpēc ne seši? Tāpēc mēs uzdodam šos jautājumus, kas to nosaka. Vai tas ir veicamo darbu apjoms un specifika katram Ministru prezidenta biedram vai kādi sevišķi valsts pārvaldes politikas mērķi un uzdevumi, vai vienkārši valdībā esošo partiju līderu vēlēšanās, maigi izsakoties, justies katram no viņiem kā tādam galvenajam valsts ministram? Un tāpēc, ja mums ir vajadzīgi šādi galvenie ministri, virsministri, tad jādomā, cik tas valstij izmaksās. Tāpēc mēs uzdevām šos konkrētos jautājumus, vai ir attaisnojama budžeta līdzekļu tērēšana tik daudzu politiķu varaskāres, ambīciju apmierināšanai, lai viņiem būtu šis tituls, lai būtu savs birojs, savs darbinieku aparāts kā Ministru prezidenta biedram. Jo vairāk tāpēc, ka šī ziema ļoti daudziem cilvēkiem Latvijā ir ļoti smaga, daudziem ir jācieš trūkums un pat bads. Šie jautājumi, mēs uzskatām, ir ļoti aktuāli. Vēl jo vairāk tāpēc, ka šodien Saeimā tika izskatīts arī projekts "Grozījumi likumā "Par Ministru kabineta iekārtu"", kur mēs saskatām, ka drīz vien, kad tie stāsies spēkā, kad tiks izskatīti komisijās un pieņemti šeit, plenārsēdē, var rasties situācija, ka mums būs nevis vairs tikai pieci Ministru prezidenta biedri, no kuriem viens ir atbrīvotais biedrs, bet mums varbūt būs 15 atbrīvotie Ministru prezidenta biedri, un tad faktiski Ministru kabinets

varēs saukties īstenībā "Biedru kabinets". Mēs ceram, uzdodot šos jautājumus un saņemot konkrētas atbildes, ka deputāti un arī valdība tomēr ieņems citu nostāju un atteiksies no šīs tendences - palielināt un palielināt Ministru prezidenta biedru skaitu. Kas tad šiem Ministru prezidenta biedriem tāds speciāls būtu jādara, kāpēc būtu arī šī tendence jāattīsta, ka ir vajadzīgi vēl vairāki atbrīvotie biedri, kas sekos aiz visa šī kā nākošais solis? Vai tiem būs mazāk darba un vai tiem būs mazāk atbildības? Ko tas viss nozīmēs - šie atbrīvotie biedri?

Mēs uzdevām konkrētus jautājumus par finansu nodrošinājumu, jo gribam arī redzēt, vai visi šie Ministru prezidenta biedri saņems arī vienādu algu, vai viņiem būs vienāds skaits palīgu, vienāds skaits sekretāru, vienāds skaits padomnieku, un cik lieli būs šie biroji.

Nobeigumā gribētos minēt nedaudz arī vienu piemēru no vēstures. Pārdomām valdībai un Saeimai. Domāju, mēs visi zinām gadījumu, ka Senās Romas imperators Kaligula bija iecerējis savu mīļoto rikšotāju, auļotāju zirgu padarīt par senatoru. Varbūt šeit Ministru prezidents var saskatīt arī zināmas paralēles starp Romas impēriju un tagad Latvijā notiekošo. Zirga iecelšana par senatoru toreiz demonstrēja Senāta degradēšanu Senajā Romā. Vai tagad, kad mēs sāksim iecelt vienu pēc otra aizvien lielāku skaitu Ministru prezidenta biedru, nenotiks kas līdzīgs un nesāks degradēties pats Ministru kabinets no tā? Vai tas nekļūs smieklīgs tautas acīs? Mums būs pieci, seši, septiņi - beigās desmit Ministru prezidenta biedri. Un kā cilvēki to uztvers? Kā joku tikai? Tāpēc, lai nezustu uzticība valdības darbam un rezultātā kā sekas tam arī uzticība Saeimas darbam. Mēs gribam sadzirdēt konkrētas atbildes uz mūsu uzdotajiem jautājumiem, lai mēs nenonāktu līdz situācijai, ka tā rezultātā pēc Ministru prezidenta biedru skaita palielināšanas arī šeit, Latvijā, kāds nesāktu iedomāties Latvijas zirgus arī vienu pēc otra iecelt Ministru prezidenta biedru amatos.

Sēdes vadītāja. Jautājumu nododam Latvijas Republikas Ministru prezidentam.

J.Kušnere. **Jautājumi Latvijas Republikas finansu ministram Aivaram Kreitusam**.
"Cienītais Kreitusa kungs! Lūdzam jūs atbildēt uz šādiem jautājumiem:

1. Cik lieli pagājušajā gadā bijuši budžeta izdevumi, kas izlietoti Valsts prezidenta vajadzībām, ieskaitot Valsts prezidenta Kancelejā nodarbināto darbinieku algām nepieciešamās izmaksas?

2. Cik izmaksāja Prezidenta pils atjaunošana?

3. Vai valdība paredzējusi ieviest taupības režīmu arī Valsts prezidenta izdevumiem paredzētajos budžeta līdzekļos, tajā skaitā taupot arī uz Prezidenta dārgo, bet mazefektīvo ārzemju ceļojumu un daudzo reprezentablo automašīnu rēķina?"

Deputāti Odisejs Kostanda, Ojārs Grinbergs, Jānis Mauliņš, Imants Liepa, Elmārs Zelgalvis, Jānis Kazāks, Gunta Gannusa, Andris Rubins, Māris Rudzītis, Jānis Strods.

Sēdes vadītāja. Jautājumu nododam Latvijas Republikas finansu ministram.

J.Kušnere. **Jautājumi Latvijas Republikas zemkopības ministram Albertam Kaulam**.
"Cienītais Kaula kungs! Lūdzam jūs atbildēt uz šādiem jautājumiem:

1. Ko valdība paredzējusi darīt, lai uzlabotu Latvijas lauksaimnieku saimniecisko stāvokli?

2. Vai tiks precizētas lauksaimniecības produktu valsts iepirkuma kvotas? Kad tas notiks?

3. Vai tiks aprēķināts precīzs pārtikas produktu daudzums, kas nepieciešams katram Latvijas iedzīvotājam, ņemot vērā iedzīvotāju reālo pirktspēju?

4. Ar kādiem nosacījumiem zemnieki varēs saņemt solītās subsīdijas?

5. Kā notiks zemkopju kooperācija laukos? Kā valdība domā veicināt šo kooperāciju?

6. Kā valdība uzraudzīs importētās lauksaimniecības produkcijas ievešanu? Kā novērsīs tās ievešanu lielos apjomos, lai veicinātu vietējās lauksaimniecības produkcijas ražošanu?"

Deputāti Odisejs Kostanda, Kārlis Čerāns, Edmunds Grīnbergs, Gunta Gannusa, Jānis Kazāks, Elmārs Zelgalvis, Imants Liepa, Oļģerts Dunkers, Janīna Kušnere, Ojārs Grinbergs.

Sēdes vadītāja. Nododam jautājumu Latvijas Republikas zemkopības ministram.

J.Kušnere. "Latvijas Republikas tieslietu ministram Rasnača kungam, Latvijas Republikas ārlietu ministram Birkava kungam.

Lūdzam sniegt likumā noteiktajā kārtībā un laikā informāciju par to, kā tiek izpildīts Latvijas Republikas Ministru kabineta 1995. gada 17. janvāra Rīkojums nr.13, saskaņā ar kuru Tieslietu ministrijai kopā ar Ārlietu ministriju ir uzdots:

- izveidot darba grupu Latvijas Republikas likumdošanas aktu saskaņošanai ar Eiropas cilvēktiesību konvenciju un tās 11. papildprotokolu; - sagatavot likumprojektus par minēto aktu ratifikāciju.

Kas konkrēti ir izdarīts Latvijas Republikas likumdošanas aktu un Eiropas cilvēktiesību konvencijas, tās 11. papildprotokola saskaņošanas jomā?

Vai minētās darba grupas kompetencē ir arī jautājums par Latvijas Republikas likumdošanas aktu saskaņošanu ar Vispārējo konvenciju par nacionālo minoritāšu aizsardzību, kuru Latvijas ārlietu ministrs parakstīja Strasbūrā 1995. gada 11. maijā? Ja nē, tad kas ir atbildīgs par šo jautājumu?

Vai godātie ministri uzskata, ka, tuvojoties gadskārtai kopš Eiropas cilvēktiesību konvencijas un tās 11. papildprotokola parakstīšanas (Strasbūrā 1995. gada 10. februārī), ir pienācis laiks minēto aktu, kā arī Vispārējās konvencijas par nacionālo minoritāšu tiesību aizstāvēšanu ratifikācijai un dokumenta par Eiropas Cilvēktiesību komisijas un Eiropas Tiesas jurisdikcijas atzīšanu nosūtīšanai Eiropas padomei?"

Deputāti: Aleksandrs Bartaševičs, Modris Lujāns, Leonards Stašs un... es atvainojos, divi paraksti nav salasāmi.

Sēdes vadītāja. Tātad jautājumi nododami tieslietu ministram un ārlietu ministram. Lūgums deputātiem, parakstot jautājumus, atšifrēt savus uzvārdus, jo mēs diemžēl visus jūsu parakstus no galvas nezinām.

Saeimas Prezidijā iesniegtie jautājumi ir visi izskatīti un nodoti atbilstošajiem adresātiem.

Pārejam pie darba kārtības trešās sadaļas - "Likumprojektu izskatīšana".

"Grozījums Prokuratūras likumā". Juris Kaksītis, Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts, Juridiskās komisijas vārdā.

J.Kaksītis (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamie kolēģi! Jau izsakot savu lūgumu iekļaut šo jautājumu sēdes darba kārtībā un izskatīt šo likumprojektu pirmajā lasījumā, es īsumā devu pamatojumu. Tādēļ es lūdzu jūs visus paņemt dokumentu nr. 152, kurā ir dots gan pamatojums nepieciešamībai izdarīt grozījumu Prokuratūras likumā, gan arī Prokuratūras likuma 27.panta pirmās daļas spēkā esošā redakcija un projekta redakcija.

Likuma "Par pašvaldībām" pārejas noteikumu 7. punkts paredz, ka, sākot ar 1996. gada 1. janvāri, tiek izdarīti grozījumi Rīgas administratīvi teritoriālajā iedalījumā, un līdz ar to tās institūcijas, kuru speciālajos likumos šis administratīvi teritoriālais iedalījums ir saistošs un saistīts ar viņu izvietojumu... ir nepieciešams izdarīt grozījumu tajā vai citā likumā. 21. decembrī mēs jau izskatījām Tiesu varas likumu un izdarījām grozījumus šajā likumā. Tādēļ es lūdzu minēto projekta redakciju šodien pieņemt pirmajā lasījumā, un līdztekus, saskaņā ar Kārtības ruļļa nosacījumiem, tas ir, 92. panta pirmo daļu, komisijas vārdā es lūdzu arī atbalstīt to un atzīt, ka šis likumprojekts ir izskatāms steidzamības kārtībā divos lasījumos. Pēc tam es izteikšu, ja nebūs nekādu iebildumu, arī nākamo lūgumu. Paldies.

Sēdes vadītāja. Tātad jūs komisijas vārdā vispirms lūdzat pieņemt steidzamību, izskatīt steidzamības kārtā. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Balsosim par likumprojekta "Grozījums Prokuratūras likumā" izskatīšanu kā steidzamu. Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 64, pret - 1, atturas - 5. Lēmums par steidzamību ir pieņemts.

J.Kaksītis. Es lūdzu šo likumprojekta otro lasījumu...

Sēdes vadītāja. Es atvainojos, Kaksīša kungs! Pirmais lasījums vēl nav apstiprināts. Es vienkārši gaidīju - varbūt kāds grib izteikties vai piedalīties debatēs. Deputāti šādu vēlmi nav izteikuši. Tātad balsosim par likumprojekta "Grozījums Prokuratūras likumā" pirmo lasījumu. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 62, pret - 1, atturas - 5. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir pieņemts.

J.Kaksītis. Ja deputātiem nav nekādu papildinājumu vai iebildumu, tad es lūdzu otro lasījumu veikt tūlīt un pieņemt šo likumprojektu otrajā lasījumā un līdz ar to arī galīgi.

Sēdes vadītāja. Deputātiem iebildumu nav. Lūdzu balsošanas režīmu. Balsojam par likumprojekta "Grozījums Prokuratūras likumā" otro lasījumu - un līdz ar to arī galīgo. Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 61, pret - nav, atturas - 5. Likums "Grozījums Prokuratūras likumā" ir pieņemts. (Starpsauciens: "Atturas" - 8").

Es atvainojos, atturas - 8. Piedodiet.

Likumprojekts **"Grozījums Latvijas Kriminālkodeksā".** Juris Kaksītis, Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts, - Juridiskās komisijas vārdā.

J.Kaksītis (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamie kolēģi! Jūsu rīcībā ir 160. dokuments. Tur ir arī pamatojums. Tātad īsumā, nedaudzos vārdos par to, kādēļ radās šī nepieciešamība izskatīt minēto likumprojektu.

Valsts konstitūcijas - Satversmes - 45. pants paredz, ka apžēlošanas tiesības ir Valsts prezidentam. Tajā pašā laikā 45. panta otrais teikums paredz, ka varētu būt arī kaut kādi īpaši likumi, kas noteiktu apžēlošanas kārtību. 1995. gada 1. novembrī spēkā stājās Krimināl kodeksa 23. panta ceturtā daļa. Tātad pēc 1. novembra šis likums, 23. panta ceturtā daļa šodienas redakcijā, atšķiras no tās redakcijas, kāda bija līdz 1. novembrim. Iepriekšējā redakcijā bija noteikts, ka apžēlošanas kārtībā personām, kuras notiesātas ar nāvessodu un attiecībā uz kurām spriedums stājies likumīgā spēkā... viņu apžēlošanas nosacījumi varētu būt tādi, ka aizvieto šo soda veidu ar brīvības atņemšanu, ne ilgāku par 15 gadiem... bet ne ilgāku par 20. Šodien spēkā esošais likums ir jau minētais... 23. panta ceturtā daļa apžēlošanas gadījumā paredz nosacījumu - mūža ieslodzījumu. Līdz ar to rodas zināma divdomīga situācija, ka vienā gadījumā apžēlošana ir Valsts prezidenta konstitucionālā tiesība - un acīmredzot jāvadās no valsts tiesību vai konstitucionālo tiesību normām, - bet tajā pašā laikā Krimināl kodeksa 23.panta ceturtajā daļā ir arī ne visai viennozīmīgi uztverama frāze, ka var piemērot. Līdz ar to, izskatot šo jautājumu, Juridiskā komisija uzaicināja... šīs komisijas darbā piedalījās, mūsuprāt, ievērojamākie juristi un tiesībaizsardzības institūciju vadītāji, Prokuratūras, Augstākās tiesas, Tieslietu ministrijas pārstāvji, un mēs komisijā nonācām pie atzinuma, ka tad, ja tiek izdarīta apžēlošana, ir piemērojamas konstitucionālo tiesību normas un šī klasiskā Krimināl kodeksa 6.panta nosacījumi par likuma atpakaļejošu spēku vai pat bargāku likumu - ka bargāks likums nedrīkst ietvert sevī atpakaļejoša likuma spēka normas - būtu zināmā pretrunā, bet tajā pašā laikā komisija uzskata, ka līdz likuma par apžēlošanu pieņemšanas dienai būtu izdarāmas izmaiņas Krimināl kodeksa ceturtajā daļā. Šī norma no 23.panta ceturtās daļas ir svītrojama, bet pārejas noteikumos norādīt, ka saskaņā ar to, ka apžēlošana ir konstitucionālās normas realizēšana, šodien spēkā esošos nosacījumus, ka apžēlošanu var aizstāt ar mūža ieslodzījumu, var attiecināt arī uz tām lietām, kuras... vai par tām personām, kuras līdz 1995.gada 1.novembrim ir notiesātas ar nāvessodu, spriedumi ir stājušies spēkā, saņemti ir pieteikumi par apžēlošanu, bet tie līdz 1.novembrim nav izskatīti. Līdz ar to es lūdzu pieņemt šodien pirmajā lasījumā jūsu rīcībā esošo redakciju - izmaiņas Krimināl kodeksa 23.panta ceturtajā daļā un pārejas noteikumos. Paldies.

Sēdes vadītāja. Kaksīša kungs, jūsu komisijas slēdzienā ir ierakstīts par steidzamību. Vai jūs noņemat šo...

J.Kaksītis. Es steidzamību nenoņemu, kā iepriekšējā gadījumā, tā arī šajā Kārtības ruļļa 92.pantā norādīts, ka steidzamības jautājums izlemjams pēc...

Sēdes vadītāja. Nē, nu, es vienkārši domāju - jūs vairs nepieminat, tāpēc...

J.Kaksītis. Nē, nē.

Sēdes vadītāja. Tātad lūdzu zvanu. Vispirms balsojam par likumprojekta "Grozījums Latvijas Krimināl kodeksā" atzīšanu par steidzamu. Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 61, pret - 1, atturas - 6. Lēmums par steidzamību ir pieņemts.

Debatēs neviens pieteicies nav. Balsojam par likumprojekta pieņemšanu pirmajā lasījumā. Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 57, pret - nav, atturas - 3. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir pieņemts.

J.Kaksītis. Lūdzu otro lasījumu noteikt 25.janvārī.

Sēdes vadītāja. Deputātiem iebildumu nav. Otrais lasījums būs 25.janvārī.

"Grozījumi likumā "Par uzņēmumu ienākuma nodokli"". Pirmais lasījums. Elmārs Zelgalvis, frakcijas "Latvijai" deputāts, Budžeta un finansu (nodokļu) komisijas vārdā.

E.Zelgalvis (frakcija "Latvijai").

Godātā Saeima! Budžeta un finansu (nodokļu) komisija izskatīja iesniegto likumprojektu un atbalsta šos grozījumus, un lūdz Saeimu pieņemt šo likumprojektu pirmajā lasījumā.

Pavisam īsi par to, kāds ir šo grozījumu mērķis. Grozījumu mērķis ir panākt nodokļu administrēšanas, nodokļu iekasēšanas pilnīgāku veikšanu, sakārtošanu. Šeit ir runa par to, ka daudzi uzņēmumi, kas ir izveidoti tā saucamajās ofšorzonās (jeb, kā mēs sakām, zemu nodokļu jeb beznodokļu valstīs), izvairās no uzņēmumu nodokļu maksāšanas. Mēs visi ļoti labi zinām, kāda ir budžeta situācija pašlaik, tāpēc mēs nevaram pieļaut jebkādu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Un tāds ir arī šo grozījumu mērķis. Mums ir arī Finansu ministrijas atzinums šajā jautājumā. Finansu ministrija visnotaļ atbalsta šādu grozījumu pieņemšanu, un komisija izskatīja un arī atbalstīja šādus grozījumus.

Sēdes vadītāja. Neviens deputāts debatēs pieteicies nav. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Balsojam par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par uzņēmumu ienākuma nodokli"" pieņemšanu pirmajā lasījumā. Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 66, pret - 1, atturas - 5. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir pieņemts. Lūdzu noteikt datumu, līdz kādam iesniedzami papildinājumi.

E.Zelgalvis. Komisija lūdz papildinājumus un priekšlikumus iesniegt līdz 18.janvārim.

Sēdes vadītāja. Deputātiem iebildumu nav. Līdz 18.janvārim.

Nākamais darba kārtības jautājums - **"Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"".** Elmārs Zelgalvis, frakcijas "Latvijai" deputāts - Budžeta un finansu (nodokļu) komisijas vārdā.

E.Zelgalvis (frakcija "Latvijai").

Budžeta un finansu (nodokļu) komisija izskatīja arī šos grozījumus. Tie ir pilnīgi analoģiski iepriekš izskatītajiem un pieņemtajiem. Mērķis ir tāds pats, tikai attiecas uz iedzīvotāju ienākuma nodokli. Komisija izskatīja šo likumprojektu un lūdz arī Saeimu pieņemt to pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Debatēs neviens deputāts pieteicies nav. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 71, pret - nav, atturas - 4. Likumprojekts ir pieņemts pirmajā lasījumā. Lūdzu paziņot datumu, līdz kādam iesniedzami papildinājumi un priekšlikumi.

E.Zelgalvis. Priekšlikumus lūdzu iesniegt līdz 18.janvārim.

Sēdes vadītāja. Deputātiem iebildumu nav, tātad priekšlikumi iesniedzami līdz 18.janvārim.

Nākamais darba kārtības jautājums - **"Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"".** Māris Vītols, LZP, KDS un LDP frakcijas deputāts - Budžeta un finansu (nodokļu) komisijas vārdā.

M.Vītols (LZP, KDS un LDP frakcija).

Ļaujiet man dažus vārdus teikt kā Saeimas deputātam, proti, mēs vēlamies iesniedzēju vārdā noņemt LZS, KDS un LDP frakcijas deputātu iesniegto likumprojektu "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"" no darba kārtības.

Sēdes vadītāja. Vītola kungs, mēs varbūt sāksim tomēr no otra gala, jo jums no Budžeta un finansu komisijas būtu jāziņo kā šīs komisijas pārstāvim. Es saprotu, ka jūs kā komisijas pārstāvis nupat uzstājaties vai kā likumprojekta iesniedzējs?

M.Vītols. Kā iesniedzējs šobrīd.

Sēdes vadītāja. Nē, es aicināju nākt tribīnē un vispirms ziņot Budžeta un finansu (nodokļu) komisijas pārstāvi par saņemto likumprojektu, bet iesniedzējam vārds būs pēc tam, jo mums ir zināmas problēmas. Lūdzu deputātus paņemt Budžeta un finansu komisijas atzinumu, ieskatīties viņā, un tad mēs nonāksim pie slēdziena. Tā ka, Vītola kungs, piedodiet, es jums vārdu šobrīd atņemu, ja jūs nerunājat komisijas vārdā.

M.Vītols. Es runāšu komisijas vārdā.

Sēdes vadītāja. Jūs runāsit arī komisijas vārdā. Labi! Lūdzu, tagad komisijas vārdā.

M.Vītols. Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godājamie kolēģi, Saeimas deputāti! Budžeta un finansu komisijas vārdā vēlos ziņot par divu likumprojektu - "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"", kuru ir iesnieguši deputāti Māris Vītols, Andrejs Naglis, Kārlis Druva, Aida Prēdele un Pauls Putniņš, un alternatīvā likumprojekta "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"", kuru iesniegusi Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija, - izskatīšanu pirmajā lasījumā.

Tātad vispirms alternatīvais likumprojekts. Jūsu uzmanībai un līdzvērtēšanai ir iesniegts dokuments nr.140 - Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas iesniegtais alternatīvais likumprojekts "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"". Vēlos jūs iepazīstināt ar piedāvātā likuma grozījumu būtību. Tā pirmie divi panti ir savstarpēj saistīti, un tie novērš būtisku pretrunu spēkā esošajā likuma redakcijā. Šī pretruna radusies, 5.Saeimai pieņemot likuma grozījumus likumā "Par sociālo nodokli". Tāpēc šobrīd skaitliski terminu ziņā nav savstarpēji saistīts spēkā esošā likuma "Par sociālo nodokli" redakcijas pārejas noteikumu 4. un 5.punkts. Pārejas noteikumu 4.punktā ir atspoguļots pakāpenisks sociālā nodokļa likmes samazinājums no 38% perioda sākumā uz 33% perioda beigās, nosakot, ka katrs kārtējais likmes samazinājums stājas spēkā ar kalendārā gada 1.janvāri. Savukārt pārejas noteikumu 5. punkts atspoguļo pakāpenisku sociālā nodokļa maksājumu proporciju pārdali starp darba devēju un darbinieku no 37 procentiem, ko maksā darba devējs, un 1 procenta, ko maksā darbinieks, perioda sākumā uz maksājumiem vienādās proporcijās perioda beigās.

Atšķirība ir tāda, ka šajā gadījumā katra likumā noteiktā sociālā nodokļa maksājumu proporcija stājas spēkā ar kalendārā gada 1. jūliju.

Līdz ar to rodas situācija, ka, piemēram, ar 1997. gada 1. janvāri stājas spēkā 37 procentu nodokļu likme, bet likums tajā pašā laikā nosaka, ka līdz 1. jūlijam darba devējam un darbiniekam jāturpina veikt sociālā nodokļa maksājumi attiecīgi 33 un 5 procentu proporcijās, kas kopsummā veido 38 procentus. Iesniegtā likumprojekta pirmie divi panti šo pretrunu novērš termiņa ziņā, saskaņojot nodokļa likmes un maksājumu proporcijas izmaiņas.

Likumprojekta 3. pants paredz papildināt pārejas noteikumus ar diviem jauniem punktiem. Es komentēšu šo papildinājumu būtību. Vēlos atgādināt Saeimas deputātiem, ka likuma "Par sociālo nodokli" vecā redakcija paredzēja diferencētas sociālā nodokļa likmes atkarībā no nozares, profesijas vai darba apstākļiem. Atbilstoši vecajai likuma redakcijai līdz 1995. gada 31. decembrim lauksaimniecības produkcijas ražošanā un pašražotās lauksaimniecības produkcijas pārstrādē nodarbinātajām personām tika piemērota samazināta sociālā nodokļa likme, proti, 18,5 procenti plus 1 procents, kuru iemaksāja darba ņēmēji. Jaunā likuma redakcija, kura stājās spēkā šī gada 1. janvārī, paredz vienotu sociālā nodokļa likmi visiem nodokļa maksātājiem neatkarīgi no to nodarbošanās veida. Atbilstoši likumam arī lauksaimniecībā nodarbinātajām personām no 1. janvāra 18,5 procentu vietā ir jāmaksā 38 procenti no nodokļa objekta. Likumprojekta autoru vērtējumā šāds straujš nodokļa likmes palielinājums izraisīs daudzu darba vietu zaudēšanu, lauksaimniecisko uzņēmumu bankrotus, lauksaimnieciskās ražošanas sašaurināšanos un citas negatīvas sekas.

Tāpēc likumprojektā tiek piedāvāta pakāpeniska pāreja uz vienotu sociālā nodokļa likmi, vienlaicīgi nodrošinot sociālās apdrošināšanas standarta nepazemināšanos personām, kuras veic lauksaimniecisko darbību un pašu ražotās produkcijas pārstrādi.

Likumprojekta 3. pantā tiek noteikts, ka šīm personām sociālā nodokļa likmes starpība pārejas periodā tiek segta no valsts budžeta. Likumprojektā fiksēts arī tas, ka kārtību, kādā par šīm personām izdara sociālā nodokļa maksājumus no valsts budžeta, nosaka Ministru kabinets.

Vēlos arī informēt par otru likumprojektu - "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"", kuru iesniegusi Saeimā komisija un kuru izskatījusi Latvijas Zemnieku savienības, Kristīgo demokrātu savienības un Latgales Demokrātiskās partijas Saeimas frakcija. Šis likums atšķiras no komisijas alternatīvā likumprojekta visupirms ar to, ka tas neparedz labot manis izklāstītās spēkā esošā likuma redakcijas pretrunas starp šiem diviem pārejas noteikumu punktiem, bet paredz papildināt pārejas noteikumus ar trim jauniem punktiem, kuru būtība ir līdzīga komisijas piedāvātā likumprojekta variantam. Arī šeit tiek paredzēta pakāpeniska pāreja šim personu lokam uz vienotu sociālā nodokļa likmi, nodokļa likmes starpību sedzot ar dotāciju no valsts budžeta.Tāda ir šo abu likumprojektu būtība.

Tā kā Budžeta un finansu (nodokļu) komisijas sēdē tika izskatīti divi alternatīvi likumprojekti, komisija nolēma savu attieksmi pret tiem lēmuma veidā nenoformulēt.

Mēs esam arī saņēmuši no Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas lūgumu nobalsot par alternatīvā likumprojekta izskatīšanu steidzamības kārtībā, un es lūgtu Saeimas deputātus balsot par alternatīvā likumprojekta "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"" izskatīšanu steidzamības kārtībā. Paldies.

Sēdes vadītāja. Vītola kungs, neejiet prom no tribīnes! Mums tomēr vajadzētu šeit visiem deputātiem saprast, ko nozīmē komisijas slēdziens, kas mums ir rakstiski izdalīts, jo ne par viena, ne par otra likumprojekta atbalstīšanu komisija lēmumu nepieņēma. Ko tas nozīmē? Jūs esat pret? Kā to saprast, jo mums ne Kārtības rullī, ne Saeimas praksē nav tāda... Komisijai ir jādod slēdziens - vai nu viņa ir "par", vai "pret". Ja ir vairāki, tad vienojas vai nu par abu izskatīšanu, vai par viena izskatīšanu. Komisijai jābūt ir konkrētam atzinumam.

M.Vītols. Es paskaidrošu. Budžeta un finansu (nodokļu) komisija savā sēdē izskatīja abus likumprojektus, un tā lūdza nodot un izskatīt abus likumprojektus Saeimā pirmajā lasījumā. Taču, izskatot šos likumprojektus komisijas sēdē, tika pieņemts lēmums, ka tā neizteiks savu

attieksmi nedz par, nedz pret kādu no šiem likumprojektiem, lūdzot Saeimas deputātus tādā veidā šeit par šiem likumprojektiem bez komisijas atzinuma lemt.

Sēdes vadītāja. Vītola kungs! Nedrīkst būt tāda situācija! Tādā gadījumā mums jānonāk pie secinājuma, ka komisija nav savu darbu veikusi, jo mums nav komisijas slēdziena vai atzinuma par likumprojektu un uzaicinājuma, ko ar viņiem darīt pirmajā lasījumā, jo šis formulējums - komisija atbalstīšanu nepieņēma - izskan tā, ka likumprojekti - ne viens, ne otrs - netiek atbalstīti, un tālāk jau darbojas Kārtības ruļļa 86. panta otrā sadaļa, kur ir teikts: "Saeimas sēdē izskatāmi arī tie likumprojekti, kurus atbildīgā komisija noraidījusi...", jo jēdzieni "nepieņēma" vai "ir noraidījusi", manuprāt, ir vienādi. Un tādā gadījumā ir izskatāms tikai tad, ja izskatīšanu pieprasa likumprojekta iesniedzējs. Tāpēc šeit būtu jābūt pilnīgai skaidrībai - kāds ir komisijas slēdziens, uz ko tā aicina. Tas ir jau otrais precedents mums 6. Saeimas laikā, kad komisija nesniedz skaidru atbildi - jā vai nē, balsot "par" vai "pret" un par kuru no iesniegtajiem likumprojektiem.

Līdz pārtraukumam atlikušas 3 minūtes. Es domāju, Vītola kungs, ka šo sarunu mēs turpināsim pēc pārtraukuma, bet pirms pārtraukuma vārds paziņojumam Indulim Bērziņam - "Latvijas ceļa" frakcijas deputātam.

I.Bērziņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamie kolēģi no Ārlietu komisijas! Man ir lūgums jums pulcēties uz komisijas sēdi šeit blakustelpā - Prezidija zālē - tūdaļ pēc pārtraukuma pasludināšanas. Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds otram paziņojumam Dzintaram Ābiķim - "Latvijas ceļa" frakcijas deputātam.

Dz.Ābiķis (frakcija "Latvijas ceļš").

Godātā priekšsēdētāja, cienījamie kolēģi! Ņemot vērā... Cienījamie kolēģi, mazu uzmanību!

Sēdes vadītāja. Lūdzu, cienījamie deputāti, līdz pārtraukumam ir vēl 2 minūtes, tāpēc esiet uzmanīgi un cieniet savus kolēģus!

Dz.Ābiķis. Cienījamie kolēģi! Ņemot vērā Izglītības likuma nozīmīgumu, mūsu komisija - tātad Izglītības, kultūras un zinātnes komisija - lūdza ministriju iepazīstināt Saeimas deputātus ar likumprojekta nostādnēm, kam ministrija laipni piekrita, un nākamnedēļ otrdien pulksten 16.00, tātad četros pēcpusdienā, Izglītības un zinātnes ministrijas kolēģijas zālē (tas ir trešajā stāvā), visi tie deputāti, kam īpaši interesē izglītība, varēs uzklausīt Izglītības likuma projekta autorus, kā arī uzdot viņiem jautājumus. Tātad vēlreiz atkārtoju - nākamnedēļ, otrdien pulksten 16.00, visus tos, kam īpaši interesē izglītības problēmas, laipni aicinām uz Izglītības un zinātnes ministrijas kolēģijas zāli trešajā stāvā. Pulksten 16.00. Liels paldies!

Sēdes vadītāja. Arī Saeimas Prezidija.... Vēl ir? Zelgalvja kungs, jums ir? Elmārs Zelgalvis - frakcijas "Latvijai" deputāts.

E.Zelgalvis (frakcija "Latvijai").

Paziņojums. Lūdzu visus Budžeta un finansu komisijas locekļus pārtraukumā salasīties šeit... pulcēties blakuszālē.

Sēdes vadītāja. Lūdzu konkretizējiet vietu, jo Ārlietu komisija būs Prezidija zālē. Zelgalvja kungs... lai cilvēkiem nav pārpratumu. Ārlietu komisija ir jau rezervējusi Prezidija zāli.

E.Zelgalvis. Tad ir priekšlikums ...

Sēdes vadītāja. Prezidijs ierosina Sarkanajā zālē, tur, kur notiek preses konferences, ja nav iebildumu.

E.Zelgalvis. Jā... Prezidija zālē...

Sēdes vadītāja. Nevis Prezidija, bet Sarkanajā zālē, kur notiek preses konferences.

E.Zelgalvis. Jā, Sarkanajā zālē, kur notiek preses konferences... (Starpsauciens no zāles: "Sarkanā zāle ir aizņemta.") Nu tad paliekam šeit pat - plenārsēžu zālē.

Sēdes vadītāja. Es atvainojos, Apiņa kungs, ja jums ir kādi paziņojumi, tad jālūdz vārds un jānāk tribīnē... Sarunas deputātiem no tribīnes ar zāli nav pieļaujamas.

Arī Prezidijam ir divi paziņojumi, tāpēc, lūdzu, esiet uzmanīgi! Paziņojums numur viens. Saeima sveic Antonu Seikstu 50 gadu jubilejā! (Aplausi.)

Paziņojums numur divi. Saeima tieši tāpat sveic Aleksandru Bartaševiču 30 gadu jubilejā. (Aplausi.)

Un tagad lūdzu deputātus visus tikpat uzmanīgi reģistrēties! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus ziņot Saeimas sekretāra biedrei Janīnai Kušnerei!

Pirms rezultātu nolasīšanas es gribu atgādināt deputātiem, ka šodien kā darba kārtības 32. jautājums tiek izskatīts Centrālās zemes komisijas personāliju sastāvs. Un līdz šī jautājuma izskatīšanai jums vēl ir iespēja iesniegt savas kandidatūras, lai tās ievēlētu Centrālajā zemes komisijā.

J.Kušnere (6. Saeimas sekretāra biedre).

Cienījamie kolēģi, mazu uzmanību! Nav reģistrējušies:

Aivars Endziņš...

Sēdes vadītāja. Nav.

J.Kušnere.

Andrejs Krastiņš...

Sēdes vadītāja. Nav zālē...

J.Kušnere.

Vilis Krištopans...

Sēdes vadītāja. Ir zālē.

J.Kušnere.

Valdis Krisbergs... Ir?

Andrejs Naglis...

Sēdes vadītāja. Ir zālē.

J.Kušnere.

Roberts Zīle.

Sēdes vadītāja. Ir zālē.

J.Kušnere. Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies. Pārtraukums līdz pulksten 11.00.

(P ā r t r a u k u m s)

Sēdi vada Latvijas Republikas 6.Saeimas priekšsēdētāja Ilga Kreituse.

Sēdes vadītāja. Lūdzu, ieņemiet savas vietas! Māris Vītols, LZP, KDS un LDP frakcijas deputāts, Budžeta un finansu (nodokļu) komisijas vārdā pabeidz savu ziņojumu par likumprojektu.

M.Vītols (LZP, KDS un LDP frakcija).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi Saeimas deputāti! Budžeta un finansu (nodokļu) komisija, atkārtoti izskatījusi Latvijas Zemnieku savienības, Kristīgo demokrātu savienības un Latgales Demokrātiskās partijas frakcijas deputātu iesniegto likumprojektu "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"", (dokuments nr.68) un Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas iesniegto alternatīvo likumprojektu "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"" , nolēma atbalstīt Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas iesniegto alternatīvo likumprojektu "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"" (dokuments nr. 140).

Sēdes vadītāja. Paldies. Atklājam debates.

M.Vītols. Tā kā Budžeta un finansu (nodokļu) komisija ir saņēmusi Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas ierosinājumu - izskatīt kā steidzamu likumprojektu "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"" (dokuments nr. 140), tad komisijas vārdā es lūdzu deputātus lemt par šā likumprojekta izskatīšanu steidzamības kārtībā.

Sēdes vadītāja. Vītola kungs, jūs runāsit tagad kā deputāts par to jautājumu, ar ko jūs sākāt šodien savu uzstāšanos. Jo, ja jūs paturat spēkā to, par ko jūs teicāt, ka jūs to noņemat, tad mēs tālāk runājam tikai par Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas iesniegto likumprojektu. Jūs tagad, pirms izskatām jautājumu par steidzamību, lūdzat vārdu kā LZS, KDS un LDP frakcijas deputāts? Tad es jūs tā arī tagad piesaku - LZS, KDS un LDP frakcijas deputāts Māris Vītols.

M.Vītols (LZS, KDS un LDP frakcija).

Kā LZS, KDS un LDP frakcijas deputāts es šo mūsu frakcijas deputātu - likumprojekta iesniedzēju - vārdā lūdzu svītrot "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"" (dokuments nr. 68) no darba kārtības.

Sēdes vadītāja. Paldies. Tātad atklājam debates par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"" - Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas iesniegto likumprojektu, balsojumu par tā izskatīšanu pirmajā lasījumā. Mums jāizšķir jautājums par šā likumprojekta izskatīšanas steidzamību.

Lūdzu zvanu! Vai jūs, Apiņa kungs, par steidzamību gribējāt runāt vai debatēt par likumprojektu? (Starpsauciens no zāles: "Par likumprojektu.") Apiņa kungs, es to tā arī nesapratu no jums.

Tātad zvanu! Pirms atklājam... Par steidzamību, Kuprijanovas kundze?

Vārds Ludmilai Kuprijanovai - Tautas saskaņas partijas frakcijas deputātei.

L.Kuprijanova (Tautas saskaņas partijas frakcija).

Cienījamie kolēģi! Sociālo un darba lietu komisijas vārdā es lūdzu neatbalstīt balsojumu par steidzamību, jo varbūt es vēl runāšu par to debatēs, man tad šobrīd ir jāpieskaras šim jautājumam, ka Kārtības ruļļa 87.panta otrajā daļā ir pateikts, ka nevienu likumprojektu nedrīkst izskatīt pirmajā lasījumā, ja tas paredz budžetā neparedzētus izdevumus un tam nav pievienota finansu ministra atsauksme. Varbūt Sociālo un darba lietu komisija nav informēta, bet arī man kā deputātei... šāda atsauksme nav pievienota dokumentiem. To mēs varēsim turpināt debatēs, runājot par pirmo lasījumu. Bet tieši sakarā ar to, ka likumprojekts ir ļoti svarīgs un mums vēl ir stingri jāizpēta finansu pamatojums, kura nav, varbūt finansu ministrs varēs noziņot to debatēs, viņš ir zālē. Es lūgtu tomēr neatbalstīt steidzamību.

Sēdes vadītāja. Tātad mums ir Budžeta un finansu (nodokļu) komisijas lūgums balsot par likumprojekta steidzamību un Ludmilas Kuprijanovas - Tautas saskaņas partijas frakcijas deputātes - priekšlikums neatzīt likumprojektu par steidzamu.

Lūdzu balsošanas režīmu! Balsojam par Budžeta un finansu (nodokļu) komisijas lūgumu - likumprojektu atzīt par steidzamu. Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 51, pret - 13, atturas - 9. Lēmums par steidzamību ir pieņemts.

Atklājam debates. Pēteris Apinis - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts.

P. Apinis (frakcija "Latvijas ceļš").

Godātā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Ir daži sīki iebildumi.

Pirmkārt, Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas iesniegtais variants prasa papildu izdevumus budžetā. Prasa lielus. Un visos jautājumos, kas ir saistīti ar budžetu, ir jābūt Finansu ministrijas atzinumam.Visos jautājumos, kas ir saistīti ar sociālo budžetu, ir jābūt Labklājības ministrijas atzinumam. Nav nekur konkrēti noteikts, kas ir domāts ar vārdiem - lauksaimnieciskā darbība. Tātad tiklīdz, piemēram, Kažas kungs firmā "Mikas" pārdos arī burkānus, viņš būs daļēji atbrīvots no sociālā nodokļa. Es ļoti lūdzu kolēģus saprast, ko nozīmē

darbība ar... (Starpsauciens no zāles: "Pašu ražotā") Es ļoti lūdzu visus saprast, ko nozīmē darbība ar valsts budžetu, un šajā gadījumā nodot šo likumprojektu komisijai tālākai izskatīšanai, atkārtoti, lai pilnveidotu to. Paldies.

Sēdes vadītāja. Apiņa kungs, cik es saprotu, jūs ierosināt nebalsot par likumprojekta izskatīšanu pirmajā lasījumā, bet atdot to atpakaļ komisijai papildu ziņu ievākšanai. Jūs izmantojat šo Kārtības ruļļa pantu. (No zāles deputāts P.Apinis: "Jā!") Skaidrs. Labi, paldies.

Tagad vārds debatēs LZS, KDS un LDP frakcijas deputātam Mārim Vītolam. Viņš nerunāja debatēs. Viņš runāja, lai atsauktu savu parakstīto likumprojektu kā komisijas pārstāvis. Tagad viņam vārds debatēs.

M.Vītols (LZS, KDS un LDP frakcija).

Cienījamie kolēģi Saeimas deputāti! Latvijas Zemnieku savienības, Kristīgo demokrātu savienības un Latgales Demokrātiskās partijas frakcija bija tā, kura, pirmā izjuzdama šīs problēmas asumu, reaģēja un iesniedza savu likumprojektu "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"". Šo iniciatīvu, ar gandarījumu jāatzīmē, uztvēra arī citi, tā rezultātā tapa šodien izskatāmais likumprojekts, kurš juridiski ir korektāks tādēļ, ka labo likumā ieviesušos pretrunu, un tādēļ mūsu frakcija nolēma izņemt no darba kārtības savu likumprojektu par labu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas iesniegtajam variantam.

Taču šodien daudz svarīgāk ir vienoties par šo likumā piedāvāto koncepciju, proti, nodrošināt zemniekiem asas un radikālas nodokļu likmes dubultošanas vietā saudzējošāku un pakāpenisku pāreju uz vienotu nodokļu likmi, pārejas posmā nodokļu likmes starpību sedzot no valsts budžeta dotācijas veidā.

Es zinu, ka Saeimā no vairākām frakcijām ir izskanējuši vēl radikālāki priekšlikumi - proti, nepaaugstināt zemniekiem sociālā nodokļa likmi vispār un atstāt to līdzšinējo 18,5% apmērā. Tas šķietami būtu vienkāršāks risinājums. Tomēr vienlaicīgi arī ir jāatzīst, ka tas būtu daudz neizdevīgāks - vispirms jau pašiem zemniekiem - par šeit piedāvāto variantu, nemaz nerunājot par to, ka šāda pieeja būtu tiešā pretrunā ar valstī uzsākto sociālo reformu. Reformas pamatā ir sociālās apdrošināšanas princips, kas nosaka, ka visas izmaksas no sociālā budžeta ir tieši atkarīgas no izdarītajām apdrošināšanas iemaksām. Atbilstoši šai koncepcijai, ja mēs saglabātu lauksaimniecībā nodarbinātajiem cilvēkiem samazinātu sociālā nodokļa likmi, proporcionāli mazākas būtu arī paredzamās izmaksas, iestājoties kādam no apdrošināšanas gadījumiem, to skaitā ietverot vecuma pensijas, bezdarbnieku pabalstus un citus.

Finansu ministrijas aprēķini liecina, ka, saglabājot zemniekiem līdzšinējo sociālā nodokļa likmi, šo cilvēku pensiju apmērs būtu par 46% mazāks nekā citos ekonomikas sektoros strādājošajiem, kuru sociālā nodokļa maksājumi būtu bijuši izdarīti no tikpat liela ienākuma. Tādēļ šajā situācijā valsts pienākums ir radīt katrai apdrošinātajai personai vienādus nosacījumus iemaksām un līdz ar to arī pakalpojumiem, kas no šīm iemaksām ir atkarīgi. Šis princips ir īstenots likumā "Par sociālo nodokli", nosakot visiem sociālā nodokļa maksātājiem vienotu nodokļu likmi neatkarīgi no to nodarbošanās veida. Tomēr jebkuram cilvēkam, turētam saulē un aizvējā, ir, iekrītot ledusaukstā ūdenī, jārēķinās ne vien ar iesnām, bet vismaz ar plaušu karsoni, līdzīgi arī šī straujā sociālā nodokļa dubultošana lauksaimniecībā nodarbinātajām personām beigsies ar postošiem rezultātiem mūsu tautsaimniecībai, ar tūkstošiem laukos zaudētu darba vietu, virkni bankrotējošu lauksaimniecības uzņēmumu, un - tas ir ne mazāk svarīgi - tas nobremzētu iesākto kooperācijas sistēmas attīstību laukos.

Savukārt svaru kausa pretējā pusē ir valsts dotāciju izmaksas, kuras būtu papildus jāatrod šā gada budžetā. Manuprāt, svarīgi būtu precizēt nepieciešamo sociālajā budžetā ieskaitāmo summu. Es zinu, ka šeit ir izteikti dažādi viedokļi un sauktas dažādas summas, pat līdz 50 miljoniem latu, kas būtu papildus nepieciešami budžetā, lai šo likumprojektu īstenotu dzīvē.

Pēc Budžeta un finansu (nodokļu) komisijā iesniegtajiem Finansu ministrijas aprēķiniem, ja šo likumprojekta normu piemēro to personu lokam, par kurām pagājušā gada deviņos mēnešos atbilstoši likuma "Par sociālo nodokli" vecajai redakcijai darba devēji maksāja sociālo nodokli 18,5% apmērā, maksājot dotāciju no budžeta 18% apmērā, papildus būtu nepieciešami 5,2 miljoni latu. Un vēl 160 000 latu, lai segtu sociālā nodokļa maksājumu 18% apmērā par individuālajiem zemniekiem, kas reģistrēti kā sociālā nodokļa maksātāji. 1995.gada deviņos mēnešos tādi bija 2656 cilvēki. Tātad kopējais dotācijas apmērs, pastāvot nemainīgiem nosacījumiem, tas ir, pie nemainīga minimālās mēnešalgas apmēra un nemainīga sociāli apdrošināto lauksaimniecībā nodarbināto skaita, ja tiek noteikts, ka valsts izdara maksājumus 18% apmērā, būs 5,36 miljoni latu.

Savukārt, ja tiktu palielināts minimālās mēnešalgas apmērs līdz 38 latiem, dotācijas apmērs sasniegtu 6,22 miljonus latu, bet ne vairāk.

Iespējams - un tas ir arī mūsu frakcijas viedoklis, - ka, gatavojot otro lasījumu, varētu valsts izdarīto maksājumu proporciju par pāris procentiem samazināt. Mūsu frakcijas likumprojektā paredzētais variants bija 17% - tā proporcija, kuru iemaksā no valsts budžeta sociālā nodokļa maksājumos. Šādu iespēju arī mums vajadzētu izdiskutēt. Tos, kuri uzstāsies pēc manis, iespējams, arī no valdības puses, kritizējot šo papildu izdevumu nepieciešamību nebūt ne vieglajā budžeta sastādīšanas procesā, es tomēr lūgtu arī sniegt mums kalkulāciju par tiem papildu izdevumiem, kuri gulsies uz nākamā gada budžetu gadījumā, ja mēs šo likumprojektu noraidīsim. Šeit vispirms es domāju tās summas, kuras mums būs jāizmaksā bezdarbnieku pabalstos, šeit es domāju to nodokļu daļu, kuru mēs plānojam iekasēt, bet neiekasēsim, uzņēmumu bankrotu, un neizbēgamās lauksaimnieciskās ražošanas sašaurināšanās dēļ šeit galu galā es domāju arī par tām summām, kuras mēs neiekasēsim sociālajā budžetā un atrausim pensionāriem pensiju izmaksas daļā.

Liela daļa zemnieku nemaksāja sociālo nodokli jau pie vecajām likmēm, un, ja mēs viņiem šādā piedāvātajā veidā nepanāksim pretī, mēs pazaudēsim arī tos, kuri vēl maksā, un paplašināsim sociāli neapdrošināto - un tādējādi arī nākotnē sociāli beztiesīgo - rindas.

Dažus vārdus vēlos teikt arī citu argumentu dēļ - un vispirms jau to, kuri izsver šā piedāvātā nodokļa modeļa administrēšanas sarežģītību, tajā skaitā grūtības, kas varētu rasties arī pašas dotējamās summas administrēšanas sakarā. Manuprāt, arī līdzšinējā sociālā nodokļa administrācija ar vairākām diferencētām nodokļu likmēm bija sarežģīta. Un grūtības šajā ziņā varētu rasties galvenokārt attiecīgo personu individualizētas uzskaites dēļ. Bet, manuprāt, tās varētu atrisināt, pieņemot likumā... projektā paredzētos Ministru kabineta noteikumus.

Es arī nevaru piekrist viedoklim, ka līdz šim likumos nav īpaši izdalīts to personu loks, kuras nodarbojas ar lauksaimniecisko darbību. Jebkurā gadījumā šis nav pirmais nodokļu likums, kurā ir īpaša attieksme un piemēroti speciāli noteikumi lauksaimniecībā nodarbināto personu grupai. Tādēļ, manuprāt, nepārvaramām problēmām šā likumprojekta īstenošanai dzīvē nevajadzētu rasties.

Nobeigumā Latvijas Zemnieku savienības, Kristīgo demokrātu savienības un Latgales Demokrātiskās partijas frakcijas vārdā es aicinu jūs atbalstīt šo likumprojektu pirmajā lasījumā. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Andrejs Požarnovs - frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" deputāts.

A.Požarnovs (frakcija "Tçvzemei un Brīvībai").

Cienījamā priekšsēdētājas kundze! Cienījamie kolēģi! Es gribētu teikt, ka es esmu par dotāciju lauksaimniecībai, jo lauksaimniecība tāpat kā daudzas dzīves sfēras, medicīna, izglītība, kultūra, zinātne un daudzas citas nozares, ir kritiskā stāvoklī un tās jebkurā gadījumā ir jāatbalsta. Stipra lauksaimniecība - tas mums nozīmē gan nodarbinātību laukos, gan veselīgu ģimeni, gan latvisku sētu, gan izglītību jaunajai paaudzei, un vispār Latvijas tautas nākotne daudzējādā ziņā ir atkarīga no situācijas laukos. Bet palīdzībai laukiem ir jābūt pareizā veidā izdarītai, detalizēti izstrādātai, lai, veicot dotāciju, tiktu sasniegts pareizais efekts. Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli" paredz sociālā nodokļa samazināšanu un personificētas dotācijas sniegšanu no budžeta līdzekļiem. Vēlme, protams, ir laba, un grozījumi pēc būtības ir jāatbalsta. Taču atbilstoši likumam pensijas 1996.gadā aprēķinot tiem cilvēkiem, kas 1996.gadā tiks pensionēti, aprēķinos par pamatu tiek ņemtas 1995.gadā vidējās tautsaimniecībā strādājošo darba algas un attiecīgi sociālais nodoklis, ko tie iemaksā. 1997.gadā aprēķini tiks veikti, vadoties no 1996.gada sociālā nodokļa iemaksām. Ja reforma notiks tā, kā tā ir izlikta uz papīra, tad būs pozitīvs efekts. Bet, ja reformas laikā parādīsies trūkumi, piemēram, "nenostrādās" ðis pārrēķinu mehānisms vai neatradīsies līdzekļi, tad var izrādīties, ka lauksaimniecības darbiniekiem, kas tiks pensionēti 1997.gadā, pensija būs 5 līdz 8 latu apmērā. Tādēļ, lai pārliecinātos, vai ieplānotā reforma ir pietiekami nopietni pārdomāta, es lūgtu Vītola kungu beigās atbildēt uz šādiem jautājumiem.

Pirmais.Vai grozījumi likumā "Par sociālo nodokli" ir saskaņoti ar Finansu ministriju un atbilstoši Saeimas kārtības ruļļa 87.panta otrajai daļai ir saņemta finansu ministra atsauksme?

Otrais. Vai izstrādājamā 1996.gada valsts budžeta projektā ir paredzēti līdzekļi šīs reformas veikšanai?

Nākamais. Kas būs tā institūcija, kas veiks budžeta dotācijas pārrēķināšanu un personificētu norēķinu veikšanu ar sociālās apdrošināšanas fondu? Cik lieli izdevumi būs nepieciešami šādas jaunas administratīvas struktūras veidošanai? Kur atradīsies lauksaimniecības darbinieku reģistrs? Cik šodien ir lauksaimniecības darbinieku, kam pienākas valsts budžeta dotācija? Vai administratīvā struktūra šīs reformas veikšanai jau ir sagatavota (tā kā nodokļu pārrēķins ir paredzēts ar atpakaļejošu datumu - no 1996.gada 1.janvāra)? Kurā likumā vēl, izņemot šo grozījumu 3.punktu, ir lauksaimniecības darbinieku definīcija?

Vai jūs varat garantēt, ka esošo 43 tūkstošu lauksaimniecības darbinieku vietā, kas ir pēc eventuāliem aprēķiniem, gada laikā netiks reģistrēti 430 tūkstoši lauksaimniecības darbinieku? Vai jūs esat pārliecināts, ka reforma ir pietiekami labi izplānota? Vai jūs varat garantēt, ka ar labu ideju un nesagatavotu realizācijas mehānismu nepanāksiet pretējo efektu? Es tiešām uzskatu, ka šis mehānisms ir mazdrusciņ sasteigts un nepārdomāts.

Un beigās es gribētu vilkt dažas paralēles.Medicīnā, kā jūs zināt, ir tieši tikpat lielas problēmas kā lauksaimniecībā, un mēs vienmēr esam prasījuši līdzekļus bāzes programmas realizācijai, valsts programmas realizācijai, lai varētu paaugstināt gultas dienu vērtību, lai varētu sniegt palīdzību slimniekiem. Bet tā ir samaksa par padarīto darbu. Es personīgi uzskatu, ka

lauksaimniecībā dotācija ir veicama, bet veicama citādāka mehānisma veidā, respektīvi, dotējot saražotās produkcijas cenu. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Roberts Dilba - Latvijas Vienības partijas frakcijas deputāts.

R.Dilba (Latvijas Vienības partijas frakcija).

Cienījamais Prezidij! Godājamie kolēģi! Ja varētu 5.Saeimas pēdējos pieņemtos likumus sadalīt tādā veidā, kas ir labi un kas ir slikti, tad varētu nosaukt šo pieņemto likumu par sliktu, ja ne vairāk. Jo jūs zināt, kāda situācija ir laukos. Es domāju, ka lielākā daļa no jums ir saistīti ar laukiem tā vai citādi. Un tie, kas nav, vismaz lauku produktus patērē. Jau pagājušajā gadā... kā jūs atceraties, aizpagājušajā gadā, pieņemot likumu par pievienotās vērtības nodokli - jeb tajā laikā bija apgrozījuma nodoklis, - tika pieņemts palielināt šo nodokli uz 18%, ka šo starpību kompensēs, izdalot subsīdijas. Un jūs atceraties, kāds rezultāts pagājušajā gadā iznāca. Pirmajā pusgadā šīs subsīdijas tika izmaksātas, bet otrajā pusgadā diemžēl ne. Līdz ar to lauksaimnieki galarezultātā atkal palika zaudētājos. Tas nozīmē, ka, no vienas puses, viņiem it kā iedeva ar vienu roku, bet ar otru roku - ar nodokļiem - atņēma. Bet šoreiz, pieņemot šo likumu, pat netika izskatīts variants, kādā veidā varētu kaut ko vismaz apsolīt iedot. Bet tikai pieņemot likumu, palielinot nodokli un rīkojoties tādā veidā - tieciet galā, kā jūs gribat... Palielinot sociālo nodokli, mēs līdz ar to automātiski palielinām jau vismaz par 7 - 8% izdevumus uzņēmumos un zemnieku saimniecībās. Nerunājot jau par to, ka šogad palielinās elektroenerģijas cenas, palielinās cenas minerālmēsliem, tehnikai un tā tālāk. Tad mēs saprotam, ka virzām lauksaimniekus, ražotājus, uz iznīcību. Un es nedomāju, ka šeit klātesošie kolēģi gribētu to tādā veidā panākt. Tāpēc es aicinu, kā to ir sapratuši... Zemnieku savienība, Kristīgo demokrātu savienība un vēl viens otrs ir sapratis, ka ir jāievieš izmaiņas - ja nav iespējas palielināt subsīdijas, tad vismaz jāsamazina nodokļi. Un tāpēc mūsu partija, Vienības partija, principā bija par to, ka neieviest vispār izmaiņas, tas ir, atstājot 18,5%, maksājot darba devējam... Bet, ņemot vērā to, ka no visiem ļaunumiem jāizvēlas tas mazākais ļaunums, mēs piekrītam un aicinām kolēģus balsot par Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas iesniegto likumprojektu. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Edgars Bāns - Latvijas Vienības partijas frakcijas deputāts.

E.Bāns (Latvijas Vienības partijas frakcija).

Cienījamā priekšsēdētāj! Godātie deputāti! Tik tiešām šodien, kad ir jāizšķiras par šo soli - lūgt Saeimai izskatīt šo jautājumu - , mūs vada pretrunīgas jūtas. Mēs ļoti labi saprotam stāvokli, kāds ir vispār tautsaimniecībā, mēs saprotam stāvokli, kāds ir vispār budžetā, cik tas ir saspringts, kāds tur ir deficīts un tā tālāk. Un kāpēc tad mēs tomēr izšķīrāmies lūgt Saeimas atbalstu šinī jautājumā, lai izskatītu šo jautājumu šodien un steidzamības kārtā?

Mūsu frakcija šo jautājumu iesniedza Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā, un tur mēs ilgi un dikti debatējām par to, kā tad rīkoties tālāk. Visiem ir zināms, ka pagājušais gads bija diezgan nelabvēlīgs lauksaimniecībai un paredzētie ieņēmumi, ko mēs paredzējām, netika ieņemti. Bet tā vēl būtu pusbēda.

Tālāk. Uz sabrukuma sliekšņa ir paju sabiedrības, jo paju sabiedrības un SIA, teiksim, lielākie formējumi, kas ir mūsu lauksaimniecībā, sociālo nodokli maksā aptuveni 75-80% apmērā. Sīkražotāji maksā vai arī daļēji nemaksā tikai ap 20%. Tie ir Ogres rajona oficiālie dati, ko vakar izanalizējām. Katrā rajonā tas stāvoklis būs atšķirīgs, bet arī kaut kur līdzīgs.

Tagad tālāk. Paju sabiedrības, konkrēti agrofirma "Bulduri", griezās pie mums ar lūgumu - izskatīt jautājumu. Viņiem uz šodienu nodokļu parādi sasniedz 182 000 latu. Šādā situācijā šis parāds, ja viņiem sociālais nodoklis tur ir ievērojamākā daļa, velkas jau vairāk kā gadu. Šī agrofirma sakarā ar to, ka viņiem nodokļos ir lieli parādi, nevar izmaksāt strādniekiem darba algas no septembra mēneša. Pilnas noliktavas stāv ar burkāniem, kūtis ir pilnas ar govīm, ar lopiem. Barība sagādāta, var turpināt ražošanu, bet strādnieki pamazām aiziet. Ja mēs ļausim sabrukt šīm paju sabiedrībām... man gan var iebilst, ka tas ir kolhozu, sovhozu formējums un tā tālāk. Kāpēc nedrīkstētu ļaut sabrukt viņām? Tāpēc, ka mums ir iecere uz šo paju sabiedrību bāzes veidot kooperatīvos formējumus, kur vēl ir saglabāta kaut kāda ražošanas bāze, kur vēl ir saglabāta kaut kāda tehnika, ir speciālisti. Zemnieki pašreiz atrodas tādā situācijā, ka pēc diviem trim gadiem šī esošā tehnika, kas viņiem vēl ir un ko viņi ir privatizējuši no kolhoziem, sovhoziem, sabruks. Nav rezerves daļu, nav remonta bāzes, nav kur apkalpot viņu, nav kur remontēt. Tādā gadījumā, ja mēs ļausim šīm pēdējām paju sabiedrībām izšķīst, tas nozīmē to, ka mums atkal operatīviem formējumiem būs jāveido jaunas bāzes un tā tālāk. Pamazām šī transformācija būtu ļoti reāla, lai varētu zemniekiem palīdzēt kaut kā nostāties uz kājām, vismaz kooperatīvajām sabiedrībām.

Par pašu nodokli. Pats nodoklis kā tāds, mēs saprotam, ka viņš ir vajadzīgs, jo tā ir tomēr aizsardzība cilvēkiem. Bet tagad, ja mēs viņu palielinām uz šādu lielumu ar tādu lēcienu - uz 38%, tad tas apmēram sastāda aptuveni darba algās zaudējumus šīm paju sabiedrībām, jo nav jau vairs no kā maksāt... Es jau teicu, ka bija neraža... Tātad sastāda zaudējumus apmēram 6,5- 7 miljonu apmērā. Tie ir Ekonomikas institūta aprēķini. Tajā skaitā paju sabiedrībām - pāri par 5 miljoniem. Līdz ar to var aiziet pēdējie strādājošie, kas tur vēl turas, kaut arī nesaņem darba algu. Viņi dzīvo no piemājas zemītes un no personīgās saimniecības.

Paanalizēsim tālāk. Šeit ir 7 miljoni, subsīdijas mēs nesaņēmām par pagājušo gadu 5 miljonus, akcīzes nodoklis, kas tiks uzlikts dīzeļdegvielai un benzīnam, sastāda ap 5 miljoniem... Nu paskaitiet kopā, cik tad tas sanāk? Ja es vēl tikai visu uzskaitīju. Tātad te vēl priekšā ir citas maksājumu formas. Arī transporta obligātā apdrošināšana. Mēs vēl neesam aprēķinājuši, ko tas zemniekam maksās, kādas izmaksas atkal būs. Un vai vispār zemniekam hektārs varēs dot tādus ienākumus, lai viņš varētu visu šo nodokļu nastu nosegt. Jo pie šīs sistēmas, ja mēs viņu pieņemam - tā jau ir pieņemta - , iznāk tā - strādājošais vai darba ņēmējs laukos no 100 latiem saņem savā rīcībā 49 latus. Lauku uzņēmējs šodien no 100 latiem saņem 26 latus. Vai tad jūs domājat, ka tālāk būs kāds tāds patriots, kas tikai tāpēc vien, ka viņam dod iespēju apstrādāt zemi... Būs tādi! Jā, būs arī tādi cilvēki, kas strādās tikai tāpēc, lai nodrošinātu savai ģimenei minimālo iztiku. Bet te vairs nav runa par ražošanu.

Vēl jau ir citas lietas, teiksim, mums jau ir paaugstinātas elektroenerģijas izmaksas. Mēs neesam aprēķinājuši, cik daudz tas sastāda lauksaimniecībā, bet šī summa ir ievērojama, jo energopatēriņš lauksaimniecībā... no kopējiem energoresursiem, elektroenerģija ir ap 60-65%. Bet atcerēsimies, ka mēs savā laikā saimniecībām nodevām "Latvenergo" elektrolīnijas bez maksas, arī transformatorus, un tas jau sastāda ap 10 miljoniem latu. Lai tad mums arī tagad kompensē šīs izmaksas, vismaz tām paju sabiedrībām, kuras mums ir interese nākotnē saglabāt kā kooperatīvos formējumus, lai viņas arī varētu ražot. Paju sabiedrības tomēr ražo vēl lielāko daļu produkcijas, kas mums šodien ir nepieciešama izdzīvošanai. Tāpēc mums būtu tāds ārkārtīgi sirsnīgs lūgums no zemnieku puses. Paciešam tos 6,5 miljonus. Lai pacieš tos Kreitusa kungs - finansu ministrs, lai pacieš tos Šķēles kungs, jo, ja jau mums ir 60 miljoni budžeta deficīts, ja būs 66 miljoni... Vai mēs bojā aiziesim? Bet paju sabiedrības un arī viens otrs zemnieks gan nonāks līdz ūtrupei. Nākotnes vārdā, ja gribam saglabāt vismaz tik tālu lauksaimniecību, lai viņa varētu kaut kur atsperties, jo mēs pēc laiciņa nāksim atkal, būsim fakta priekšā, kad būs jādomā par šiem parādiem... Sociālais nodoklis jau vien republikā, kā mums ministri sniedza informāciju, ir

25 miljoni. Ja tagad palielinām uz 38%, tad šo otro daļu nevar atmaksāt. Viņš būs kā parāds, un nekādu ilūziju, ka viņu kāds atdos, nav. Un tuvākajā laikā noteikti arī nevar rasties, jo mēs jau ražošanu acīmredzot tik strauji nevarēsim kāpināt, lai varētu rast blakus ieņēmumus. Mēs esam aprēķinājuši tā. Ja jāmaksā ir 38% lauksaimniekiem, tad ir vajadzīgi apmēram 15 tūkstoši govju ar 3,5 tūkstoši litru lielu izslaukumu, ja pienu pārdodam par 10 santīmiem. Bet tas ir jāpārdod. Tur jau pašizmaksa ir vismaz 7,5 santīmi. Aptuveni par 7,5 - 8 santīmiem piens ir. Kā mēs, zemnieki, sakām, - ir par nullēm. Tātad vajag aptuveni 60 tūkstošus govju. 20% no esošā ganāmpulka sakarā ar šo jautājumu vajag palielināt, nerēķinot obligāto nodrošinājumu un tā tālāk. Katram ir skaidrs, ka neviena saimniecība 20% ganāmpulka... Govs izaug divos ar pusi gados. To nevar palielināt. Un tāpēc es domāju, ka, ja arī mēs šodien, teiksim, tautsaimnieku iesniegto likumprojekta grozījumu noraidām, tad tas ir bezcerīgs parāds nākotnei. Domājot par nākotni, es lūdzu deputātus ļoti izvērtēt, pirms balsojam šo jautājumu, lai dotu zemniekiem mazdrusciņ kaut kādu atelpu. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Valdis Nagobads - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts.

V.Nagobads (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Godātais Prezidij! Cienījamie kolēģi! Mēs izskatām likumprojektu, kurā ir daudz gadskārtu, daudz procentu un tajā pašā laikā arī lielas domstarpības un kaislības mūsu vidū, tādēļ ka tiešām šeit tiek lemts ļoti būtisks jautājums par to, kādā veidā atbalstīt Latvijas laukus, saglabāt vai pārskatīt, vai pat graut 5.Saeimā rūpīgi būvēto sociālās drošības koncepciju. Dīvaina šī situācija ir arī tādēļ, ka tikai šodien atbildīgā Budžeta un finansu (nodokļu) komisija mutiski devusi savu pozitīvo atzinumu par šo likumprojektu. Vēl vairāk - mēs pašreiz izskatām likumprojektu, kuru ir iesniegusi Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija, kas pati nepieņēma lēmumu par viņa atbalstīšanu. Tas tikai liecina, cik sarežģīta ir šī situācija. Un šeit ir politisks aspekts, jo mēs visi, to skaitā arī es, būdams laukos, pirms vēlēšanām solīju zemniekiem, ka mēs darīsim visu, lai viņiem palīdzētu šajā izmisuma situācijā. Un mēs visi labi zinām, kāds ir stāvoklis, jo katram no šeit zālē esošajiem laukos dzīvo radi, draugi vai paziņas.

Es pilnīgi piekrītu likumprojektā tai sadaļai, kas paredz sakārtot to, kur ir pieļauta kļūda pašreiz spēkā esošajā likumā "Par sociālo nodokli", par ko deputāts Māris Vītols precīzi ziņoja savā informācijā. Tajā pašā laikā mēs pilnīgi atbalstām nepieciešamību materiāli palīdzēt laukiem, subsidēt lauksaimniecību, par ko runā ne viena vien valdība, arī iepriekšējā Saeima, darīt to darbos, bet darīt to daudz mērķtiecīgāk, precīzāk, subsidējot saražoto produkciju, nevis izdarot aptuvenus kaut kādus maksājumus sociālajam nodoklim vai papildus dodot sociālā nodokļa maksājumus, neizprotot līdz galam to, par ko mēs maksājam. (Tiešām šobrīd nav skaidrs, kas tas lauksaimniecības darbinieks tāds ir, jo juridiski šis termins nav formulēts.) Un arī neizprotot, kādā veidā varēs šos maksājumus personificēt. Andrejs Požarnovs minēja, ka likumprojektā ir teikts - "personificēts maksājums no budžeta". Likumprojektā šī norma nav iestrādāta un nav arī skaidrs, kādā veidā viņu varētu personificēt. Bet, kā mēs zinām, atbilstoši likumam no šā gada 1.janvāra visi mūsu sociālā nodokļa maksājumi ir personificēti. Tādēļ, tieši domājot par zemnieku nākotni, mums ir jābūt pārliecinātiem, ka būs šī subsīdija... pretējā gadījumā, saglabājot 18% lielu sociālo nodokli, mums zemniekiem ir skaidri jāpasaka, ka, sākot ar 1997.gada 2.janvāri, zemniekiem būs vismaz divas reizes zemāka pensija nekā pārējiem tautsaimniecībā nodarbinātajiem. Tas ir jāapzinās, un es domāju, ka tieši nākotnes vārdā mēs šodien nedrīkstētu atteikties no sociālās drošības koncepta, ko mēs esam pieņēmuši tikai nepilnu gadu atpakaļ. Un tādēļ, lai sakārtotu visas šīs lietas, nevajadzētu atteikties no likumprojekta kā tāda, bet nepieciešams to sakārtot, es tomēr aicinātu šodien viņu pirmajā lasījumā neizskatīt, atgriezt atpakaļ komisijā, sanākt visiem kopā un izlemt, kāds būtu vispieņemamākais variants. Galu galā budžeta projekta apspriešana vēl ir priekšā, un tad mēs varēsim atgriezties pie

subsīdiju jautājuma lauksaimniecībai un pēc tam izskatīt, nesasteidzot šo likumprojektu pirmajā lasījumā. Paldies.

Sēdes vadītāja. Anna Seile, LNNK un LZP frakcijas deputāte.

A.Seile (LNNK un LZP frakcija).

Augsti godātie Prezidija locekļi un Saeimas deputāti! Es vispirms gribu izteikt atzinību par to, ka mēs esam vienojušies par šo izstrādāto alternatīvo projektu, un gribu novērst tās domstarpības, kas šeit zālē izskanēja, ka Tautsaimniecības komisija šo projektu nav atbalstījusi, nav pieņēmusi lēmumu. Tautsaimniecības komisija savā vakardienas sēdē pieņēma lēmumu, atbalstot šo likumprojektu. Un kāpēc? Tāpēc, ka tajā likumā par sociālo nodokli, kurš bija spēkā pagājušajā gadā, visu gadu jau bija paredzēti atvieglojumi zemniekiem un lauksaimniecībā nodarbinātajiem attiecībā uz sociālā nodokļa maksājumiem. Šie atvieglojumi "pašķīda" decembra mēnesī, kad pieņēma grozījumus likumā par sociālo nodokli, un tagad zemniekam un lauksaimniecībā nodarbinātajam būtu jāmaksā vispārējā kārtībā - tāpat kā visiem.

Jā, protams, ir taisnība - kurš nemaksās sociālo nodokli, tam būs arī mazāka pensija, tā ir tāda aksioma. Un te varētu domāt arī par to, ka varbūt tieši lauksaimniecībā nodarbinātie nemaz tik ļoti nevēlas šos lielos maksājumus, viņi varbūt ir pat ar mieru iztikt bez šiem ieguldījumiem no valsts budžeta. Bet šeit ir paredzēta ļoti demokrātiska norma, ka to starpību, ko sagatavotajā projektā nevar segt ne lauksaimnieciskās darbības uzņēmējs, ne šis darba ņēmējs, ka to sedz no kaut kādiem citiem līdzekļiem. Bet es, aprunājoties arī ar Kuprijanovas kundzi, domāju, ka varbūt nav gluži pareizi, ka šo starpību sedz no valsts budžeta. Šajā projektā ir paredzēts 7.punkts, kurš saka, ka kārtību, kādā sociālā nodokļa maksājumus izdara no valsts budžeta, nosaka Ministru kabinets. Varbūt mums, sagatavojot likumprojektu otrajam lasījumam, ir jādomā par kādu citu avotu. Kas varētu būt šie avoti? Neesam tik nabadzīgi savā domāšanā, ka nevarētu kādu avotu arī šeit atrast. Un es domāju, ka viens no avotiem ir valsts uzņēmumi, tieši valsts uzņēmumi, kuriem peļņa ir liela, bet kuri nav nomaksājuši un ir parādnieki attiecībā uz sociālā budžeta maksājumiem. Ļoti iespējams, ka tieši šos līdzekļus... Zālē šausmīgs troksnis, Saulīša kungs, es... (Zālē liels troksnis.)

Sēdes vadītāja. Godātie deputāti, ja jūs necienāt paši sevi, tad cieniet vismaz to cilvēku, kurš ir tribīnē un runā, tāpēc man ir lūgums deputātu dāmām un kungiem savas diskusijas realizēt ārpus Saeimas sēžu zāles. Kostandas kungs, tas attiecas arī uz jums šoreiz. Šis lūgums...

A.Seile. Paldies, Kreituses kundze! Un tātad es gribu nobeigt savu domu. Varētu atrast arī citu segšanas avotu, bet nevar ilgāk kavēties tāpēc, ka šie nodokļu maksājumi stāsies spēkā faktiski ar 1.jūliju, jo šīgada sākumā vēl paliek iepriekšējā kārtība, kāda tā bija pagājušajā gadā. To paredz likums, un ar 1.jūliju jau sāksies jaunas šīs procentuālās maksājumu attiecības. Un šajā laikā, protams, lai izstrādātu visus normatīvos aktus un dokumentus, ir nepieciešams pēc iespējas ātrāk pieņemt šo likumu. Taču, ja mēs nenobalsosim tagad par šo likumprojektu, tad zemniekiem un lauksaimniekiem šīs attiecības... faktiski šie maksājumi būs divreiz lielāki nekā pagājušajā gadā visu gadu.

Es vēl gribu vērst jūsu uzmanību uz to, ka laukos ir saglabājušās un plaukst, un zeļ tā sauktās slēptās darba attiecības, un tās ir tieši sociālā nodokļa - šī lielā maksājuma dēļ, jo, kopumā ņemot, lauksaimniecībā nodarbinātajiem ir jāmaksā ārkārtīgi augsti nodokļi. Šeit es gribu izteikt vēl vienu tādu brīdinājumu, ka Saeimai ļoti vajadzētu domāt par to, iekams mēs pieņemam jaunas izmaiņas akcīzes nodoklī, par ko visu laiku tiek runāts un par ko tiek stāstīts, jo tas tieši uz lauksaimnieciskajiem ražotājiem atstās ārkārtīgi lielu iespaidu.

Lai mēs panāktu to, ka cilvēks grib nevis sēdēt Rīgā, bet doties uz laukiem, kur viņam ir gan mazāks sociālais nodoklis, gan iespējas izaudzēt kartupeļus un augļus savā zemē, lai beidzot tie, kas ir pieprasījuši zemi zemes reformas gaitā, varētu doties arī uz laukiem, es uzskatu, ka šāds nodokļu risinājums, kādu ir atbalstījusi Tautsaimniecības komisija, ir nekavējoties jāpieņem. Un nevajag vadīties pēc tās domas, ka laukos sēnes aug bļodiņā un kartupeļi vagā aug paši. Tur cilvēks strādā vaiga sviedros, un, pat lai to sēni salasītu, viņam ir jādodas mežā un jādzīvo daudz grūtākos apstākļos nekā pilsētā. Tas varētu veicināt arī šo plūsmu no pilsētas uz laukiem, kas, manuprāt, pēdējā laikā ir pilnīgi pārtraukusies. Ja laukos varētu atrast darbu, strādāt un ja būtu šādi atviegloti sociālā nodokļa noteikumi... Paldies par uzmanību, aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūgums diskusijas veikt ārpus parlamenta zāles. Tas attiecas arī uz valdības locekļiem. Ervids Grinovskis - LZS, KDS un LDP frakcijas deputāts.

E.Grinovskis (LZS, KDS un LDP frakcija).

Cienījamie deputāti! Es runāšu ir savas frakcijas vārdā, ir arī Tautsaimnieku komisijas vārdā. Lai jūs neapgrūtinātu velti un neatkārtotu to, kas jau teikts, es šeit neminēšu parametrus, kas ir likumprojektā, neatkārtošu argumentus, kas ir jau izteikti, tādēļ sākšu ar to, ar ko parasti uzstāšanos beidz, - atbalstīt šo iesniegto likumprojektu par sociālā nodokļa izmaiņām laukos atbilstoši krītošās skalas metodēm. Bet es gribu savu uzmanību pievērst vienam citam apstāklim, kuru šodien šeit neviens runātājs nav skāris, bet kam ir tiešs sakars ar mūsu apspriežamo problēmu.

Nepaiet gandrīz neviena komisijas sēde, vismaz mums runājot, arī reta ir Saeimas sēde, kad mēs neapspriežam jautājumus par tā vai cita nodokļa, maksājumu, cenas, tarifu un tā tālāk paaugstināšanu. Nodokļus neiekasējam, bet tikai nodokļus un citus maksājumus palielinām. Gribu šajā sakarībā izteikt šādu secinājumu. Šie procesi it kā notiek mikroekonomikas līmenī, tātad saimniecības, uzņēmuma, nozares līmenī, bet viņi rezultējas makroekonomikas līmenī. Un, neieejot garās teorētiskās abstrakcijās, iztiekot bez shēmām, dodu šādu secinājumu: ar šādu vienpusīgu pieeju - tikai paaugstinot nodokļus, tarifus, cenas un citus maksājumus, vienalga, vai mēs apzināmies to vai neapzināmies subjektīvi, objektīvi mēs graujam tautsaimniecības makroekonomisko līdzsvaru, un šis process ilgi nevar turpināties, sekas var piezagties mums nejauši.

Gribu jūs iepazīstināt ar pāris parametriem, pie kādiem, šo problēmu pētījot, ir nonākusi darba grupa Latvijas Lauksaimniecības universitātē, kur arī es strādāju. Attiecībā uz 1995.gadu situācija ir apmēram tāda, ka uz vienu latu lielu ienākumu un investīciju pieaugumu... tiesa, investīciju pieaugums ir niecīgs, bet metode prasa, lai minētu dažāda veida maksājumus, kurus es pirmīt minēju, un tie ir pieauguši apmēram par 6-7 latiem. Tātad vienā bilances pusē ir plus viens lats, otrā bilances pusē - plus 6-7 lati. Šis process, ja viņš turpināsies, tāds ilgi nevar turpināties, tas var novest pie ekonomiskas katastrofas, ko mēs saucam par makroekonomiskā līmeņa sabrukšanu. Mēs tam ejam pretī.

Kas attiecas uz saspringto valsts budžetu, to apzinās visi, un es neatrodu par vajadzīgu šeit kaut ko papildus argumentēt. Gribu pateikt vienīgi sekojošo, ka valsts budžeta sanācija, atveseļošana, atspirgšana nav iespējama citādi, kā vien uz ražošanas atdzīvināšanas un efektivitācijas pamata. Bet pašreizējie pasākumi, starp citu, tie, ko mēs šodien apspriežam, ir vērsti uz to, lai ražošanu grautu, nevis lai attīstītu.

Kas attiecas uz laukiem, tad gribu pieminēt sekojošo. Ražošana laukos, vismaz lielākajā daļā saimniecību, pamatojas uz ļoti zemu darba algu, uz naturālo saimniecību, kur, produktus

pārvēršot naudas izteiksmē, mēs dabūjam darba samaksas rādītājus, par kuriem katram civilizētās pasaules pilsonim būtu jākaunas. Lai lauksaimniecības uzņēmums spētu kaut cik normāli attīstīties, tieši šajā periodā, kad pilnīgi no jauna jāveido materiālā bāze, es minēšu, cik lielai vajadzētu būt tā sauktajai rentabilitātes normai, peļņai jeb tīrajam ienākumam, sauciet to, kā gribat, attiecībā uz kārtējām ražošanas attiecībām, uz izmaksām jeb pašizmaksu. Es varu nosaukt, bet man bail, ka jūs mani pēc tam nodzīsit no tribīnes. Šim skaitlim jābūt 50-60% līmenī, bet viņš ir tuvu nullei. Un secinājums šeit ir viens: ja ražošanu neiedzīvināsim - bet pašreiz mēs uz to neejam -, tad mēs arī savu budžetu ne ar iekšējo, ne ar ārējo parādu saldo nekad nespēsim, kā tagad saka, harmonizēt.

Kas attiecas uz zemniekiem, tad viņu vērtējumu gribu nobeigt ar tādu figurālu salīdzinājumu - zemniekam tas soliņš jau ir nolikts, uz kura pakārties. Kāda darbība seko - to es nenosaukšu, bet pieņemu, ka to jūs paši zināt, un tādēļ vēlreiz atkārtoju: mans ieteikums un mana rekomendācija ir pieņemt komisijas iesniegto likumprojektu. Paldies.

Sēdes vadītāja. Leonards Stašs - Tautas saskaņas frakcijas deputāts.

L.Stašs (Tautas saskaņas frakcija).

Cienījamie kolēģi! Mēs tikko noklausījāmies profesora Grinovska tiešām argumentētu un labi pārdomātu runu. Un tiešām, ja mēs arī turpmāk tā strādāsim un ja arī turpmāk mūsu politika attiecībā uz lauksaimniecību būs tāda, kāda viņa bijusi līdz šim, tad lauksaimniecību gaida pilnīgs ekonomisks sabrukums un krahs. Un es nezinu nevienu valsti, kura būtu pietiekoši... kura šodien ir bagāta un spēcīga industriāli, ka viņa nebūtu sākusi ar lauksaimniecības, vispār ar lauksaimnieciskās ražošanas atdzimšanu un intensifikāciju. Mani ļoti uztrauc tas, ka šodien te no tribīnes izskanēja tādas domas, ka labi, labi, mēs zemniekam nepalielināsim sociālo nodokli, bet tāpēc viņš saņems mazāku pensiju un vispār sociālo nodrošinājumu par 46%. Es domāju, ka kaut kas tāds varbūt 20 gadus atpakaļ bija Dienvidāfrikā, kad nēģeri kaut ko tādu... ka Baltija to varēja atļauties pret nēģeriem, varbūt vēl kaut kur, bet, ja šodien mēs runājam tādas lietas un ja mēs nevaram tomēr nodrošināt normālu lauksaimniecības attīstību un arī normālu sociālo nodrošinājumu zemniekiem, tādu pašu kā pilsētniekiem, tad man ir kauns. Es tiešām nesaprotu, kā tā var runāt un kā to var darīt.

Un otrs. Ja mēs tomēr to pielietojam un sociālo nodokli iekasējam no zemniekiem tāpat kā no visiem pārējiem, tad mēs vēl sliktākus rezultātus dabūsim. Mēs dabūsim vispār to, ka tāda zemniecība iznīks... vispār lauksaimniecība kā tāda un zemniecība. Lauksaimnieciskās ražošanas pie mums nebūs vispār, viņas jau principā nav, viņa ir sabrukusi un sarukusi apmēram trīs reizes, kāda viņa bija vēl nesen. Tāpēc mēs šodien ievedam produktus, tāpēc mēs šodien ievedam lauksaimniecības ražojumus no citām valstīm, kas nekad nav noticis. Kas pie mums notiek - es tiešām nesaprotu. Kad mēs vienreiz kaut ko varēsim normāli nokārtot? Viss darās... Kad nāca priekšlikums palielināt sociālo nodokli arī zemniekiem, paju sabiedrībām, vispār zemniecībai, bija vairāk tāda runa: nu, klausieties, viņi mums maisa, viņiem ir 18%, bet pārējiem ir 36%, mums ir grūti ministrijā orientēties. Un arī šodien tas izskanēja, ka mums ir grūti uzskaitīt un tā tālāk. Man vienmēr liekas, kad mēs pieņemam jaunus likumus, ka tie likumi vienmēr kaut kā tiek pieņemti ministriju ierēdņu, vārdu sakot, valsts instanču labā, nevis tautas labā, nevis atsevišķu grupu labā, ka viss tas tiek pieņemts valsts darbinieku labā. Nu kam tad mēs kalpojam galu galā un kas mūs vēlē - vai tauta vai tomēr mēs esam paši par sevi? Es nezinu, mani, kaut kā klausoties, vienmēr tas ļoti šokē.

Tagad ir parēķināts, ka, lai maksātu šo nodokli, kas šodien ir uzlikts, ko mēs gribam uzlikt zemniecībai, ir jātur un jāslauc republikā 17 000 govju. 17 000 govju ir jātur zemniekiem lieku

un visa produkcija ar visu ielikto darbu jāatdod par velti valstij, kad mums visā valstī ir aptuveni tikai 40 000 govju. Vai kāds kādreiz ar skaitļiem ir šo parēķinājis, kas tas tāds ir? Es domāju, ka ir pienācis laiks šīs lietas kārtot. Naudu, kas tur ir izrēķināta, - apmēram 6 miljoni vai arī 10 miljoni, var atrast; var atrast, lai nodrošinātu arī sociālā nodokļa maksājumus budžetā, lai ieskaitītu no budžeta šo zemnieku daļu, lai nebūtu pazemināti zemnieki un tā tālāk. Un tādu ienākumu avotu mums ir ļoti, ļoti daudz.

Mums ir vesela liela ierēdņu armija ministrijās, darbinieki un tā tālāk, birokrātiskais aparāts ir uzpūsts tik liels, ka, samazinot to tikai par kādiem 10%, mēs jau varam ietaupīt šos 6 miljonus. Varam ietaupīt! Kaut vai šodien es varu pateikt, ka mēs vēl lemsim par Centrālās zemes komisijas paplašināšanu, tā sakot, ievēlēs deputātus, komisiju, kura nemaz šodien nav vajadzīga, kura ir lieka, kura tērē desmitiem tūkstošu latu. Un tādu komisiju, tādu visādu valžu, padomju un tā tālāk ir tūkstošiem, un visi saņem lielas algas, visi strādā ar aprīkojumiem, mašīnām, apkopi un tā tālāk. Paldies par uzmanību. (Starpsauciens no zāles: "Vispār naudu nesaņem.")

Sēdes vadītājs. Juris Dobelis - LNNK un LZP frakcijas deputāts.

Pirms Dobeļa kungs sāk runāt, es nosaukšu nākamos runātājus. Gorbunova kungs, Gannusas kundze, Apalupa kungs un Gobas kungs ir pieteikušies šobrīd debatēs.

Lūdzu!

J.Dobelis (LNNK un LZP frakcija).

Cienījamie kolēģi! Man liekas, ka galvenais mūsu pienākums ir ļoti skaidri izteikt savas domas tad, kad ir runa par konceptuāliem jautājumiem. Un tieši tāpēc, noklausoties dažu citu uzstāšanos, es nolēmu to pateikt. Redziet, jau gandrīz vai no agrās jaunības es mūžīgi esmu dzirdējis ārkārtīgi skaistus vārdus par lauku prioritāti. Kas tik to nav runājis! To ir runājuši 80. gados, to ir runājuši atmodas laika sākumā, un, jāsaka, to visi ir runājuši arī tad, kad ir uzstājušies priekšvēlēšanu vai citu svarīgu pasākumu laikā.

Nu, bet, cienījamie kolēģi, es domāju, ka mums ir lieliska iespēja šeit šodien pierādīt, vai mēs esam par šādas prioritātes atbalstīšanu vai neesam. Tagad ir iebildumi pret šādu likumprojektu. Iebildumi būs vienmēr, un iebildumi būs arī tādiem, kas šo likumprojektu atbalsta - ar ierosinājumiem to uzlabot, papildināt, un tā ir pavisam cita runāšana. Un tomēr, ja jau kāds iebilst, būtībā ir par šādu likumprojektu noraidīšanu, es gribētu, lai viņš arī parāda tās sekas, kādas būs tad, ja to nepieņems. Kādas sekas tajos pašos laukos būs? Un tas, man liekas, ir visnopietnākais šajā lietā, jo te jau ir runa ne tikai par zemniekiem. Es redzu, ka ne tikai zemniekus tas skar, tas skar daudzus citus cilvēkus, visus tos, kuri ir iesaistīti gan lauksaimniecības produktu iegūšanā, gan to pārstrādē. Tas ir krietni plašāks cilvēku loks. Un tāpēc neviens nav pateicis, kas būs tad, ja mēs neatbalstīsim šādu projektu. Un es tomēr domāju, ka, ja jau mēs esam šeit tāpēc, lai balsotu par visu, ko mums piedāvā... Nu, drusku amizanti man, piemēram, bija balsot par šiem tiesnešiem, par viņu atkārtotu apstiprināšanu vai neapstiprināšanu... Es nemaz to tiesnesi neesmu redzējis, bet man ir jābalso, un tas nav nekas nopietns. Lūk, tā kā mūs spiež balsot par daudziem tādiem jautājumiem, kuros mums ir ļoti grūti orientēties, - to darīt mūs spiež likums, - tad ir jāprot tomēr konceptuālāk spriest un pamatot katru savu balsojumu.

Vēl bez tam. Nu vai tad mēs neesam par savas valsts vienmērīgu attīstību? Vai tiešām mēs neredzam milzīgo starpību Latvijā šodien starp Rīgu... un, pabraucot nedaudz nost no Rīgas, es domāju, visi to redz. Taču ir jāmeklē ceļi, kā šo vienmērību nodrošināt. Tas nebūs viegli.

Protams, neviens dokuments nebūs pilnīgs, un par to nav jārunā. Tagad te viens otrs uztraukums par valsts budžetu, tā sakārtošanu, par ņemšanu no valsts budžeta... nu, mēs pie tā vēl atgriezīsimies, protams, un tās būs ļoti nopietnas sarunas, bet es valsts budžetā gribētu uzsvērt pirmām kārtām un galvenām kārtām vienu lietu - ieņēmumu daļu. Ieņēmumu daļas palielināšanas iespējas. Jo tad, kad būs, no kurienes ņemt, tad daudz vieglāk būs arī runāt par to, kurš ko dabūs, bet, lūk, par to mēs vismazāk runājam. Un šī ieņēmumu daļa nav jau tikai aparāta samazināšana, tie ir daži procenti, tur ir daudz nopietnākas lietas, bet par to mēs runāsim tad, kad apspriedīsim budžeta projektus.

Tā ka es domāju, ka ne šeit ir jārunā par šo budžetu, tas nav šeit galvenais. Un, starp citu, mēs jau šodien nobalsojām par šā likumprojekta pieņemšanas steidzamību - un, cik es sapratu, nobalsojām ar diezgan lielu pārsvaru. Tagad būtu ļoti jocīgi, ja mēs to vispār nepieņemtu. Nupat mēs uzskatām, ka tas ir ļoti steidzams dokuments, un tūlīt pat mēs atkal uzskatām, ka tas vispār nav jāpieņem. Tas ir absolūti neloģiski. Tā ka es, protams, aicinu atbalstīt šo projektu un aicinu ļoti nopietni piestrādāt pie tā tālākās virzīšanas. Paldies.

Sēdes vadītāja. Anatolijs Gorbunovs - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts.

A.Gorbunovs (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie deputāti! Manuprāt, šī ir tā situācija, kad mums visiem ir skaidrs, kā nu katrs mēs balsosim, un tomēr mēs ik pa brīdim katrs dodamies tribīnē, un arī es esmu šeit - tribīnē.

Un es gribu teikt, ka es esmu tribīnē tāpēc, lai pateiktu, ka deputāta Apiņa viedoklis nav "Latvijas ceļa" viedoklis, bet diemžēl mans viedoklis arī nav "Latvijas ceļa" viedoklis. Un tāpēc es arī gribu izteikt savu viedokli šeit.

Vispirms ir jāsaka, ka es tiešām atbalstu tos kolēģus, kuri kritiski izteicās par to, kā mēs 5. Saeimā pieņēmām šo likumu un kāda ir šā likuma kvalitāte. Jā, diemžēl tā bija, mēs steidzāmies, un šo paketi vajadzēja pieņemt - visu šo "sociālo paketi". Un tā tika pieņemta, un tagad arī daži kolēģi pat to vērtē kā pozitīvu faktu. Protams, es arī gribētu vēlreiz pasvītrot, ka acīmredzot kolēģim Nagobadam... viņš izteicās neprecīzi vai arī ir kāda nepareiza informācija, jo - kā tad tā? Tautsaimniecības komisijas projektu mēs izskatām, un jūs sakāt, ka Tautsaimniecības komisija nav atbalstījusi šo projektu. Tas pat teorētiski nav iespējams, jo, nedod Dievs, ja tas notiek jūsu komisijā tā, ka komisija neatbalsta, bet priekšsēdētāja vai priekšsēdētājs iesniedz likumprojektu un mēs to pēc tam izskatām! Tad tas vienkārši ir nelikumīgi - vai arī es kaut ko nesapratu no jūsu teiktā. Bet, ja jau Seiles kundze runāja par to pašu, tad laikam jūsu izteikumā kaut kas tamlīdzīgs bija.

Bet tagad - par lietas būtību. Tiešām, šī vienotā likme, sociālā nodokļa likme, ir nenoliedzami vajadzīga. Kādos procentos un kā tā sasniedzama, kādā laikā un tā tālāk - tas ir diskutējams jautājums. Bet, vai šo likmi dubultojot momentā, kā tas ir noticis, kā mēs esam izdarījuši lauciniekiem... vai šis jautājums tālāk var palikt nedebatēts un nemainīts... un domāt, ka būs labi rezultāti? Es domāju, ka lielākajai daļai tas ir pilnīgi skaidrs. Un šeit ir runa par sociālo budžetu un valsts budžetu. Es neatkārtošu kolēģu teikto. Manuprāt, kolēģi šeit ļoti argumentēti runāja par šīm problēmām, bet lieta jau ir tāda, ka tas, ka šī ražošana saruks tur, laukos, - tas ir pilnīgi skaidrs. Vai kāds var šodien pateikt, ka veicinās laukos ražošanu, dubultojot nodokli lauku ražošanai? Tā noteikti saruks! Bet, ja tā saruks, saruks arī ienākums sociālajā budžetā vai nosacīti valsts budžetā. Nu, tas taču arī, manuprāt, ir skaidrs. Un no šīs varbūt galvenās atziņas tālāk ir jāskatās. Es saprotu, ka kolēģis Požarnovs šeit ļoti pamatoti runāja par to, ka šī

administrēšana nav pilnīga un šajā likumā nav paredzēta līdz galam šī administrēšana. Tas ir ļoti nopietns iebildums, un tas noteikti ir jāņem vērā, jo, ja nebūs administrēšanas, galarezultātā cietīs tas pats laucinieks, par kuru iestājamies, un tā pati ražošana laukos, par kuru mēs iestājamies.

Bet es domāju, ka otrajam lasījumam var iesniegt priekšlikumus. Un, godātie kolēģi, mēs nobalsojām par steidzamību, bet Kārtības rullis paredz sekojošo. Ja mēs, izskatot likumprojektu pirmajā lasījumā, secinām, ka mēs vēl neesam tādā situācijā, lai varētu otrajā lasījumā to pieņemt un pielikt tam punktu, mēs šo steidzamību vienmēr varam atsaukt, lai nenotiktu kaut kas sasteigts, tā kā varbūt notika šajā situācijā.

Un pēdējais. Par lauksaimniecības produkcijas ražotājiem jeb lauciniekiem. Tiešām, par šo terminu dažreiz tiek diskutēts un skaidrības nav. Un tur atkal ir jāpiekrīt. Bet man diemžēl jāiebilst pret šeit izskanējušo viedokli... vēl jo vairāk - teica par vienu kolēģi, ka viņš burkānus tirgos... Nu, nevajadzētu uzvārdos saukt kolēģus... Ja viņš nodarbojas galīgi ar citu biznesu un ja viņš tur maksā nodokļus, tad tas nonāk sociālajā budžetā un uz burkānu audzēšanu viņu nevajag orientēt. Bet tajā pašā Bulduru dārzkopības tehnikumā... es varbūt nezinu precīzu tā tagadējo nosaukumu... ja jūs tur braucat rudeņos, jūs redzat tos tautas svētkus, kad tur burkānu vākšana notiek; tad tur dažreiz sanāk vairāk cilvēku nekā dažos kultūras pasākumos, milzīgi daudz tur cilvēku sanāk. Un, ja tagad šī lieta dod cilvēkiem darbu un kaut vai minimālus ienākumus, tad katrā ziņā tas balsta mūsu gan sociālo, gan valsts budžetu nosacīti, un, ja šīs darbošanās nav, tad nebūs ne vienā, ne otrā budžetā ienākumu, mēs tad pārdalīsim kaut ko - to, kas mums būs palicis.

Un tāpēc es aicinu kolēģus atbalstīt šo likumprojektu pirmajā lasījumā, bet tālāk tiešām strādāt pie tām lietām, kuras tur vēl ir precizējamas, un nepieciešamības gadījumā pat atsaukt steidzamību, bet katrā ziņā panākt, lai šis likums būtu pieņemts tāds, par kuru arī mēs paši varētu just gandarījumu.

Sēdes vadītāja. Gunta Gunnusa - frakcijas "Latvijai" deputāte.

G.Gannusa (frakcija "Latvijai").

Es visam teiktajam varētu piekrist no viena viedokļa. Es saprotu, ka visi ir uztraukušies un nauda ir vajadzīga, un, no vienas puses, lauciniekam būtībā arī ir jāsaņem tā pensija, un tāpēc es tā drusciņ savādāk šo jautājumu gribētu pasniegt. Ja mēs būtībā ievērotu šādus noteikumus un sakārtotu, es domāju... pēc manām domām, šādā secībā šādus jautājumus, tad jau arī varbūt mēs nevis šogad, bet nākamgad... var būt, ka arī laucinieks varētu būt tik spējīgs un maksāt 38 procentus, un te nekādu debašu būtībā nebūtu. Un tāpēc es uzskatu, ka mums ļoti steidzīgi būtu jāpieņem un jāapspriež visās komisijās - nu, būtībā arī visās partijās un frakcijās - šādi zemniekiem aktuāli jautājumi, ka sākot no 1996. gada jāievieš Nodokļu maksātāju reģistrs - tikpat obligāts un pilntiesīgs kā Iedzīvotāju reģistrs. 1996. gadā diferencēt nodokļu likmes atkarībā no maksātāja darbības veida, zemes nodokli ieskaitot. Lai veicinātu Latvijas graudu ražošanu, sākot ar 1996. gadu atcelt pievienotās vērtības nodokli vietējās labības iepirkumam. Lai aizsargātu Latvijas ražojumus pret nevienlīdzīgu konkurenci, nekavējoties atcelt labvēlības statusu pārtikas importētājfirmām, vienlaicīgi pastiprinot muitas kontroli. Lai nodrošinātu lauksaimniecības interešu reālu aizstāvību, Saeimā apstiprinot Latvijas valsts budžetu, nosakot dotāciju apjomu lauksaimniecībai, ar likumu nostiprināt ieņēmumu avotus šīm dotācijām. Zemes reformas gaitā, es uzskatu, ir trīs tādi galvenie punkti, kas būtu jāizpilda, lai veicinātu saimniecisko rosību Latvijā. Valstij jāgādā, lai četras piektdaļas zemes īpašumu reģistrētu tuvākajos četros gados, tas ir, no 1996. gada vismaz līdz 1999. gadam. Ar likumu ierobežot nelielu saimniecību maksimālo, ne minimālo platību. Līdz 1996. gada 1. janvārim ar likumu noteikt zemes nomas maksas pamatprincipus un normatīvus.

Es domāju, nedaudz būtu arī jāmaina kaut kas lauksaimniecības vadībā. 1996. gadā reorganizēt Zemkopības ministrijas centrālo aparātu un ministrijas rajonu iestādes, izveidojot "īēdi" no ministrijas uz pagastiem. Noteikt, ka lauku apvidos valsts pašvaldību ierēdņu algas var celt proporcionāli algu pieaugumam lauksaimniecībā nodarbinātajiem. Izstrādāt īpašus noteikumus, kā paaugstināt Valsts ieņēmumu dienesta un muitas ierēdņu atbildību par valsts ienākumu zaudēšanu un ļaunprātīgu dienesta pienākumu neizpildi.

Nu, un tirgus jautājumā... Lai veicinātu Latvijas pārtikas preču eksportu, valstij maksāt prēmijas. Ar likumu 1996. gada 1. ceturksnī noteikt valsts atbalstāmās eksporta pārtikas preču grupas. Lai veicinātu godīgu konkurenci, ar likumu nekavējoties ieviest izlīdzinošas importa nodevas ievedamajām pārtikas precēm. Lai aizsargātu ražotāju un ierobežotu monopolu un tirgotāju patvaļu, Saeimai 1996. gadā pieņemt Tirdzniecības kodeksu, kurā ierobežot maksimālās peļņas normu pārstrādātājiem un tirgotājiem.

Un runājot par naudu. Kur tad laucinieks varētu tomēr ņemt šo naudu, lai viņš šos 38 procentus, plānoto sociālo budžetu, varētu samaksāt? Lai nodrošinātu savlaicīgus maksājumus zemniekiem, sākot ar 1996. gadu tiem pārstrādes, tirdzniecības vai citiem uzņēmumiem, kas nemaksā piegādātājiem maksājumu parādus, parādam par kavējumu laiku pierēķināt caurmērā depozītnoguldījumu procentus. Ja maksājumu parāda kopējā summa pārsniedz 50 procentus no parādnieku pārstrādes, tirdzniecības vai eksporta uzņēmuma vērtības, tādu uzņēmumu pasludināt par bankrotējušu. Bet parādu nokārtot vai vērtspapīru veidā pirmām kārtām norēķināties ar lauksaimniecības izejvielu piegādātājiem.

Un pēdējais. Par naudas ieguves avotiem. Pilnveidot lauksaimniecības kreditēšanas sistēmu un tāpēc - Hipotēku un zemes bankas darbību. Trīs gadu laikā - no 1996. līdz 1999. gadam - ar valsts atbalstu palielināt šo banku statūtkapitālu līdz 10 miljoniem latu.

Es domāju, ka, ievērojot šos noteikumus, mēs nu pēc gada vai diviem... es droši varētu arī visu zemnieku vārdā teikt, ka mēs būtu spējīgi arī šo sociālo nodokli maksāt. Paldies.

Un Tautsaimniecības komisijas vārdā un arī mūsu frakcijas vārdā es domāju pieņemt šo izstrādāto likumprojektu - un pieņemt steidzamības kārtā.

Sēdes vadītāja. Raitis Apalups - Latvijas Vienības partijas frakcijas deputāts.

R.Apalups (Latvijas Vienības partijas frakcija).

Cienītā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie deputāti! Manu uzstāšanos saīsina Gorbunova, Staša un Dobeļa kunga teiktais. Tāpēc gribu tikai atgādināt, ka jebkuru viedokli var vairāk vai mazāk, labāk vai sliktāk argumentēt. Un, balsojot šodien par grozījumiem likumā, es gribu jūs lūgt atcerēties to, ka lauki ir ne tikai tīrumi, pļavas, noras ar kartupeļu, burkānu un citām vagām, ar rudzu, kviešu druvām, ka lauki kopā ar cilvēkiem, mājdzīvniekiem un visu citu, kas tajos ir, dzīvais un nedzīvais, ir mūsu tautas, mūsu nācijas izdzīvošanas fundaments. Tur ir tā asins, kas mūs var atjaunot, un tāpēc jau arī mūs ikvienu saista ar laukiem tās neredzamās simtu saites, kas ir sējušās jau gadu desmitiem un simtiem.

Un vēl es gribu atgādināt to, ka pašreiz paiet pieci gadi kopš traģiskajiem janvāra notikumiem, kur laucinieki tomēr izdarīja ļoti daudz kā laba, lai mēs šodien varētu atrasties šinī zālē, un diez vai kāds vēsturnieks atļausies izlemt vai izspriest, vai izsecināt to, kā būtu tad, ja nebūtu šo barikāžu, ja laucinieki savu tehniku nedzītu tajās dienās uz pilsētu.

Un trešais. Ja netiks pieņemts šis likums pirmajā lasījumā steidzamības kārtībā, tad... es jums vienu citātu, ko man Juris teica, tagad citēšu: tad būs tā, ka pusuzartā laukā pie arkla balsta arājs ļims, - un diezin vai kāds no mums to vēlas? Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Modris Goba - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts.

M.Goba (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamā priekšsēdētāja! Cienījamie kolēģi! Protams, ļoti daudz šodien tika pateikts izskatāmajā jautājumā un negribētos atkārtoties un kavēt lieki laiku. Tikai patiešām gribu atgādināt, ka tāpat kā "Saimnieka" frakcija priekšvēlēšanu laikā kā galveno programmatisko motīvu deklarēja nepieciešamību attīstīt ražošanu, tā arī citas frakcijas, un visi mēs runājām par laukiem un visi gribējām būt labi lauciniekiem. Taču šodien ir tas brīdis, kad mēs patiešām varam realizēt šos savus solījumus, jo visas šīs nelaimes, pie kā mēs šodien esam nonākuši, ir dēļ tā, ka laukos ražošana ar iepriekšējo un vēl spēkā esošo līdzšinējo likumdošanu ir novesta līdz tādam stāvoklim, ka patiesībā jau nav runa par to, vai 18 vai 30, vai 50 procentus zemnieks maksās. Jebkurā gadījumā šodien viņa pensija būs mazāka nekā citās tautsaimniecības nozarēs strādājošiem cilvēkiem. Jo tie procenti būs vai nu no minimālās algas, vai vēl zemāki zem minimālās algas, kuru pašreiz saņem laucinieki. Lauku cilvēks vairs nespēj sevi sociāli nodrošināt. Viņš vairs nespēj uzkrāt šo sociālo nodrošinājumu sev tajā situācijā, kāda šobrīd ir laukos.

Tālāk. Gribētu teikt vēl, ka ir ļoti stipri iedragāta ticība šādiem nākotnes labumiem, uzkrājot līdzekļus. Lauku cilvēki ļoti netic arī tam, ir piedzīvojuši naudas reformu, kurā zaudēja ļoti daudz līdzekļu, kas bija iepriekš krāti priekš vecumdienām. Tagad - banka "Baltija"... Valdības nepildītie solījumi par subsīdijām, un tā tālāk, un tā joprojām. Es domāju, ka mēs Saeimā nebūsim šodien tie, kas turpinās graut ražošanu laukos, un nekalposim tiem, kuri gaida tur, aiz robežas, pašreiz ar graudu vagoniem, ar olu furgoniem un tamlīdzīgi. Arī šorīt no rīta vēl pa radio aicināja pēc iespējas ātrāk ievest tos trūkstošos pārtikas kviešus. Bet drīz mums vairs vispār nebūs savu kviešu, ja tā turpināsies. Es domāju, ka... Gribētu ar to arī beigt šodien un uzskatīt par nepieciešamu balsot par pirmo lasījumu un pēc iespējas ātrāk šos grozījumus pieņemt.

Sēdi vada

Latvijas Republikas 6. Saeimas priekšsēdētājas biedrs

Alfreds Čepānis.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Bērziņam... piedodiet, Andrim Bērziņam - darba lietu valsts ministram!

A.Bērziņš (darba lietu valsts ministrs Labklājības ministrijā).

Godātais Prezidij! Godātie deputāti! Neiebilstot pret to, kas šeit, zālē, tika teikts attiecībā uz sociālo nodokli, es gribu teikt tā: būdams Labklājības ministrijas pārstāvis, es tam varētu piekrist, ja nebūtu jādomā par valsti ilgtermiņa attīstības perspektīvā un gan ekonomikas, gan sociālās problemātikas kopsakarībās. Tāpēc es gribu pateikt tā: pirmais piedāvātais variants nozīmē to, ka pensijas... mēs apriori pasakām zemniekiem un pārstrādātājiem, ka viņu pensijas, pabalsti, atlīdzība nelaimes gadījumos, slimības pabalsti būs divas reizes mazāki nekā visiem pārējiem.

Otrajā gadījumā mēs pasakām, ka valsts budžetam ir jāmaksā dotācijas. Man ir grūti pateikt, kā deputāts Vītols ir rēķinājis 5 miljonus, kuri šeit tīri tā "uz dzirdi" ir pārceļojuši no viena deputāta runas uz otru. Es gribu pateikt pilnīgi autoritatīvi, kā nesenā pagātnē sociālā nodokļa turētājs un administrators... šodien sociālajā nodoklī no zemniekiem un lauksaimniekiem mēs ieņemam 4% no kopējās naudas summas, izmaksājam 21%. Starpība tātad, tā izlīdzinošā starpība, ir 17%. Ja mums nākamā gada budžets ir 324 miljoni - plānotā sociālā budžeta nauda -, tad 17% no nākamā budžeta ir 55 miljoni latu. Un tā ir tā cena, kura šodien būs budžetā jāiestrādā, ja jūs nobalsosit "par".

Lai būtu tā nedaudz skaidrāk, ko nozīmē 55 miljoni latu, es gribu teikt, ka tās ir 2/3 no tā finansējuma, kāds 1996.gadā ir paredzēts skolotājiem un izglītībai, un tas ir par 11 miljoniem vairāk, nekā 1995.gadā bija visai veselības aizsardzībai Latvijas valstī. Tātad 55 miljoni pie šāda risinājuma būs jāsaņem.

Ja runā par dotācijām kopumā, tad es domāju, ka sociālās drošības jomā runāt par nodokļu pazeminājumu nozīmē faktiski sagraut visu sistēmu, jo pēc savas būtības ir tā: ja mēs par dotācijām vispār runājam, tad jādotē ir produkts, ražojums, lai tam zemniekam vai pārstrādātājam būtu tā nauda, ar kuru viņš var nomaksāt nodokļus. Šim principam būtu jābūt. Nevis atvieglojums caur sociālā nodokļa ... pazemināt sociālā nodokļa garantijas. Bet, protams, ir jautājums: ko darīt? Es teikšu tā, no Labklājības ministrijas viedokļa uz šo problēmu raugoties:

pirmkārt, es piedāvātu atsaukt steidzamību; otrkārt, tā kā nav izpildītas visas Saeimas kārtības ruļļa prasības, iesniedzot šo dokumentu, tas būtu jāatdod atpakaļ Budžeta un finansu komisijai pārstrādāšanai. Es pieņemu, ka risinājuma variants varētu būt tāds - zemniekiem un pārstrādājošajai rūpniecībai vispār nenoteikt sociālā nodokļa tarifu, pasakot, ka viņi saņem šīs sociālās garantijas atbilstoši tam, cik viņi ir iemaksājuši. Tas būtu kaut kas vidējs starp pirmo un otro variantu, un tā būtu noteikta izeja. Tāpēc, augsti godātie deputāti, es aicinu jūs nobalsot nevis par šā dokumenta noraidīšanu, bet par atdošanu atpakaļ komisijā papildu izstrādāšanai un priekšlikumu iesniegšanai. Paldies par uzmanību! (Starpsauciens no zāles: "To var!")

Sēdes vadītājs. Cienījamie kolēģi, līdz pārtraukumam mums ir atlikušas četras minūtes. Debatēs vēl ir pieteicies Aivars Kreituss, kurš saskaņā ar Kārtības ruļļa 64.pantu runās kā ministrs. Līdz ar to viņa runas laiks ir viena stunda. Kreitusa kungs, kaut arī jūs runātu īsāku laiku, es domāju, ka mēs atliksim jūsu uzstāšanos pēc pārtraukuma. Tagad lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrēties! Saeimas sekretāra biedri Janīnu Kušneri lūdzu nolasīt reģistrācijas rezultātus!

J.Kušnere (6.Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies:

Valdis Birkavs,

Juris Celmiņš...

Sēdes vadītājs. Ir zālē.

J. Kušnere.

Aivars Endziņš,

Māris Gailis,

Māris Grīnblats,

Andrejs Krastiņš,

Ilga Kreituse,

Leopolds Ozoliņš...

Sēdes vadītājs. Ir zālē.

J.Kušnere.

Pauls Putniņš,

Dainis Turlais...

Sēdes vadītājs. Zālē.

J.Kušnere.

Māris Vītols.

Sēdes vadītājs. Arī ir zālē.

J.Kušnere.Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies. Paziņoju pārtraukumu līdz 13.30.

(P ā r t r a u k u m s)

Sēdi vada Latvijas Republikas 6.Saeimas priekšsēdētāja

Ilga Kreituse.

Sēdes vadītāja. Vārds Aivaram Kreitusam - Demokrātiskās partijas Saimnieks deputātam, finansu ministram. Vārds kā ministram.

A.Kreituss (finansu ministrs).

Cienījamā priekšsēdētāja! Cienījamie deputāti! Es, protams, arī varētu šeit no populisma pozīcijām diezgan daudz runāt par draudīgo stāvokli, kāds ir, un varbūt aprakstīt arī šausmīgās ainās, kas varētu iestāties, ja kaut kas netiktu lielā ātrumā darīts. Bet es domāju, ka tomēr jautājumam vajadzētu pieiet precīzi, pieiet no naudiskajām pozīcijām, izvērtējot to no naudiskajām pozīcijām. Tātad es gribētu runāt tādā veidā, ka, visnotaļ saprotot situāciju, kāda ir laukos, un domājot, kā to atbalstīt, mums tomēr rodas vesela virkne jautājumu, jo ne velti gan Tautsaimniecības komisijā bija grūtības ar šā jautājuma virzīšanu šādā sagatavošanas veidā, gan arī mūsu frakcijā izvērtās lielas debates un nesaprašana. Kas ir pats galvenais? Tas ir tas, ka pie šī priekšlikuma pašreiz nav klāt Finansu ministrijas atzinuma un ka pašreiz var operēt gan vieni runātāji, gan otri ar dažādiem ciparie m. Un arī es varu parēķināt un parādīt, ka, izejot, teiksim, no viena aprēķina, man iznāk, ka šī summa varētu būt 8,6 miljoni latu. Tātad mazliet lielāka par to, kāda šeit tika pieminēta. Bet, ja mēs rēķinām, kā tas ir patiesībā un kā tas gulstas uz sociālo

budžetu jeb kas ir jāizņem ārā no budžeta priekš sociālā budžeta caur šo otru procentu daļu, tad iznāk šie 55 miljoni, kurus pieminēja Bērziņa kungs. Un šādā veidā mēģinot risināt jautājumu, man liekas, ka mēs tomēr neesam korekti, tāpēc nevajadzētu, es domāju, šo jautājumu šeit saasināt un mēģināt atkal visnotaļ parādīt tādu liela ātruma nepieciešamību, jo mums vajadzētu pie šī Finansu ministrijas atzinuma pievienot arī precīzi ciparus par cilvēku skaitu, uz ko šis viss attiecas. Vai tie ir 43 tūkstoši vai tie būs 200 tūkstoši cilvēku, kā viņi laukos sadalās, cik no viņiem ir tādi, kas tiešām to maksās, cik strādā pārstrādājošajā rūpniecībā, cik - viensētās, kuri nemaksās nekā. Es domāju, ka mēs šādu izvērtējumu varētu sagatavot. Sagatavot visu šo aprēķinu un likt to priekšā deputātiem, tāpēc mans lūgums būtu pašreiz, kā jau es teicu, - nesteigties, jo tomēr tiek darīts svarīgs, liels darbs - tiek gatavots budžets šim gadam. Šī gatavošana jau ir stingri nokavēta un pašreiz, ja mēs mēģinām budžeta gatavošanu apgrūtināt ar šādu papildu darbību, tad vienkārši mēs nevaram pietiekami konsekventi un paredzētajā kārtībā virzīties uz priekšu. Tāpēc es domāju, ka vajadzētu rīkoties tomēr tādā secībā: pirmais - atsaukt šī jautājuma steidzamību, pēc tam atgriezt viņu komisijā, tad prasīt, lai Finansu ministrija sagatavo - un viņa sagatavos - šādu atzinumu ar visiem cipariem. Mēs to saskaņosim ar Labklājības ministriju, un tādā veidā deputātiem tiks likts priekšā, arī tiem, kuri šeit gandrīz katrā frakcijā pārstāv lauksaimniekus. Tiks likts priekšā precīzs aprēķins, un tad sāksies precīza saruna. Un paralēli mēs strādāsim pie iespējām, kā veidot budžetu.

Te jau daži runātāji pieminēja, ka vajag sakārtot, ka vajag darīt. Jā, to mēs darām. Pirmais, ko mēs domājam, ir tas, kā četros virzienos tomēr ievākt akcīzes nodokli, un ir konstatētas, piemēram, tādas, manā izpratnē, pilnīgi nesaprotamas lietas, ka, piemēram, akcīzes nodokli par degvielu ievāks tikai trešdaļas apjomā no tā, kas jāievāc. Pēc optimistiskiem datiem - tikai pusi. Kaut vai pusi, bet arī tas nav nopietni, ja tāda kārtība var valstī eksistēt. Tas pats attiecas uz alkoholu. Tas pats attiecas uz tabaku. Un tas pats attiecas uz dārgmetāliem. Tās ir četras pozīcijas, kur mēs konstatējām lielas rezerves. Tāpēc man gribētos lūgt, lai deputāti saprot šo situāciju kopumā, ka mūsu svarīgākais darbs pašreiz ir budžets, viņa novirzīšana līdz jums. Pēc tam būs kopīga apspriešana, izskaidrošana, visu pārējo pozīciju saprašana un tad paralēla strādāšana pie šīm ieņēmumu pozīcijām. Un, ja mēs varam šīs pozīcijas kaut daļēji pildīt, tad mēs varam tālāk runāt par dotācijām.

Pirmais, kas ir jārisina, ir šīs 5 miljonu dotācijas, kas zemniekiem nav izmaksātas par pagājušo gadu. Nākošais, protams, ir jaunparedzētās dotācijas. Mēs neviens nedomājam, ka pie tā nevajadzētu strādāt un ka to nevajadzētu darīt. Un šeit, es domāju, neviens nekāps tribīnē un neteiks - nē, to nevajag darīt un tādu naudu nevajag dot! Bet gribētos redzēt tādu pieeju, ka mēs šādā secībā to darbu darām. Un tad es domāju, ka mēs jautājumu būtībā nebūsim ne atlikuši uz ilgu laiku, ne nogremdējuši, bet mēs viņu būsim secībā kārtīgi darījuši, nevis kā tagad, ka mēs kaut ko pieņemam, lāga nezinot un steidzamības veidā, bet pēc tam izrādās, ka tie cipari ir nepareizi, kuri, pirmajā brīdī vienkāršoti parēķinot, tādi liekas. Es varu šo vienkāršoto aprēķinu nolikt priekšā, bet es domāju, ka daudz precīzāk šo ciparu lietu demonstrēja Labklājības ministrija, kas ar šo jautājumu nodarbojās. Tā ka mans lūgums būtu tomēr jautājuma steidzamību atcelt, atgriezt komisijā un prasīt no Finansu ministrijas to, ko es piedāvāju. Paldies.

Sēdes vadītāja. Atvainojos! Precizēsim jūsu priekšlikumu - tad nebalsot par pirmo lasījumu, kā jau ir izskanējis, bet atdot atpakaļ komisijā papildu informācijas savākšanai.

A.Kreituss. Tieši tā.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vents Balodis - frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" deputāts.

V.Balodis (frakcija "Tçvzemei un Brīvībai").

Cienījamā priekšsēdētāja! Godātie deputāti! Es gribu mazliet aprunāt sekas, kas radīsies, ja mēs nepieņemsim šos labojumus. Zemnieku saimniecības tas neskars tik smagi, kā tas skars tos cilvēkus, kas šobrīd strādā paju sabiedrībās, kas vēl ir palikušas. To es gribētu pierādīt mazliet ar matemātiskiem faktiem. Vienā no Pierīgas rajoniem, kurā ir ap 4000 zemnieku saimniecību, šobrīd kā sociālā nodokļa maksātājas ir reģistrējušās no 100 līdz 150 zemnieku saimniecību. Pārējie uzskata, ka viņi nemaksā šo sociālo nodokli. Viņi savu rīcību argumentē ar to, ka viņi ir daudz krāpti gan ar saviem noguldījumiem, kas naudas reformas laikā ir zuduši, gan ar banku "Baltija", un viņiem nav arī lielas ticības, ka šī nauda, ko viņi ir samaksājuši dēļ savas pensijas, tad, kad viņi sasniegs šo pensijas vecumu, ka tā nonāks pie viņiem. Mani pārsteidz tas, ka Labklājības ministrija šeit runā par sociālajām garantijām, slimības lapām. Vajadzētu mazliet arī sociālajās pārvaldēs noskaidrot, kā šie zemnieki, lauksaimnieki izmanto šīs slimības lapas. Tādu gadījumu tikpat kā nav. Tādi ir ļoti reti gadījumi, kad zemnieku sievas gaida bērniņu un iet dekrēta atvaļinājumā. Tajā gadījumā viņa izmanto. Un es domāju, ka šobrīd, palielinot sociālo nodokli, daudzi cilvēki statūtsabiedrībās paliks bez darba, jo šīs statūtsabiedrības viņiem maksā ļoti minimālu algu - 20 vai 30 latus, lai pārlaistu šo ziemas periodu, kas ir grūts. Bet, paaugstinot šo nodokli, viņi būs spiesti nemaksāt šo pabalstu. Tādēļ es lūgtu, lai mēs nobalsotu par steidzamības kārtību un pieņemtu šos grozījumus. Paldies.

Sēdes vadītāja. Cienītais deputāta kungs! Sēdē steidzamība jau sen ir nobalsota, pirms sākām debates par šo likumu pirmajā lasījumā. Debates beidzam. Pirms balsojam par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"" pirmajā lasījumā, mums ir jāizšķir jautājums, kas ir formulēts Kārtības ruļļa 136.pantā. Tāpat pirms balsošanas pēc būtības izšķirami priekšlikumi par lietas atlikšanu, nodošanu atpakaļ komisijai papildu ziņu ievākšanai un tamlīdzīgi. Tā kā šāds priekšlikums ir izskanējis vairāku deputātu runās debašu laikā, tad tas ir pirmais balsojums - par likumprojekta atdošanu atpakaļ komisijai papildu ziņu ievākšanai. Tas tika arī formulēts kā viens no motīviem, kas minēts Kārtības ruļļa 87.pantā, ka nevienu likumprojektu nedrīkst izskatīt pirmajā lasījumā, ja... un 2.punkts: "... tas paredz budžetā neparedzētus izdevumus un tam nav pievienota finansu ministra atsauksme". Lūdzu zvanu! Tātad balsosim par likumprojekta atdošanu atpakaļ komisijai papildu datu vākšanai. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 24, pret - 48, atturas - 11. Priekšlikums nav pieņemts.

Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"" pieņemšanu pirmajā lasījumā. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 63, pret - 9, atturas - 10. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir pieņemts.

Lūdzu atbildīgo komisiju noteikt otro lasījumu!

M.Vītols. Atbildīgā komisija lūdz noteikt otrā lasījuma termiņu - 25.janvāri.

Sēdes vadītāja. Deputātiem iebildumu... Aigars Jirgens - frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" deputāts.

A.Jirgens (frakcija "Tçvzemei un Brīvībai").

Manuprāt, vispirms būtu jānosaka priekšlikumu iesniegšanas laiks, un kādas divas nedēļas, es domāju, vajadzētu dot, jo jautājums tiešām, kā mēs redzējām, nav viennozīmīgs un ir nopietni jāpārdomā šie priekšlikumi. Es ierosinātu 25.janvāri par priekšlikumu iesniegšanas termiņu, bet pēc tam komisija lemtu, kad izskatīt.

Sēdes vadītāja. Jirgena kungs! Tas ir steidzamības kārtā pieņemamais likums, nevis parastajā. Tāpēc mēs nosakām otrā lasījuma termiņu. Es nesapratu... Vai jums ir kāds cits priekšlikums par otrā lasījuma datumu?

A.Jirgens. Man ir priekšlikums - pēc trim nedēļām noteikt otro lasījumu, bet līdz 25. dot iespēju iesniegt priekšlikumus.

Sēdes vadītāja. Par priekšlikumiem jautājums izpaliek. Es jums teicu, ka tas ir steidzamības kārtā. Kad tas ir - pēc trim nedēļām? Lūdzu datumu! Jūs domājat 1.februāri? Tātad otrais termiņš otrajam un galīgajam lasījumam, ja nemainīsies steidzamības jautājums, ir 1.februāris. Citu priekšlikumu nav? Tad balsosim iesniegšanas kārtībā.

Pirmais priekšlikums - otrais lasījums ir 25.janvārī. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 56, pret - 12, atturas - 10. Otrais lasījums 25.janvārī.

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **"Vietvārdu aizsardzības likums".** Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas vārdā Guntis Eniņš - pie frakcijām nepiederošs deputāts.

G.Eniņš (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Cienījamais Prezidij un deputāti! Zināmai atslodzei no iepriekšējiem likumiem es gribētu jums piedāvāt savdabīgu likumu, ko varētu iesākt ar devīzi "Cilvēks nedzīvo no maizes vien". Šis Vietvārdu aizsardzības likums jums droši vien ir priekšā dokumentā nr.102.

Kāpēc vietvārdi ir jāaizsargā? Tāpēc, ka vietvārdi ir nacionālā bagātība - mūsu tautas zudušie dārgumi. Vietvārdi ir latvju tautas vecākās garamantas. Vietvārdi ir vislielākie pieminekļi. Ar tiem mēs pieminam kādreiz te dzīvojošo cilti un tautu, paši vairs nezinādami par tādas tautas kādreizēju eksistēšanu. Tepat Kurzemē un Vidzemē lībiešu tautas piemiņu glabājam tādos vietvārdos kā Ikšķile, Kuiviži, Ainaži, Vainuži, Lepsturga, Piķurga, Turaida, Kolka, Jugla. Savus vietvārdus mūsu tēvzemei ir atstājuši arī vikingi, vāci, lietuvieši, igauņi, slāvi, poļi, senās somugru ciltis. Šo zemi vēstures gaitā ir pārstaigājušas ļoti daudzas un dažādas tautas, un katra no tām ir atstājusi savas pēdas vietvārdos. Vietvārdu piemineklis. Vietvārdi nepieder tikai latviešiem vien. Dainu dārgumi šajos gados un valodas dārgumi šajās dienās ir kļuvuši katram latvietim saprotami, bet to, ka mūsu vietvārdi ir arī visas pasaules dārgumi, daudzi jo daudzi nenojauš. Vietvārdu jeb zinātniski "mikrotoponīmu" blīvums Latvijā ir viens no lielākajiem pasaulē. Tas tāpēc, ka Eiropā dzīvoja ciemos, Krievijā - sādžās. Tikai Latvijā zemnieku liela daļa dzīvoja viensētās. Viņi neatstāja bez vārda nevienu seno strautu, nevienu sīko strautu, nevienu avotu, tērci, akaci, aku, pauguru, tīrumu, pļavu, meža stūri. Liela daļa šo mikrotoponīmu vēl nav savākta un apzināta. Tie turas tikai vecu cilvēku atmiņā kā putnu bērni uz strauji degošas laika ass.

Mūsu vietvārdu vērtība ir tā, ka tie ir neparasti seni; pat grūti noticēt, ka daļa mūsu veco lauku sētu vārdi saglabājušies no Senlatvijas cilšu laikiem. Un citi acīmredzot sniedzas pagājušajā gadu tūkstotī, varbūt pat pirms Kristus. Vai tas nav fantastiski, ka mēs dzīvojam šeit un runājam vienā no seniskākajām pasaules valodām, tomēr mēs nesaprotam, ko nozīmē "Dramēni", "Lukāni", "Vieļavas", "Gnēzenes", "Spinduļi", "Ïauļeni", "Íiberes", "Daibēni", "Jurguči", "Tiži", "Íesme", "`Virtakas", "Jçmis"... Tā ir nesaprotama valoda, bet tomēr katrs vārds kaut ko nozīmē. Ir arī saprotami vietvārdi - Svētupe, Burtnieks, Zilaiskalns, Jāņukalns, Asiņu urga, Slakteru leja, Vilku taures, Grāmatnesis, Vilkazeķe, Kuiļusils, Jaunvēdersāpes, Podakājas un citi. Vietvārdi vienlaikus ir vēstures un senvēstures pieminekļi. Vietvārdi vienlaikus ir lingvistikas pieminekļi.

Izzudušo valodu vārdi saglabājas toponīmos, vietvārdi ir kā mazas uguntiņas, pēc kurām vēstures tumsā arheologi var atrast senču pilskalnus, senos kapulaukus, aizsargājamās kulta vietas. Senlatviešu kapsēta jau pazudusi pirms tūkstots gadiem, bet tautas atmiņā kā piemineklis glabājas vietas nosaukums, piemēram, Zviedru kapi vai Velna klēpis. Senču pils nodedzināta pirms 777 gadiem, bet māju vārds tomēr liecina par to. Sen sasisti upuru trauki, to lauskas iemītas zemē, ar alkšņiem aizaugusi taka uz pamesto vietu, bet avota vārds ir saglabāts, kamēr vien pēdējais vecais iedzīvotājs nebūs pametis šīszemes sētu. Elku kalnā vēl saglabājas vārds, lielais akmens vēl karsts, tur savu vārdu un rāda pagātnes gaismu. Vietvārdi ir kā neizdzisušas, gailējošas ogles, kas spīd gadu tūkstošu lielajos pelnos.

Tas pats notika ar daudzajām... piedošanu... Vietvārdi dzīvo ilgāk par pašu valodu, kas tos radījusi, tāpēc vietvārdi palīdz pētīt lingvistikas jautājumus. Mūsu vietvārdos ir ļoti daudz tādu vārdu, kas nāk no dziļas senatnes un citām valodām. To etimoloģisko atšifrēšanu var veikt tikai lingvistikas speciālisti sadarbībā ar vēsturniekiem, arheologiem, etnogrāfiem, ģeogrāfiem un pat ar zoologiem. Vietvārdu pārdēvēšana, veco iznīcināšana ir jauno laiku lielākais kultūrvēstures barbarisms, pašslavināšanās, apmāns, kas neapjaustā nozieguma ziņā būtu pielīdzināms gandrīz vai Aleksandra bibliotēkas dedzināšanai. Tautasdziesmas ir dzīvas tikai tad, ja tās dzied pati tauta, valoda ir dzīva tikai tad, ja to runā, vietvārdi būs dzīvi tikai tad, ja tos zinās un lietos. Mans ziņojums varbūt skanēja pārāk emocionāli un poētiski, to visu, zinātniskā valodā kopā saņemot, var izsacīt tā: vietvārdi, ne tikai toponīmi, kas ir pamats, ir tādu daudzu nopietnu zinātņu būtiska sastāvdaļa, kāda ir vēsture, arheoloģija, ģeogrāfija, ģeoloģija, lingvistika, etnogrāfija, mitoloģija. Līdzīgs Vietvārdu aizsardzības likums ir izstrādāts arī Igaunijas Republikā un atrodas līdzīgā stāvoklī likumdošanas gaiteņos kā tagad mūsējais. Ja mums labi veiksies un mēs, daudz nekavēdami, raiti panāksim šī likuma apstiprināšanu, Latvija varētu kļūt par pirmo valsti Baltijā un pirmo arī starp bijušās Padomju savienības republikām, kas pieņem šādu Vietvārdu aizsardzības likumu. Un arī visā pasaulē Latvija ar šādu Vietvārdu aizsardzības likumu būtu tuvu pirmajai rindai, jo tikai pirms dažiem gadiem norvēģi pieņēma Vietvārdu aizsardzības likumu un tad lepni paziņoja, ka Norvēģija ir izstrādājusi un pieņēmusi unikālu likumu visas pasaules mērogā. Es lūgtu apstiprināt Vietvārdu aizsardzības likumu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Debatēs deputāti pieteikušies nav, tāpēc lūdzu zvanu. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot. Eniņa kungs, jūs varat balsot tribīnē. Lūdzu rezultātu! Par - 73, pret - nav, atturas - 5. Likumprojekts pieņemts pirmajā lasījumā. Lūdzu, miniet datumu, līdz kādam iesniegt priekšlikumus. (Starpsauciens no zāles: "Datumu nosaki!")

G.Eniņš. Tātad es ceru, ka vēl būs priekšlikumi, kas šo to pieslīpēs, papildinās, tāpēc būtu labi, ja varētu priekšlikumus iesniegt līdz 22.janvārim.

Sēdes vadītāja. Tātad priekšlikumi komisijā iesniedzami līdz 22.janvārim. Citu priekšlikumu nav. Paliek spēkā.

Nākamais likumprojekts **"Grozījums likumā "Par valsts civildienestu"".** Valdis Krisbergs - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts, Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas vārdā.

V.Krisbergs (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Cienījamie kolēģi! Jums tiek prezentēts grozījums likumā par valsts civildienestu, un šis grozījums ir ļoti īss - tiek izmainīts termiņš. Varētu jautāt, kāpēc tiek mainīts termiņš speciālā civillikuma ieviešanai atsevišķās iestādēs, konkrēti, Iekšlietu ministrijā un viņas apakšstruktūrās. Kāpēc tas nav izdarīts jau līdz šim mirklim un vai tiks izdarīts, ja šo

termiņu mainīs? Šobrīd ir tāda situācija, ka visā valstī diezgan slikti saprot terminu "ierēdnis". Bieži vien tauta saprot ar terminu "ierēdnis" tik tiešām ierēdni un arī sētnieku, namu pārvaldnieku, jebkuru priekšnieku uzskata par ierēdni. Analoga situācija diemžēl ir arī iestādēs, kurās bija jāievieš civillikums ar specifisku ievirzi, tajā skaitā Iekšlietu ministrijā. Tāpēc Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijā, izskatot šo jautājumu un pieaicinot attiecīgus ekspertus, esam nonākuši pie secinājuma, ka, lai varētu ieviest šo civillikumu specifiskās iestādēs, ir jāpieņem rinda jaunu likumu, to skaitā, piemēram, likums par policiju, likums par ugunsdzēsību un tā tālāk. Šobrīd ir saņemts iepriekšējā iekšlietu ministra atbalsts šim procesam, un es ceru, ka arī jaunais iekšlietu ministrs atbalstīs šo procesu, tāpēc es aicinu deputātus nobalsot pirmajā lasījumā konceptuāli par šo likumprojektu un lūdzu iesniegt papildinājumus šim likumprojekta grozījumam līdz 19.janvārim. Paldies.

Sēdes vadītāja. Debatēs pieteikušies deputāti nav, līdz ar to lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 73, pret - 1, atturas - 4. Grozījums likumā "Par valsts civildienestu" pirmajā lasījumā ir pieņemts. Lūdzu, par priekšlikumu iesniegšanas termiņu!

V.Krisbergs. Lūdzu akceptēt 19.janvāri.

Sēdes vadītāja. Citu priekšlikumu nav. 19.janvāris. Paldies.

Nākamais likumprojekts **"Grozījums Korupcijas novēršanas likumā".** Jānis Lagzdiņš, "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts, Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas vārdā.

J.Lagzdiņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Kolēģi deputāti! Iepriekšējā sesijā ar vairākuma atbalstu Saeima grozīja Korupcijas novēršanas likumu, nosakot, ka šā likuma 12.pants ir piemērojams sākot ar šā gada 1.jūniju. Izmantojot šo starplaiku, Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija, pamatojoties uz frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" iesniegto grozījumu Korupcijas novēršanas likumā, gatavo dažus grozījumus 12.pantā un arī citos pantos, lai šo likumu precizētu un lai viņš darbotos sekmīgāk. Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija izskatīja frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" iesniegto likumprojektu un konceptuāli, pirmkārt, atbalsta, ka nepieciešams 12.pantā izdarīt precizējumus, ne tikai tos, kurus ierosina kolēģi no frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai", bet arī izdarīt dažus citus grozījumus. Tātad kādi ir būtiskākie, kolēģi, ierosinājumi?

Pirmkārt, tiek ierosināts atļaut valsts amatpersonai strādāt papildus ne tikai izglītības un zinātnes darbu, bet arī strādāt ārsta darbu medicīnas iestādēs. Komisija šādu nostāju ar balsu vairākumu atbalstīja, konceptuāli atbalstīja.

Tāpat tiek ierosināts papildināt 12.pantu ar algota darba definējumu. Kāds tas ir, godātie kolēģi, ar to jūs varat iepazīties likumprojektā. Komisija šo grozījumu konceptuāli, es vēlreiz uzsveru, vienbalsīgi atbalstīja, un komisijas vārdā es aicinātu šo likumprojektu pieņemt pirmajā lasījumā un iesniegt pēc iespējas vairāk priekšlikumu. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Debatēs pieteikušies deputāti nav. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 71, pret - 2, atturas - 6. Likumprojekts "Grozījums Korupcijas novēršanas likumā" pirmajā lasījumā ir pieņemts. Lūdzu priekšlikumu iesniegšanas termiņu.

J.Lagzdiņš. Godātie kolēģi, tā kā komisija ļoti nopietni strādā pie šī likumprojekta precizēšanas, es lūgtu noteikt par priekšlikumu iesniegšanas termiņu 25.janvāri.

Sēdes vadītāja. 25.janvāris. Citu priekšlikumu nav.

Nākamais likumprojekts **"Par Latvijas Republikas valdības un Uzbekistānas Republikas valdības līgumu par gaisa satiksmi".** Ārlietu komisijas vārdā "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts Indulis Bērziņš.

I.Bērziņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamā sēdes vadītāja, cienījamie kolēģi! Vēl pirms aiziešanas Ziemassvētku brīvdienās mēs pieņēmām vairākus līdzīgus šādus dokumentus. Pēc savas būtības neatšķiras arī šie divi, tātad 26. un 27. punkts - gan līgums starp Latvijas Republikas un Uzbekistānas Republikas valdībām, gan arī starp Latvijas Republikas valdību un Beļģijas Karalistes valdību. Pēc būtības tie neatšķiras. Pirmkārt, šī dokumenta, ko mēs izskatām, uzdevums ir sakārtot šo vienu jomu, tas ir, gaisa satiksmes jomu, un iepriekšminēto iemeslu dēļ komisijas vārdā es lūdzu nobalsot par šo te likumprojektu kā par steidzamu, pirms sākam viņu izskatīt pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta steidzamību! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 76, pret - nav, atturas - 3. Steidzamība pieņemta.

I.Bērziņš. Lūdzu sēdes vadītāju aicināt balsot pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paklausot aicinājumam, lūdzu deputātus balsot par pirmo lasījumu. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 76, pret - nav, atturas - 2. Likumprojekts pirmajā lasījumā pieņemts.

I.Bērziņš. Cienījamā sēdes vadītāja! Cienījamie kolēģi! Ja nevienam deputātam nav iebildumu, izmantojot iepriekšējo pieredzi, jo tā mēs darījām arī iepriekšējās reizēs ar šāda veida likumprojektiem, es lūgtu nobalsot viņu otrajā lasījumā, lai vairs nebūtu jāatgriežas pie šā dokumenta.

Sēdes vadītāja. Tas ir šodien, tūlīt?

I.Bērziņš. Jā, šodien, tūlīt!

Sēdes vadītāja. Lūdzu! Deputātiem iebildumu nav? Ābiķa kungs, jums ir iebildumi? Nav. Tātad lūdzu balsošanas režīmu, lai balsotu par likuma pieņemšanu otrajā, galīgajā lasījumā! Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 73, pret - nav, atturas - 5. Likums pieņemts.

Nākamais darba kārtības jautājums - **"Par Latvijas Republikas valdības un Beļģijas Karalistes valdības līgumu par gaisa satiksmi".**

Indulis Bērziņš - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts, Ārlietu komisijas vārdā.

I.Bērziņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Kā jau es minēju, tas ir tāds pats dokuments kā iepriekšējais, vienīgā atšķirība ir tā, ka tas ir ar citu valsti. Bet praktiski visā šajā reģionā, tajā skaitā Eiropā, lielas atšķirības attiecībās starp valstīm un šajos regulējumos nav.

Tā ka es aicinu deputātus tāpat kā iepriekšējā reizē balsot par steidzamību.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu vispirms. Lūdzu balsošanas režīmu, lai balsotu par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 75, pret - nav, atturas - 2. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

I.Bērziņš. Es lūdzu nobalsot par šo likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 75, pret - nav, atturas - 2. Pirmajā lasījumā pieņemts.

I.Bērziņš. Un tāpat kā iepriekšējā gadījumā, ja deputātiem nav iebildumu, es lūgtu šodien tūdaļ nobalsot šo likumprojektu otrajā lasījumā, lai nevajadzētu pie viņa atgriezties vēlreiz. Paldies.

Sēdes vadītāja. Deputātiem iebildumu nav? Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 71, pret - nav, atturas - 7. Likums "Par Latvijas Republikas valdības un Beļģijas Karalistes valdības līgumu par gaisa satiksmi" pieņemts.

Nākamais darba kārtības jautājums - likumprojekts **"Likums par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu".**

Antons Seiksts - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts. Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas vārdā.

A.Seiksts (frakcija "Latvijas ceļš").

Godātā Saeimas priekšsēdētāja, godātie kolēģi! Lūdzu, atrodiet dokumentu nr. 153. Likumprojekts saucas "Par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu". Pirms mēs sākam, pirms es gribētu runāt par likumprojekta burtu un garu, atļaujiet atgādināt ļoti īsu priekšvēsturi šī dokumenta tapšanā.

5. Saeimas laikā pēc frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" ierosinājuma Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija ar Prezidija lēmumu saņēma likumprojektu ar analoģisku nosaukumu. Tā kā šajā projektā bija dažas strīdīgas... varbūt daži strīdīgi momenti, bet konceptuāli par pamatu viņš bija pieņemams, Cilvēktiesību komisija vēl 5. Saeimas laikā izveidoja darba grupu Totalitāro režīmu noziegumu izmeklēšanas komisijas priekšsēdētāja Vanaga kunga vadībā, kur piedalījās arī Nacionālo partizānu apvienība, Nacionālo karavīru biedrība, Politiski represēto apvienības dažādi pārstāvji un vēstures izpētes grupa "Ziemeļblāzma". Komisija izstrādāja variantu, kurš tikai nedaudz atšķīrās no tā... toreiz nedaudz atšķīrās no tā, kas jums tagad ir priekšā.

Godātie kolēģi! Projekta izstrādāšanas gaitā Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas deputāti vairākkārt ir tikušies ar ieinteresētajām pusēm un garu diskusiju rezultātā ir panākts kompromiss, kuru, es ceru, jūs saskatīsit par pieņemamu jums piedāvātajā projektā.

Ļoti īsi gribētu... un ļoti lūdzu ieklausīties varbūt tajos principos, pēc kuriem vadījās Cilvēktiesību komisija varbūt pēc apjoma neliela, bet konceptuāli nozīmīga projekta izstrādāšanā.

Pirmais. Es domāju, ka sen jau ir pienācis laiks - un arī komisijasprāt sen ir pienācis laiks - atdot godu tiem cilvēkiem, kuri nepakļāvās okupācijas režīmiem, ne vienam, ne otram, bet kuri pretojās ar legāliem, kādreiz nelegāliem līdzekļiem okupācijas varai kā tādai, neatkarīgi no kurienes šī vara būtu nākusi.

Otrkārt, komisija vadījās pēc principa... pareizāk sakot, nevis pēc principa, bet pēc situācijas, ka dažas vēstures lappuses - pie visa mūsu vēsturnieku tomēr cienījamā darba - tomēr vēl nav pietiekami izgaismotas, mēs esam bijuši arī daudzās skolās, kur par pretošanās kustību okupācijas režīmiem pārāk maz vēl zina, un, ja likumdevējs neuzskata par iespējamu ar īpašu likumu parādīt šiem cilvēkiem vēsturē varbūt īsto vietu, tad, protams, šis process no tā ātrāks nekļūs.

Otrais princips. Protams, stingri individuāla pieeja tādā vai citādā veidā šā statusa piešķiršanai. Lai novērstu varbūtību, ka cilvēki, kas varbūt ir gan pretojušies tam vai citam režīmam, bet ir pieļāvuši likumpārkāpumus vai tīšus noziegumus, nevarētu baudīt sabiedrības atzinību tikai tamdēļ, ka viņi ir piedalījušies pretošanās kustībā. Tātad - individuāla pieeja (tāpat kā savulaik pieņemtajā likumā par politiski represētās personas statusu).

Trešais. Cilvēktiesību komisija mēģināja - un darba grupa tāpat mēģināja - konsekventi ievērot principu, ka jābūt vienādai attieksmei pret dažādu režīmu pretinieku novērtējumu. Mēs mēģinājām panākt - un šķiet, ka esam to panākuši, un ceru, ka jūs to redzēsiet, - ka nav nodalīta kaut kādā veidā vai privileģētā vai kaut kādā piepaceltā stāvoklī parādīta viena puse, bet mēs mēģinājām ierobežot šo nelielo cilvēku grupu ar stingru noteikumu: ja viņš ir cīnījies tiklab pret komunistisko, kā pret fašistisko okupācijas režīmu.

Un visbeidzot arī pēdējais, kas arī ir konsekventi ierakstīts likuma projektā, - ir pilnīgi izslēgta... pilnīgi jāizslēdz iespēja, ka nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu varētu dabūt cilvēki, kas tīši pastrādājuši kriminālnoziegumus.

Tie ir galvenie principi, kurus, man šķiet, komisija un darba grupa ir spējusi ievērot.

Es ļoti gribētu, godātie kolēģi, ka jūs nesamulsinātu Juridiskās komisijas atzinums, ko jūs redzat un kas ir šeit pievienots klāt. Es gribu teikt paldies Juridiskajai komisijai par dziļu analīzi un par priekšlikumiem, kas ir šeit izteikti attiecībā uz šo likumprojektu. Paldies Juridiskajai komisijai par to, ka viņi nenoraida koncepciju, ka par šo jautājumu ir jārunā un ka konceptuāli tas ir pieņemams.

Tajā pašā laikā es gribu teikt, ka arī visi pārējie priekšlikumi, kas nāk no Juridiskās komisijas, ir ne tikai īstenojami, bet ļoti loģiski. Un vakar, tiekoties darba grupā vēlreiz un komisijā eventuāli cerot, ka šis projekts tiks pieņemts pirmajā lasījumā, mēs jau atradām mehānismu, kā visus Juridiskās komisijas priekšlikumus ieviest projektā, ja tas tiek akceptēts pirmajā lasījumā.

Par dažiem pantiem es dažus vārdus teikšu. Protams, Juridiskās komisijas kolēģiem ir pilnīga taisnība, ka 2. pants... 2. panta pirmā daļa ir skatāma... pārskatāma ne tikai redakcionāli, bet arī konceptuāli, lai šis statuss, par kuru mēs šobrīd runājam, nevarētu tikt piešķirts cilvēkiem, kas ir izvērsuši bruņotu cīņu pret civilpersonām, kuru vainas pakāpe šobrīd pat vairs nav nosakāma, bet pret okupācijas iestādēm un administrāciju... Protams, ka pie tā komisija paliek. Bet katrā ziņā skaidrība pēc Juridiskās komisijas priekšlikuma ir jāievieš.

Tāpat arī citi priekšlikumi. Mēs pilnīgi akceptējam Juridiskās komisijas priekšlikumu, ka ir jāparedz pārsūdzamība, ir jāparedz skaidrāks mehānisms, kādā veidā tas tiek darīts. Mēs gan

akcentējām, ka to dara Ministru kabineta noteikumu kārtībā, bet ir iespējams arī likumprojektā skaidrāk akcentēt to jautājumu.

Tāpat arī uzskaitot tos dokumentus, kādi ir jāuzrāda, ja cilvēks pretendē uz nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu... Tāpēc visi šie priekšlikumi tiešām ir loģiski, bet tie nav tik konceptuāli pretrunīgi pret likumprojekta burtu un garu, lai nevarētu pieņemt koncepciju pirmajā lasījumā. Ja kolēģi jautās... es domāju pārāk neaizkavēt jūsu uzmanību... ja kolēģi jautās, es, ar Saeimas priekšsēdētājas atļauju ņemot galavārdu, varēšu arī informēt, kā mēs redzam skaidru mehānismu, kā ieviest, gatavojot šo likumprojektu otrajam lasījumam, Juridiskās komisijas priekšlikumus.

Godātie kolēģi, ir vēl kas, ko es gribētu pāris vārdos teikt. Kāpēc likumprojekts, ne tikai ievērojot Juridiskās komisijas atzinumu, bet arī no visiem citiem aspektiem ir pieņemams un, manuprāt, būtu loģiski, ja mēs to šodien pieņemtu? Cilvēku grupa... Pēc darba grupas un ieinteresēto pušu aprēķiniem, un it īpaši pēc Totalitāro režīmu noziegumu izmeklēšanas komisijas aprēķiniem, no tiem ir tagad dzīvi palikuši ne vairāk kā pāris simti cilvēku, no kuriem liela daļa jau ir politiski represēto personu statusā. Tāpēc, ja runā par to, ka tas ir saistīts ar... teiksim, ar izdevumiem, varu oficiāli teikt, ka tie ir tik niecīgi, kas nevarētu būt par šķērsli, lai mēs šiem cilvēkiem parādītu godu.

Otrkārt. Klusuciešana no likumdevēja puses jau gandrīz trīs gadus, kad parādījās pirmās iniciatīvas šajos cilvēkos, kuri tiešām - grūti par to runāt - dzīvo pēdējos gadus... šī klusuciešana no likumdevēja puses kļuvusi neizprotama. Nedrīkstētu pieļaut, ka atsevišķi... teiksim, kaut kur emocionālā gaisotnē cilvēkus, kas cīnījušies pret vācu okupācijas režīmu, padomju okupācijas režīmu, joprojām vēl pēc pagātnes tradīcijām šur tur sauc par bandītiem - un tā tālāk. Man pat grūti runāt par šo jautājumu, bet diemžēl tas tā ir. Viņiem pašiem tas varbūt ir ne tik daudz vajadzīgs, jo viņi tiešām dzīvo varbūt pēdējos gadus, tas ir vajadzīgs Latvijas vēsturei.

Nu, un visbeidzot: darba grupai un komisijai nebija viegli atrast kompromisu starp visu... teiksim, starp cilvēkiem, kuri cīnījušies dažādos apstākļos un pret dažādiem režīmiem. Man šķiet, ka mēs esam to atraduši, un komisija var ziņot, ka mēs esam atraduši šo kompromisu, un ap šo projektu emocijas šo cilvēku vidū nav sagaidāmas.

Godātie kolēģi! Es ļoti lūgtu konceptuāli atbalstīt pirmajā lasījumā šo projektu. Paldies.

Sēdes vadītāja. Sākam debates. Pirms dodu vārdu pirmajam runātājam, es nosaukšu visu runātāju sarakstu, lai ir skaidrs, kuram pēc kura ir jārunā un lai var sagatavoties laicīgi. Andrejs Naglis, Paulis Kļaviņš, Jānis Mauliņš, Modris Lujāns, Pēteris Tabūns, Juris Dobelis, Jānis Kazāks.

Pirmajam vārds Andrejam Naglim - LZS, KDS un LDP frakcijas deputātam.

A.Naglis (LZS, KDS un LDP frakcija).

Godātais Prezidij! Godātie kolēģi deputāti! Starp mums ir daudz padomju režīmā vajāto un aplaupīto. Viņu ciešanu un zaudējumu pakāpes ir dažādas. Kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas pagājuši 5 gadi, bet pilnīgs skaidrojums un izlīdzinājums vēl nav noticis. Tāpēc sabiedrībā joprojām valda sasrūgtinājums, aizdomas un neuzticība. Lai sabiedrībā atjaunotu saderību, ir jānotiek vēsturiski korektam pagātnes skaidrojumam un taisnīgam izlīdzinājumam. Man kā Saeimas deputātam ir licies svarīgi aizstāvēt tos, kam liktenis un ļaunas varas nodarījušas pāri. Tāpēc mums, deputātiem, augsti jānovērtē to cilvēku nopelnus Latvijas labā, kuri okupācijas laikā ar bruņotiem vai citiem līdzekļiem cīnījās par 1918. gada 18. novembrī

proklamētās Latvijas Republikas atjaunošanu, par latviešu tautas pašnoteikšanās tiesībām, kuri ziedoja sevi, lai aizstāvētu tautu pret okupācijas varu ieviesto vardarbību un genocīdu.

Kad tikos ar vēlētājiem, daudzi vēlētāji vērsās pie manis ar jautājumiem - kāpēc Saeimā vilcinās ar Nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusa likuma izstrādāšanu un pieņemšanu? Tas pats bija dzirdams arī Latvijas Politiski represēto apvienības 7. konferencē. Viņi aicināja atzīt to cilvēku nopelnus, kuri okupācijas laikā cīnījās par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu, par latviešu nācijas pašnoteikšanās tiesībām, ziedoja sevi, lai aizstāvētu tautu pret okupācijas varas iedibināto kārtību un ideoloģiju. Represētie jau toreiz aicināja mūs, 6. Saeimas deputātus, pieņemt šo likumu par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu. Protams, piekrītu Juridiskās komisijas norādījumiem attiecībā uz šo likumprojektu un arī pateicos komisijai par atzinumu, ka konceptuāli ir atbalstāma likumprojektā ietvertā pamatdoma.

Es uzskatu, ka, tā kā likumprojekts ir tikai pirmajā lasījumā, Juridiskās komisijas ieteikumi, aizrādījumi ir izdarāmi, un es, kā viens no Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas, lūdzu Saeimas deputātus pieņemt šo likumprojektu pirmajā lasījumā un to virzīt tālāk otrajam lasījumam.

Pateicos par uzmanību un atsaucību. Paldies.

Sēdes vadītāja. Paulis Kļaviņš - LZS, KDS un LDP frakcijas deputāts.

P.Kļaviņš (LZS, KDS un LDP frakcija).

Cienījamais Prezidij! Godājamie kolēģi! Es lūdzu atbalstīt likumprojekta"Likums par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu" pieņemšanu pirmajā lasījumā un vēlos to pamatot šādi: šis ir likumprojekts, kas neprasa miljonus no budžeta, un ir pats beidzamais laiks atzīt un konsekventi apliecināt, ka ne jau visi Latvijas pilsoņi savas valsts neatkarības laupīšanu 1940.gadā un sekojošo 50 gadus ilgstošo okupācijas laiku uzņēma vienaldzīgi un bez pretošanās.

Vispirms šis drūmais laiks sākās ar upuriem. Lai atceramies vēl pirms padomju armijas ienākšanas Latvijas teritorijā noslepkavotos robežsargus, kā arī pirmajā okupācijas gadā spīdzinātos un nomocītos patriotus! Tie, kas ar vēsturi ir iepazinušies un to nav aizmirsuši, zina, ka pretestība pret abiem totalitārajiem režīmiem sākās pamazām un aizvien vairāk pieauga, līdz sasniedza augstāko pakāpi trešās okupācijas laikā - pēc 1945.gada. Nacistu un komunistu kolaboranti šos cīnītājus gadu desmitiem ilgi apzīmēja par bandītiem. Atjaunotās Latvijas Republikas likumdevēji līdz šim ir kaunīgi klusējuši un nav daudz pūlējušies šo bezkaunīgo zaimošanu nomainīt ar likumu par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu.

Daudzi Latvijas pilsoņi ir cīnījušies pret okupantiem un kolaborantiem, līdz izmisumam pretojušies visos iespējamajos veidos, un ir laiks to beidzot atzīt ne tikai teorētiski, bet arī jūtami un praktiski - ilgi nicinātajiem, vajātajiem un nežēlīgi iznīcinātajiem cilvēkiem piešķirt viņiem pienācīgo vietu neatkarīgajā Latvijas valstī. Daudzi no tiem, kurus okupācijas režīms iznīcināja, varētu būt šodien mūsu vidū, viņi ir mūsu paaudzes cilvēki. Jā, viņi varētu būt pat ievēlēti Saeimā. Jau piektajā! Tad, iespējams, mūsu valsts attīstība būtu guvusi gaišāku virzību. Bet nerunāsim par to, kas būtu! Ir tātad nepieciešams nekavējoties paveikt neatliekamo - pieņemt iesniegto likumprojektu pirmajā lasījumā. Kas vēl ir precizējams, to varēs papildināt, bet būtiskus trūkumus, pēc Juridiskās komisijas domām, es šajā dokumentā neredzu. Ir no svara mūsu pagātni sakārtot. Ir pilnīgi skaidrs, ka mēs to nespēsim ne ar kādu tribunālu, meklējot vainīgos, lai tos sodītu. Laiks ir pagājis, un kā vainīgie, tā upuri - lielākā daļa - ir apklususi. Uz

mūžīgiem laikiem. Bet mums nākotnē ir nepieciešams viņus neaizmirst. Un šis ir tāds akts - radīt šo likumu par nacionālās pretošanās kustības dalībnieku statusu. Paldies visiem, kas to atbalsta.

Sēdes vadītāja. Jānis Mauliņš - frakcijas "Latvijai" deputāts.

J.Mauliņš (frakcija "Latvijai").

Godātā Saeima! Šobrīd man ir grūti saprast iepriekšējo runātāju: vai viņš jokoja vai runāja nopietni? Es runāšu Juridiskās komisijas vārdā un frakcijas "Latvijai" vārdā. Un brīnumainā kārtā mūsu uzskati pilnīgi sakrīt. Tātad opozīcijas uzskati sakrīt ar Juridiskās komisijas uzskatiem.

Ir noticis tas, ka es nezinu, kā lai pielieto Kārtības rulli, jo Seiksta kungs, būdams Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētājs, nav izpildījis to, ko būtībā uzlika Saeima, iepriekšējā sēdē apskatot šo likumprojektu. Proti, Juridiskā komisija bija uzskaitījusi daudzus punktus, kādā veidā šis likumprojekts ir izstrādājams vai labojams, vai būtībā faktiski pārrakstāms, jo tas bija galīgi nepamatots. Un nevar runāt par kaut kādu juridisko sakārtojumu. Tur bija tāds publicistisks izklāsts par attiecīgo tēmu. Bet šeit jau iesniedz likumprojektus, nevis publicistiskus traktātus. Un Juridiskā komisija galvenajos vilcienos bija uzrādījusi tos punktus, kādā virzienā tas ir jālabo. Šis likumprojekts nav nevienā punktā labots, pat ne komats, ne punkts nav izmainīts. Tātad es gribu teikt, ka ir Kārtības rullī neparedzēts gadījums noticis, ka komisija... es ceru, ka Seiksta kungs nav parakstījis viens, bet komisija zina, kas ir darīts. Komisija ir absolūti ignorējusi Saeimas uzdevumu.

Otrs. Seiksta kungs runāja, ka viņš esot visus jautājumus saskaņojis Juridiskajā komisijā. Es esmu Juridiskās komisijas sekretārs. Seiksta kungu es nevienā komisijas sēdē neesmu dzirdējis šā jautājuma izklāstā. Un galu galā arī Juridiskajai komisijai... arī tad, ja viņš tā slepeni tur ir konsultējies, Juridiskajai komisijai - sevišķi nepilnā sastāvā - nav tiesību mainīt Saeimas lēmumu. Ja ir runa par atpakaļ nodošanu komisijai izskatīšanai, tad vajadzēja izskatīt un labot, nevis ignorēt. Vārdu sakot, man gribas teikt tā: šeit ir redzama ciniska izturēšanās pret pašu likumprojektu, un, tā kā aiz likumprojekta stāv šie represētie cilvēki, tad es uztveru, ka ir apvainoti arī šie represētie cilvēki. Un tādēļ frakcija "Latvijai"ir piespiesta... faktiski mēs jau par to domājām agrāk, tikai cerējām uz šā likumprojekta labojumiem... ir piespiesta izstrādāt alternatīvo likumprojektu. Mēs to izdarīsim pietiekami ātri, bet, tā kā šajā Saeimas sēdē komisija, kurai vajadzēja šo likumprojektu pārstrādāt, nav izpildījusi iepriekšējo Saeimas lēmumu un būtībā ir iesniegusi to tādu pašu, tas nozīmē, ka šis iesniegums vispār nav šeit apskatāms, jo par tādu tekstu jau ir pieņemts Saeimas lēmums. Uzskatu, ka te ir jābalso par to pašu atkārtoti, kaut gan Saeimas kārtības rullis to neparedz. Lai beidzot tā komisija kaut ko darītu. Un viņi nevar atkārtot to, kas jau ir reizi noraidīts. Tātad šāds projekts tieši ir noraidīts. Kāpēc vispār to mēs vēl te apskatām? Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Modris Lujāns - pie frakcijām nepiederošs deputāts.

M.Lujāns (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Cienījamie kolēģi! Iepazīstoties ar šo projektu, es domāju, ka tas ir laikam, kā atsevišķi kolēģi mīl teikt, čekistu pirksts. Jo šeit es redzu reālu situāciju, kurā grib sanaidot politiski represētos un arī tos cilvēkus, kuriem būs pilnīgi reāla iespēja pretendēt uz nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu. Jo, cik es saprotu, atsevišķi kolēģi, kas dzīvoja Rietumu valstīs, diemžēl, labi nesaprot to, ka ne tikai 1945.gadā notika kaut kāda pretošanās. Bet arī šeit, šajā projektā, ir ielikts tas - ja cilvēks izlīmējis lapiņas, ja viņš, iespējams, varēs to pierādīt ar diviem

lieciniekiem vai ar miliča palīdzību, kas savulaik viņu aizturēja un iebāza "uz sutkām" vai no darba izmeta, līdz ar to viņš arī varēs pretendēt.

Tālāk. Es jūtos dziļi satriekts par to, ka šis likumprojekts atņems mūsu cienījamajam kolēģim Trīszvaigžņu ordeņa kavalierim Berklava kungam pretendēt uz šo statusu, jo viņš bija augsts partijas amatvīrs. Šeit par statusu ir ierakstīts - partijas biedri nedrīkst pretendēt.

Tālāk. Arī Vidiņa kungs nevarēs pretendēt, kaut arī bija Helsinku grupas aktīvs līderis. Tāpat Tabūna kungs. Tāpat man gribētos uzdot jautājumu: vai atrašanās tā saucamajā okupācijas armijā... un varbūt patiešām tur kāds no tiem oficieriem, varbūt no mūsu bijušajiem vai esošajiem ministriem, vai iekšlietu sistēmas darbiniekiem, bēra smiltis vai vēl kā veica kādu aktīvu pretošanās darbību un varbūt viņu ieguldījums ir daudz augstāks nekā atsevišķu citu, kas var pretendēt? Ar šo projektu ir vienkārši degradēta pati ideja kā tāda. Un tādēļ arī būtu papriekš jāizskata Juridiskās komisijas priekšlikums un tikai pēc tam var šo lietu tālāk virzīt, jo citādi mēs varam saņemt atkal to pašu Padomju savienības laika veterānu, pensionāru organizācijas sistēmu, jo, tā kā te veidojas un būs arī atvieglojumi, tad līdz ar to iestāsies veselas lielas rindas, iespējams. Jo mūsu tauta ir nabadzīga, un līdz ar to būs tā: es esmu dziedājis, teiksim, Latvijas himnu padomju laikā, divi kaimiņi dzirdēja, - lūdzu, man ir šis statuss! Vai es uzvilku naktī karogu - atkal man ir šis statuss! Uz kādu liecību pamata tas tiks apstiprināts vai atteikts? Tas te nav norādīts.

Tātad, ja šajā rindā iestāsies visi - gan tie partizāni, gan pārējie, tie, kas ir piedalījušies savā veidā, tie cilvēki, kas ir reāli piedalījušies, gan arī, iespējams, tie, kas vienkārši centīsies pretendēt uz to... Un tās būs pietiekami lielas rindas, un tas pārvērtīsies vienkārši šīs idejas diskreditācijā. Tādēļ es uzskatu, ka vajadzētu šo pašu likumprojektu tomēr vēlreiz nosūtīt atpakaļ uz komisiju - kaut vai drīzāk tomēr uz Juridisko komisiju - uz pārstrādi, iekļaut šos viedokļus iekšā un tikai tad varētu to izskatīt. Bet, ja mēs gribam šo ideju diskreditēt, nu ko mēs varam panākt?

Tāpat arī partizānu darbība. Šeit tā ļoti virspusēji ir jautāts: cik bodes vajadzēja nodedzināt un kādi pierādījumi šodien ir jāiesniedz? Jo ne jau katrreiz pēc tam iestājās kaut kāda kriminālatbildība. Uz kādu dokumentu pamata tas tiks pasniegts? Šeit tas viss nav izstrādāts. Līdz ar to mēs vai nu pilnībā ignorēsim tos cilvēkus, kas Padomju savienības laikā arī cīnījās par Latvijas neatkarību... tos mēs ar šo likumprojektu pilnībā vai nu ignorēsim, vai saņemsim ļaužu masveida straumes, kuri nāks pēc tās nozīmītes un atvieglojumiem. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Lujāna kungs, mirkli uzmanības! Tātad jūs ierosināt izmantot Kārtības ruļļa 136.pantu - nebalsot par pirmo lasījumu, bet nodot atpakaļ komisijām? Paldies.

Pēteris Tabūns - LNNK un LZP frakcijas deputāts.

P.Tabūns (LNNK un LZP frakcija).

Cienījamie kolēģi! Man kolēģa Mauliņa kunga sacītais nozīmētu, ka jūs šo "karsto kartupeli" gribētu vēl kādu pusgadu vai varbūt visu 6.Saeimu viļāt pa plaukstām un tā arī pabeigt darbu šeit, Saeimā, un šo likumu nepieņemt. Es pret to kategoriski iebilstu, un tāpēc esmu šeit, tribīnē, lai pateiktu savu viedokli.

Par Lujāna kunga sacīto man negribētos pat piebilst kaut ko, jo viņš ir sajaucis visu vienā katlā un mani pat ieskaitījis pretendentos uz attiecīgo statusu. Lujāna kungs, drusciņ padomājiet, ko jūs runājat!

Cienījamie kolēģi! Nav šaubu par vienu: šāds likums bija jāpieņem - un bija jāpieņem jau sen. Jau 5.Saeimas laikā tas bija izdarāms. To vajadzēja izdarīt. Žēl, ka to mēs neizdarījām! Ir labi, ka šobrīd mēs, 6.Saeimas deputāti, pašā savas darbības sākumā ķeramies pie šā likumprojekta, un tas mums ir jāpaveic pēc iespējas ātrāk.

Es tuvāk neskaidrošu, kādu cilvēku daļu skar šis likumprojekts - par to jau tika runāts, un mēs ļoti labi to zinām, - bet es citēšu 1.pantu, kas ir vispārīgā, tāda konstatējošā daļa un kas izsaka daudz: "Valsts augsti novērtē to cilvēku nopelnus Latvijas labā, kuri okupācijas laikā ar bruņotiem vai citiem līdzekļiem cīnījās par 1918.gada 18.novembrī proklamētās Latvijas Republikas atjaunošanu, par latviešu tautas pašnoteikšanās tiesībām, kuri sevi ziedoja, lai aizstāvētu tautu pret okupāciju varu izvērsto vardarbību un genocīdu." Tātad valsts augsti novērtē... Te nu nebūtu patiešām vairs ko kavēties, un šis parāds ir jānolīdzina.

Bet, lūk, ko šajā sakarībā es gribētu atgādināt jums, visiem 6.Saeimas deputātiem: 1.pantā un arī daudzos citos tiek lietoti vārdi "okupācijas laikā", "okupācijas režīms" un tā tālāk, un tā joprojām. Gandrīz katrā pantā. Bet ne Augstākā padome, ne 5.Saeima tā arī nenolēma, tā arī nepaziņoja, ka Latvija ir okupēta. Ka Latvija bija okupēta. Tagad mēs, veidojot likumus, redziet, katrā pantā rakstām to, bet paši tā arī šobrīd neesam to vēl pateikuši. Mēs esam aicinājuši pasaules valstis atzīt to, bet paši vēl līdz šai baltai stundai neesam varējuši to pateikt. Es domāju, ka arī šis parāds mums, 6.Saeimai, ir jānolīdzina. Pretējā gadījumā draudi ir ļoti dažādi un arī mūsu darbība likumdošanā ir apgrūtināta, arī sarunas ar dažādām valstīm, it īpaši ar Krieviju, apgrūtinātas, un tepat no mūsu Latvijas tad mēs varam sagaidīt to, ko nupat Saeima ir sagaidījusi no Daugavpils - Daugavpils krievu kopienas padomes. Un vēl šādus krievu mēlē rakstītus un Saeimā izplatītus... Pēc tam Saeimā, vienkārši, lai izsniegtu deputātiem, ir pārtulkots šis paziņojums, tas ir teikts sakarā ar likumu par valsts valodu, bet, ja palasa to, tad tas ir murgs, un šis murgs var lielā mērā turpināties - un arī izdarības no... ne tikai no šo organizāciju puses. Bet, runājot konkrēti jau par šo likumprojektu, ir jāsaka - jā, tas ir nepilnīgs, jā, tas ir papildināms, un es atzīstu, ka lielā mērā Endziņa kunga atzinumi ir pamatoti, tie ir ņemami vērā, bet galaatzinums, ka šis likumprojekts nebūtu pieņemams un būtu atdodams atpakaļ, gan nav man personīgi pieņemams. Un es aicinu to nepieņemt arī jūs, cienījamie deputāti. Es esmu pilnīgi pārliecināts, ka uz šā - kaut nepilnīgā - likumprojekta bāzes var izveidot normālu likumu, un turpmākajos lasījumos... es zinu, ka no deputātiem - un ne tikai no deputātiem - ir jau iesniegti daudzi dažādi priekšlikumi, arī man personīgi no Daugavpils Represēto kluba, un Lujāna kungs alojas, sacīdams, ka te var rasties, tā sakot, konfrontācija starp represētajiem un tā tālāk... Taisni otrādi, - represētie, lūk, iesniedz savus priekšlikumus, lai izveidotu pilnīgāku šo likumu. Un tāpēc es aicinu šo likumprojektu pieņemt pirmajā lasījumā un pēc tam strādāt pie tā pilnveidošanas. Aicinu visus, kas uzskata to par nepieciešamu, iesniegt savus priekšlikumus un nekādā gadījumā nekavēt šā likuma pieņemšanu Saeimā. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Tabūna kungs, es domāju, ka par šo dokumentu, ko jūs rādījāt, nevarētu... pret to, ka tas ir izdalīts deputātiem, nevajadzētu būt nekādām pretenzijām, jo galvenais ir zināt, ko pretinieks par tevi domā, tāpēc es domāju, ka deputātiem ir jāsaņem visāda rakstura informācija.

Juris Dobelis, LNNK un LZP frakcijas deputāts!

J.Dobelis (LNNK un LZP frakcija).

Cienījamie kolēģi! Ja runā par kaut kādu ideālu likumprojektu, kurš visus ļoti pilnīgi apmierinātu, tad ir jāsaka, ka laikam tas ir vienkārši neiespējami. Jūs taču redzat - gandrīz par jebkuru kaut cik nopietnāku tēmu mums ir ļoti grūti pieņemt kaut ko ļoti precīzu un ļoti pilnīgi izstrādātu. Un arī mūsu daudzu likteņceļi ir bijuši ārkārtīgi sarežģīti, bijusi mētāšanās no vienas

nometnes otrā - un tā tālāk, un tā tālāk. Un tas vienkārši ir jāsaprot, un šeit nav jārunā tik daudz par kaut kādām sīkākām detaļām, kuras nekad nespēs būt pilnīgi vienādas, bet ir jārunā par pašu principu. Jā, ļoti labi, ir, lūk, konceptuāls atbalsts, vārdos tas skan ļoti skaisti, bet kas tad notiek tālāk pēc šā konceptuālā atbalsta? Pēc šā konceptuālā atbalsta notiek nepārtraukta lietas vilkšana garumā, un tas labākais paņēmiens, kā nobremzēt kaut ko, ir atdot to uz pārstrādāšanu, tas ir ideāls paņēmiens. Protams, kādreiz var arī to pielietot, ja ir kaut kas tāds, kas galīgi nepatīk. Tāpēc, protams, šodien ir divas skaidras nostādnes - vai nu šo lietu atbalstīt principā un, pieņemot šo likumprojektu pirmajā lasījumā, virzīt to tālāk, vai censties izdarīt visu, lai tomēr šā jautājuma virzīšanu kaut kā nobremzētu. Viena lieta ir tiešām šā projekta tālāka slīpēšana un uzlabošana, tas ir pavisam cits jautājums, un varbūt par to varētu arī nedaudz parunāt, jo runāšana, ka mēs tikai konceptuāli atbalstām un ka tad jau nu mēs ķersimies klāt ļoti ātri, ir tiešām tikai runāšana. Tagad varbūt paņemsim arī to iebildumu lapiņu un mēģināsim varbūt dažos vārdos par to izteikties!

Pirmkārt, izskatot šo dokumentu, šo atzinumu, es neredzu, ka tā būtu tāda būtiska iebilde, lai arī tur vārds "bûtisks" ir. Bet šie punkti, kādi tur ir minēti, nav būtiski punkti. Tās jau ir tikai detaļas. Un tāpēc var lietot šādus spēcīgus vārdus kā "juridiskā ziņā nekvalitatīvi izstrādāts". Es par katru cilvēku varu pateikt: tu esi galīgs muļķis. Nu, un tālāk? Kas ar to būs pateikts? Neviens dokuments nav pelnījis tādu izteikšanos. Pat par vispilnīgāko dokumentu es varu pateikt, ka tas ir juridiskā ziņā absolūti neizstrādāts. Tas nav jurista atzinums. Juristiem, es ceru, būtu laiks izvairīties no liekvārdības un pateikt - ir pieņemams vai nav pieņemams un kāpēc nav pieņemams, un kāpēc ir pieņemams. Tāpat nav precīzi noteikts šo personu loks. Nu gan ļoti skaists iebildums! Kurš tad vispār kaut ko šajā jautājumā šodien Latvijā var precīzi noteikt? Mēs te meņģējamies ap čekas maisiem pāris gadus, - kas no tā ir sanācis? Nu, kas tur ir precīzi iznācis? Un tas jau tomēr bija kaut kas precīzāks nekā, lūk, šo cilvēku biogrāfijas, kuri tīšām slēpās, slēpa savus īstos vārdus... un daudz kas cits. Nu, man ir arī savas domas, ka, redziet, ir kaut kas ļoti nopietni iebilstams, šī bruņotā cīņa pret civilpersonām... Kolēģi, jūs zināt šo sistēmu, kāda bija, tur bieži tas, kuram nebija tā forma mugurā, bija ātrāk pelnījis nāvessodu nekā tas, kam bija šī forma mugurā, un tāpēc par šo pantu ir jārunā ļoti uzmanīgi. Protams, es piekrītu, ka šie starptautiskie atzinumi un novērojumi ir ļoti svarīga lieta, bet, ziniet, vienkārši pateikt, ka nu civilpersona ir tik neaizskarama un pret viņu nedrīkstēja bruņoti cīnīties... es nepiekrītu. Un tiem Rietumu novērotājiem un visādiem van stūliem, kas te šad un tad ierodas, vajadzētu labi izskaidrot, kāda bija patiesā situācija Latvijā un ko nozīmē šī, es teikšu, tiešām visdrosmīgāko cilvēku bruņotā cīņa.

Tālāk. Varbūt tādas lietas kā... te ir uzrādīts par šīm neskaidrībām, par tiem pašiem PSKP biedriem, kuri izslēgti no partijas, un tādām lietām. Nu, es domāju, tā nav tik sarežģīta lieta, lai to neiestrādātu otrajā lasījumā. Tāpat arī ir runa par šīm it kā milzīgajām pretrunām, ka mēs nu tagad radīsim lielu šķelšanos un lielu nesaticību starp politiski represētajiem un nacionālajiem partizāniem. Es tam nevaru piekrist, jo es gan ar vieniem, gan ar otriem esmu pietiekami bieži ticies un runājis. Un arī runājis, lūk, par šīm tīri juridiskajām lietām, par šo dokumentu, kas noteiktu šo cilvēku tiesības. Neaizmirsīsim, ka nacionālie partizāni tīri morāliski gaida no mums šo atbalstu, jo viņi ir tiešām gadiem ilgi pazemoti, dažādā veidā pazemoti, un mūsu pienākums ir morāliski viņus balstīt. Šā dokumenta virzīšana uz priekšu ir tieši šāds morāls atbalsts.

Nu un tālāk, ja te ir runa par tiem dažiem citiem iebildumiem, lūk, par neskaidri noformulētiem kritērijiem, par kārtību, kādā šis statuss ir piešķirams, tad tie taču arī nav būtiski iebildumi. Tie jau nemaina likumprojekta būtību. Un tieši tāpēc es neredzu vajadzību šo projektu virzīt atpakaļ, no jauna izskatīt un sākt šo te ratu kustināt, jo atkal būs visāda veida iebildumi, atkal atradīs būtiskas un juridiski neizstrādātas lietas, tāpēc daudz vienkāršāk ir visiem tiem, kas tiešām ļoti vēlas juridisku precizitāti, šo ārkārtīgo skaidrību, šo visu sīko un precīzo saskaņošanu, uz otro

lasījumu iesniegt savus ierosinājumus, un otrajā lasījumā mēs ļoti precīzi tad varētu arī par to diskutēt tiešām tādā gadījumā, lai noslīpētu šādu likumprojektu. Taču šodien es aicinu viņu atbalstīt pirmajā lasījumā un noteikt laiku, kad mēs varētu skatīt viņu pēc tam. Paldies.

Sēdes vadītāja. Dobeļa kungs, atļaujiet jums izteikt aizrādījumu par tiem izteicieniem, ko jūs lietojāt, vērtējot starptautisko organizāciju pārstāvjus, kas uzturas Latvijā un veic šeit savu darbu. Jānis Kazāks, frakcijas "Latvijai" deputāts.

J.Kazāks (frakcija "Latvijai").

Augsti godājamā Prezidija priekšsēdētājas kundze! Prezidij, kolēģi! Teikšu pavisam godīgi, ka, skatoties šo likumprojektu, ir skaidri redzams, ka šeit jau pašā sākumā ir viss vienā putrā saveidots kopā, un tāpēc, lai nerunātu ilgi un neaizkavētu jūsu dārgo laiku, nocitēšu: "2.pants. Par nacionālās pretošanās kustību Latvijā atzīstama..." un tālāk. 1.apakšpunkts: "Bruņota cīņa pret okupācijas režīmu[...] kā arī informētājiem, kuri sniedza ziņas par nacionālās pretošanās kustību un patriotiski noskaņotajiem iedzīvotājiem." Tātad tie cilvēki, kas cīnījās mežā, un tie cilvēki, kas viņus nodeva, kad viņi cīnījās mežā, tagad ir sabāzti kopā vienā maisā. Pirmā lieta.

Tālāk mazlietiņ, ja mēs paskatamies 4.pantu, tad redzam, ka par nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem atzīstami... un tad tālāk... uz dokumenta vai rakstveida pierādījumu pamata pieņem Latvijas Republikas Totalitāro režīmu noziegumu izmeklēšanas komisija. Pirmkārt, es gribu izteikt Nacionālo partizānu apvienības vārdā, ka viņi izsaka protestu pret šādu formulējumu.

Otrkārt. Vai kāds mežā ir rakstījis kādu hroniku, uzņēmis filmas un tā tālāk? Kur būs kādi dokumenti saglabājušies?

Treškārt. Kas šajā komisijā vai šajā izvērtēšanā rādīs, ka Jānis ir tas vainīgais un Pēteris nav tas vainīgais? Tāpēc 1992.gadā, kad Augstākā padome veidoja parlamentāro komisiju, tad tā bija parlamentārā komisija, bet, zinot to, ka 5.Saeimā no 200 deputātiem samazinājās uz pusi deputātu skaits, izveidojās situācija, ka 50% bija parlamentārie pārstāvji, respektīvi, deputāti un 50% bija sabiedrības pārstāvji, bet ar laiku daudzi no šīs komisijas deputātiem un arī no sabiedriskajiem... no deputātiem, piemēram, Kostanda un Marjaša pārtrauca savu darbību, bet no sabiedriskajiem pārtrauca savu darbību Mirdza Austriņa, kā arī nomira viens otrs, aizgāja no šīs te grēku pasaules, piemēram, Dombura kungs, tāpēc šajā momentā komisijā ir saglabājušies apmēram 4-5 cilvēki, kuriem nav nekāda sakara un saistības ar parlamentu. Bez tam Saeimas kārtības rullis nosaka, ka Saeima veido komisijas tikai no deputātiem un tad tā var saukties par parlamentāro komisiju.

Tālāk. 5.pantā 1.apakšpunkts ir: "PSRS Drošības dienesta štata vai ārštata darbinieki, aģenti, rezidenti, PSRS Drošības dienesta informētāji". Pirmkārt, kā viņus noteikt? Jo mēs jau redzējām ar šiem čekas maisiem, kur bija iespēja tiešām paturēt tos rokās, sajust, kurš ir kurš, bet arī tur mums nekas neizdevās. Es domāju, ka šeit tas absolūti neizdosies. Es atgriezīšos atpakaļ pie pirmā varianta, ko es teicu, ka 2.panta 1. apakšpunktā viss ir salikts vienā maisā. Un es domāju, ka mūsu šodienas uzdevums ir balsot pret šo likumu vai nodot to atpakaļ pārskatīšanai. Es viņu neatbalstu. Katrā ziņā informācijas pēc pateikšu, ka kustība "Latvijai" gatavo šādu alternatīvu likumprojektu. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Jānis Mauliņš - frakcijas "Latvijai" deputāts. Otro reizi - piecas minūtes.

J.Mauliņš (frakcija "Latvijai").

Godājamā Saeima! Es negaidīju, ka šis būs tik asi politiskas spēles jautājums. Es tā godprātīgi juridiski gribēju skaidrot. Es paskaidrošu vēl tālāk, ka mēs tiešām strādājām pie tiem. Mums bija nopietni jautājumi, kas aizkavēja izstrādāšanu līdz galam. Arī apspriedāmies ar represētajiem un ar partizāniem, un varu teikt tikai to, ka tādi punkti, kas te bija uzrādīti Juridiskās komisijas atzinumā, tie, atkārtoju, neviens netika izpildīts. Pat komats netika mainīts, kaut gan tas tika prasīts. Mēs uz to cerējām. Tagad, protams, mēs nevaram šādu pieņemt un nevaram gaidīt, ka nākošajā lasījumā kāds kaut ko mainīs. Tātad es varu pilnīgi droši teikt savas frakcijas vārdā, ka es redzu te kaitniecību, tīšu bremzēšanu jautājuma izlemšanā. Un es pateikšu tagad, ka no juridiskās puses tie nav smalkumi.

Te jau Kazāka kungs ļoti labi pateica, ka neviens nekādus dokumentus mežabrāļiem nerakstīja. Tas bija tikai negadījums, ka tos rakstīja. Un tad, ziniet, padomju laikā, lai pensijas stāžu noteiktu, bija paredzēti divi liecinieki, kas bija piedalījušies un varēja liecināt, ka tiešām tas cilvēks arī strādāja. Šis liecinieku pierādījums vispār nevienā vietā netiek pieņemts. Tas būtu mūsu jauns noteikums, kas būtībā palielinātu represēto un pretošanās kustības dalībnieku skaitu vismaz desmitkārtīgi, proti, beidzot šie cilvēki tiktu aptverti. Bez tam es vēl uzsveru, ka, ja šajā niknajā padomju laikā pietika ar diviem lieciniekiem, vai tiešām mums arī nepietiek ar diviem godīgiem partizāniem, kas pasacītu, ka arī tas, lūk, bija partizāns, ka tas, lūk, arī palīdzēja. Bez tam te tās atrunas, ka nevar būt bijušie ievēlētie komjaunieši... Mēs zinām, ka Kurzemē vismaz divi ievēlētie komjaunieši gāja bojā no čekistu rokām tikai tāpēc, ka viņi bija partizānu pusē. Bet tādi, kas palika dzīvi, arī tādi bija. Tātad viņiem tas ir izslēgts. Kāpēc? Jānis Freimanis savā atmiņu grāmatā "Ar naidu sirdī" raksta tā: "Pirmajā dienā mūsu labākais sakarnieks pieteicās čekā, lai neturētu viņu aizdomās, ka viņam ir kaut kādi sakari ar partizāniem. Pieteicās čekā par ziņotāju, lai varētu labāk strādāt un ar mums sadarboties." Ðis cilvēks tagad arī tiks izslēgts. Varbūt pat "maisā" viņš būs. Šī neizstrādātība nav smalkumi, Dobeļa kungs! Tā tikai jums liekas, kuri aģitē politiski ar lieliem vēzieniem. Tā ir būtiska lieta. Un šī būtiskā lieta ne pēc Juridiskās komisijas ieteikuma, ne pēc sirdsapziņas jums nav likusies svarīga, un te nav nekas izlabots.

Tad par komisiju, ko pieminēja arī Jānis Kazāks, - par Totalitāro režīmu noziegumu izmeklēšanas komisiju. Tā patiešām ir pazudusi. Bez tam šai komisijai nav pat sava nolikuma. Galu galā būsim reiz normāli cilvēki, un, ja kaut ko gribam pierādīt, tad dosim tiesības pierādīt normālā juridiskā un tiesiskā ceļā. Un, ja kāds ir kaut ko sliktu darījis no tiem partizāniem, tad ir jāpierāda, ka viņš kaut ko sliktu darījis. Jāpierāda tiesas kārtā, nevis jābalstās uz kaut kādām iedomām no šīs komisijas puses, kura, atkārtoju, vairs nav valstiska komisija, bet tikai dažu cilvēku atlikums. Tātad viss tas pamatojums ir izkūpējis gaisā. Un par bremzēšanu var pārmest tikai tiem, kuri ar šo likumprojektu negribēja strādāt un to pārlabot. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Paulis Kļaviņš - LZS, KDS un LDP frakcijas deputāts. Otro reizi, piecas minūtes. Es atvainojos! Kļaviņa kungs, piedodiet, bet man jums ir jāliedz vārds, tāpēc ka sākas pārtraukums. Jūs varēsit runāt. Pārtraukums sākas. Pēc pārtraukuma vārds Paulim Kļaviņam - piecas minūtes otro reizi par šo pašu jautājumu. Pārtraukums līdz 15.30.

(Pārtraukums)

Sēdi vada Latvijas Republikas 6.Saeimas priekšsēdētāja

Ilga Kreituse.

Sēdes vadītāja. Cienījamie deputāti! Lūdzu, ieņemiet savas vietas! Turpināsim darbu. Vārds Paulim Kļaviņam - LZS, KDS un LDP frakcijas deputātam. Runāšana otro reizi - piecas minūtes.

P.Kļaviņš (LZS, KDS un LDP frakcija).

Cienījamie deputāti! Mēs jau, protams, esam visi pilnīgā pārliecībā par to, ka kopš Latvijas neatkarības zaudēšanas šeit bija šausmīga pretestība. Protams, to ir grūti noskaidrot, un, lai to precīzi noskaidrotu, tas process turpināsies vismaz mūsu paaudzes laikā. Tas ātrāk nebūs gatavs. Tā izklausās. It īpaši, ja mēs pievēršamies tādam jēdzienam kā juridiskā kvalifikācija. Drīzāk gan laikam būtu par nekvalifikāciju jārunā tieši no dažu juristu puses. Vai jums vēl ausīs neskan žēlošanās par to, ka Latvijā mums nav īsti sakārtota likumdošana, ka mums ir neskaidrības, ka mums ir pretrunas? Cik ilgi mēs žēlosimies? Pasakiet, kas ir jauns? Kas šodien ir jauns? Mēs atkal stumdīsim likumus no viena gala uz otru, tikai lai nenotiktu tas, kam jānotiek. Tie, kuri bija vācu okupācijas laikā mežā, Samsons un viņa biedri, ir saņēmuši ordeņus. Man nav nekas pret to. Viņi bija tiešām pretestības cīnītāji pret vācu okupācijas režīmu. Diemžēl viņi tanī pašā reizē aizstāvēja arī otru okupācijas režīmu, kas dažus gadus vēlāk ienāca Latvijā. Un tie, kas tad cīnījās, cīnījās līdz beidzamajam elpas vilcienam un krita. Tie, protams, šodien nav sazīmējami vairs. Tur vajadzēs protokolus meklēt, kas mežā rakstīti un nezin kādus gājienus vajadzēs taisīt. Juridisko kvalifikāciju. Kaut kas šausmīgs! Kaut mēs varētu pieņemt vienu vienkāršu likumu, kaut tikai ar vienu pantu un varētu skaidri redzēt, ka Latvijā ir bijusi neatkarīga nacionālā pretestība. Punkts. Pietiek. Tie vīri negrib nekādus ordeņus. Un, ja jūs viņiem vaicāsit, no kā viņi ordeni sagaida, es nezinu, ko viņi nosauks. Varbūt nevienu nenosauks. Mums varbūt būtu jānodibina kāds jauns Latvijas Sarkanbaltsarkanā Karoga ordenis. Tie bija zēni, kas uzdrošinājās visos šajos 50 gados kaut kad kādā skurstenī vai tornī uzvilkt nacionālo karogu. Tā bija pretestība tomēr. Tā bija nepakļaušanās. Un mēs te prātojam, ar kādiem likumiem varētu tikt uz priekšu. Mēs varam tikt uz priekšu skaidri un gaiši šodien, ja mēs pasakām šim projektam "jâ" un papildinām viņu, pilnveidojam viņu, bet neizliekamies, ka mēs esam juristi un īstenībā gribam tikai visu bremzēt.

Sēdes vadītāja. Juris Vidiņš - frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" deputāts.

J.Vidiņš (frakcija "Tçvzemei un Brīvībai").

Cienījamais Prezidij! Cienījamie kolēģi! Varbūt daudz kam varētu piekrist, ko šeit Lujāna kungs un frakcijas "Latvijai" deputāti teica, ka varbūt tas likums nav pilnīgi izstrādāts, bet es domāju, ka šeit Mauliņa kunga virmojošās enerģijas dēļ viņa frakcijas biedri dažreiz ir pārpratuši to, kas tur ir rakstīts, un ne tā sapratuši to domu. Varbūt tas tiešām ir neskaidri uzrakstīts, bet man rada izbrīnu tas, ka pašreiz praktiski, ja kaut kas skar Latvijas neatkarības atgūšanu vai cīņu pret abiem okupācijas režīmiem, tad tādu simbiozi starp opozīcijas partijām... es sapratu, ka agrāk, piemēram "Lîdztiesība" ar "Latvijas ceļu"... nē, "Lîdztiesība" un "Tçvzemei un Brīvībai" balsoja pret Valodas likumu. Vieni uzskatīja, ka Valodas likums ir par mīkstu, otri, ka par stipru. Tagad tas mērķis ir viens - novilcināt šā likuma pieņemšanu. Un tas ir vairāk nekā savādi, ja mēs tā, Mauliņa kungs, ar jums dziļāk un mierīgāk padomātu, kāpēc tas tā notiek. Dievs ar viņu!

Lujāna kungs! Bijušie PSKP biedri nevarētu būt pretošanās kustības dalībnieki, to skaitā arī es, tikai tādēļ, ka viņi ir gājuši pret savu sirdsapziņu vai bijuši pietiekoši lieli muļķi, lai viņi ticētu tām idejām, ko sludināja, jo viņiem bija tā idejiskā pārliecība. Tādēļ es domāju, ka jums varbūt tiešām nevajadzētu izcelt sevišķi katrā ziņā attiecībā uz to pretendēšanu uz pretestības kustības statusu. Es zinu, ka jūs bijāt par plakātu nēsāšanu, un es uzskatu to kā pretestības kustību no Rubika puses, lai ietupinātu cietumā, kad savukārt sievietes ar bērnu ratiņiem savāc pie prokurora Dzenīša mājas, kad mēs piketējām par jūsu atbrīvošanu. Tā ka, es domāju, ne jūs, ne mēs nepretendējam uz šo nosaukumu, tamdēļ varbūt tomēr ņemsim vērā tos cilvēkus, kuri ir cīnījušies par Latvijas neatkarību. Un es jums ieteiktu izlasīt grāmatu "Uz ežiņas galvu liku", divi sējumi ir iznākuši. Varbūt to izlasīsit un varbūt mums daudz skaidrāka kļūs to cilvēku

psiholoģija, kuri bija spējīgi ziedot sevi un savas dzīvības Latvijas labā, jo tāds patriotisma jēdziens mums tagad ir tiktāl devalvējies, ka mēs varbūt pat īsti neizprotam tā būtību, tāpat kā dzimtenes mīlestību.

Es aicinātu visu frakciju pārstāvjus tomēr pārdomāt šo lietu un šodien tomēr balsot - pieņemt pirmajā lasījumā un lūgt, lai to nodod tālākai izstrādei Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai... Mēs tad palūgsim juristus, lai viņi mums piepalīdz un lai šis dokuments nebūtu, Mauliņa vārdiem runājot, tik publicistisks un tik nekvalitatīvs. Mēs labprāt uzklausīsim Mauliņa kungu un palīdzēsim jums gatavot nepublicistisku dokumentu par Latvijas okupāciju. Paldies.

Sēdes vadītāja. Aigars Jirgens - frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" deputāts.

A.Jirgens (frakcija "Tçvzemei un brīvībai").

Godātais Prezidij! Godātie kolēģi! Frakcija "Tçvzemei un Brīvībai" aicina atbalstīt šī likumprojekta pieņemšanu pirmajā lasījumā, jo mēs uzskatām, ka valsts pienākums ir beidzot novērtēt to cilvēku nopelnus, kuri ar nevardarbīgas vai bruņotas cīņas palīdzību cīnījās par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu, un līdz ar to atzīt, ka visu Latvijas okupācijas laiku, balstoties uz 1918.gada 18.novembrī proklamētās valsts juridisko nepārtrauktību, ir notikusi cīņa par valstiskuma atjaunošanu.

Otrām kārtām valsts pienākums ir šiem pretestības kustības cīnītājiem, ja tiem nav politiski represētās personas statusa, nodrošināt tādas pašas valsts morālās un tiesiskās garantijas kā politiski represētajiem cilvēkiem. Un šeit nav iespējams saskatīt nekādu kūdīšanu uz nesaprašanos, bet - tieši otrādi, - beidzot izlīdzināt šīs lietas.

Un trešām kārtām ir nepieciešams panākt juridisku skaidrību gadījumos, kad pretošanās kustības dalībnieki bruņotas cīņas rezultātā ir nogalinājuši okupācijas režīma institūciju darbiniekus. Es arī esmu Juridiskās komisijas loceklis, bet es komisijas sēdē tad, kad tika balsots par šo jautājumu, saskaņā ar Kārtības rulli lūdzu ieprotokolēt manas atsevišķās domas, proti, to, ka es neatbalstu šo lēmumu un neuzņemos nekādu atbildību par šo Juridiskās komisijas lēmumu, jo es šajā lēmumā saskatu tikai vienu lietu, tas ir, mēģinājumu novilcināt šā likumprojekta pieņemšanu.

Piemēram, atzinumā par likumprojektu, kur tiek uzskaitīta virkne it kā būtisku trūkumu, 1.punkts ir tāds, ka nav precīzi noteikts to personu loks, kam varētu piešķirt nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu. Teiksim, var rasties neskaidrības attiecībā uz tāda cilvēka darbību, kas bijis iesaukts leģionā, bet pēc tam pievienojies nacionālajiem partizāniem, kā arī attiecībā uz PSKP biedriem, kuri izslēgti no partijas par savu darbību pretošanās kustībā. Manuprāt, ja izlasa šo likumprojektu, bez šaubām, neskaidrības rasties nevar, jo skaidri ir pateikts, ka par nacionālās pretošanās kustību Latvijā nav atzīstama piedalīšanās okupētājvalstu - PSRS un Vācijas - militārajos formējumos. Tātad pati par sevi šī piedalīšanās nav atzīstama par nacionālās pretošanās kustību. Savukārt, ja cilvēks pēc leģiona ir gājis mežā un kļuvis par nacionālo partizānu, tad atbilstoši likumprojekta 2.pantam viņš ir, viņam pienākas šis statuss, un likumā tas ir pietiekami skaidri pateikts.

Kas attiecas uz PSKP biedriem, vai viņi var vai nevar būt, tad tas ir politiski diskutējams šeit un arī balsojams otrajā lasījumā, jo viedokļi ir dažādi, un tieši tāpēc likumprojekti tiek izskatīti trijos lasījumos, lai būtu iespējams iesniegt priekšlikumus par atsevišķiem pantiem un šos strīdīgos jautājumus nobalsot. Bet tādēļ nav nepieciešams nodot atpakaļ komisijai un novilcināt lēmuma pieņemšanu. Vēlreiz aicinu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Vladilens Dozorcevs - Tautas saskaņas partijas frakcijas deputāts.

V.Dozorcevs (Tautas saskaņas partijas frakcija).

Cienījamie deputāti, varbūt atdalīsim emocijas no loģikas! Es nevaru piekrist ne Dobeļa kungam, ne Jirgena kungam, ka Juridiskās komisijas atzinums ir nenopietns. 3. punkta 3.apakšpunkts: nav skaidri formulēti kritēriji šā statusa piešķiršanai. 4.apakšpunkts: nav noteikta kārtība, kādā minētais statuss piešķirams. Saprotiet, kritēriju problēma un kārtības problēma - tas ir jebkura normāla likuma pamats. Nav likuma. Mēs visi saprotam, ka likuma nav. Ir tikai emocijas. Ir varbūt laba griba, bet tikai emocionāli tā ir izteikta. Ja būs emocijas, mēs būsim spiesti turpināt tādu pašu loģiku, kāda bija mūsu komisijā, tas ir, Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijā. Aptuveni jautājumā, kurš skar bruņotu cīņu pret civilpersonām. Tātad loģika aptuveni ir tāda, ka nosist partorgu - tā, protams, ir ļoti laba lieta. Bet partorga sievu, partorga bērnus un tā tālāk... Mēs apstāsimies tikai pie emocijām. Vairāk nekā.

Kāda ir būtība? Būtība ir tāda. Vanaga kungs paskaidroja mums mūsu komisijā, ka vispār šis kontingents ir ļoti neliels - aptuveni 200 cilvēku (pēc citas informācijas - 112). Tie ir tie cilvēki, kuru statusu nenoteica ne likums par represētajiem, ne citi likumi. Tie ir tie cilvēki, kuri nebija represēti. Ja mēs pieņemsim šo likumu, tātad būs 200 000 tādu cīnītāju - ne vairāk, ne mazāk. Es domāju, ka, protams, ir jāsāk no jauna. No nulles. Izstrādāt tādu likumu no nulles. Nav likuma. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Modris Lujāns - pie frakcijām nepiederošs deputāts. Otro reizi. Piecas minūtes.

M.Lujāns (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Cienījamie kolēģi! Es laikam šoreiz mazāk runāšu ar loģiku, bet taisni ar emocijām. Kā jau es teicu, var saprast to, ka atsevišķi ārzemju tautieši, kas šodien sēž Saeimā, ir aizmirsuši to, ka ārzemēs bija arī tie paši latvieši, kas grieza vēnas un kas arī tur protestēja pret to Latvijas okupāciju.

Tālāk. Ja mēs šodien sāksim skatīties reāli, pirmais jautājums, kas mums ir jāuzdod... ja mēs gribam dot kaut kādu statusu partizāniem, tad likuma nosaukumā ir jābūt minētiem nacionālajiem partizāniem. Ja mēs dodam likumu par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu, tad tas ir atsevišķs likums un ir daudz plašāks, jo šeit būs gan Ints Cālītis, gan Gunārs Astra, gan visi pārējie... tie, kas ir reāli cietuši... saņemot politrepresētā statusu... kas ir dzīvi šodien... gan arī būs tie, kas ir administratīvi sodīti - sūtīti uz psihiatriskajām ārstniecības iestādēm, no darba mesti ārā un vēl daudzos citos veidos represēti. Protams, varētu jau teikt, ka nekāda cīņa šeit nav bijusi un nekad nekas tāds nav noticis. Bet, iespējams, tad jau mēs šodien šeit arī nepulcētos. Jo no ārzemēm, protams, jau ir vieglāk redzēt, kur tā īstā cīņa bija. Tādēļ man arī ir ļoti nepatīkami klausīties... jo man savulaik iznāca satikties ar tiem cilvēkiem, kas bija gan represēti, gan cīnījušies. Un, ja mēs šodien gribam šo projektu pilnībā pataisīt par apsmieklu vai arī apsmiet šos cilvēkus, tad šāds projekts ir tieši kolosālākais piemērs. Protams, mani uzjautrina arī cita lieta - ka bijušie partijas aktīvisti, tajā skaitā tie, kas ar lielām mutēm bļāva pirms 1986.-88.gada, šodien kāpj uz tribīnes un atkal bļauj. Laikam vienīgais, ko ir iemācījušies, ir bļaut. Bet domāt tā grūtāk. Jeb arī varbūt speciāli grib caur to šos cilvēkus, kas cīnījās tanī laikā, vienkārši apsmiet pēdējo reizi, pirms nāves.

Šodien mūsu vara ir ļoti labi mācējusi atcerēties vienīgi Gunāru Astru, bet viņa ģimeni ir aizmirsusi. Un bērns, atvainojiet, gandrīz pusbadā dzīvo. Dzīvo tajā pašā dzīvoklī, kur bija, bet nu... Protams, mums ir piemiņas plāksne pie Tieslietu ministrijas. Tāpat mēs esam aizmirsuši

Ziemeli. Mihails Bombins, kas arī tika represēts, līdz šai dienai nav saņēmis politrepresētā statusu. Ja mēs sāksim tālāk skatīties... Tā ir mūsu pateicība. Šajā gadījumā mēs nerisinām vienkārši to, ko... es reāli saku... Tā ka te vēl būs arī politrepresētā statusam pielīdzināts... Tas nozīmē īres atvieglojumu, tie būs medicīniskie atvieglojumi, braukšanas atvieglojumi. Tie ir papildu izdevumi budžetā, par to es neesmu, bet tas radīs apstākļus, ka uz nenoteiktas bāzes to pieprasīs ļoti daudz cilvēku. Līdz ar to tas pārvērtīsies atkal kārtējo reizi par... tiem cilvēkiem, kas ir reāli cīnījušies... tas tiks pilnībā degradēts. Tādēļ es vēlreiz iesaku pārstrādāt to komisijā. Lai būtu labāk emocijas, bet lai reiz tie cilvēki patiešām sajustu, ka no valsts puses pret viņiem ir kāda cieņa. Bet drīzāk šeit mēs saņemam... Kārtējo reizi šie cilvēki var saņemt pretī kaut kādu mistisku dokumentu un nozīmīti pie krūts.

Tāpat kā Ulmaņa kungs jau ir degradējis Trīszvaigžņu ordeņa nozīmi, tā mēs arī degradēsim šo nozīmīti, ja jau mēs gribam to pasniegt. Tādēļ padomāsim, vai mums vajag pielīdzināt šo nozīmīti tādā tīri morālā veidā, kāda tā ir kļuvusi... piedodiet, ja tie paši Drošības dienesta aģenti saņem Trīszvaigžņu ordeni, tikpat labi mēs arī šeit varam to panākt un pārvērst arī šo visu par izsmieklu.

Sēdes vadītāja. Dzintars Ābiķis - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts.

Dz.Ābiķis (frakcija "Latvijas ceļš").

Augsti godātā priekšsēdētāja! Cienījamie kolēģi! Cienījamais Lujāna kungs! Es neesmu kompartijas funkcionārs un neesmu bijis pat tās biedrs, bet es tomēr uzdrošinos kāpt tribīnē.

Cienījamais Dozorceva kungs! Jūs teicāt, ka šo cilvēku ir palicis maz, varbūt daži simti, un varbūt tāpēc vispār nav vērts nekādu likumu pieņemt.

Es gribu teikt, ka varbūt tieši tāpēc šis likums ir vajadzīgs, jo pārsvarā šo likumu gaida varbūt tie daži simti veca gadagājuma cilvēku, kuri vēl ir palikuši dzīvi, un es domāju, ka šie cilvēki ir pelnījuši, lai pirms viņu aiziešanas mūžībā mēs šo viņu cīņu pret okupācijas varu beidzot pienācīgi novērtētu. Viņi to gaida. Jo tiešām viņu ir palicis maz. Vakar "Latvijas ceļa" frakcija izskatīja šo jautājumu un nolēma pirmajā lasījumā atbalstīt šo likumprojektu - protams, iestrādājot nākamajos lasījumos vajadzīgās normas, kā arī novēršot tos trūkumus, kas ir šajā likumprojektā. Es aicinu nedebatēt vairs gari un atbalstīt šo likumprojektu pirmajā lasījumā. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Aleksandrs Pētersons - "Tçvzemei un Brīvībai" frakcijas deputāts.

A.Pētersons (frakcija "Tçvzemei un Brīvībai").

Godātā Saeima! Man gan brīžiem uznāk tādas domas, ka man ir grūti pateikt "godātā Saeima". Jo, piedodiet par atklātību, es ne visus jūs godāju šeit, šajā zālē. Es neteikšu... redziet, cilvēki uztraucas uzreiz! Es ne pie viena nevēršos personīgi, bet, saprotiet, ka es uzskatu, ka politiķis Saeimā - tas ir cilvēks, kas cīnās par latviešu nācijas izdzīvošanu, par piemiņas saglabāšanu. Un šajā gadījumā šodien ir ļoti svarīgs punkts šīm debatēm par nacionālajiem partizāniem, par pretošanās kustības dalībniekiem. Lietuviešiem, arī bijušajiem funkcionāriem, pietika skaidrā prāta, lai saprastu, ka reabilitēja visus represētos un piešķīra nacionālo godu partizāniem, kuri cīnījās pret mūsu ienaidnieku. Un kas tad ir mūsu ienaidnieks bijis? Jau no 1919.gada, kad latviešu vīri, drosmīgie vīri, aizgāja mežos cīnīties pret sarkanajiem... Tie bija pirmie iedīgļi pretošanās kustībai. Tad nāca 1940.gads. Vai tad mēs esam akli un kurli, ka mēs nezinām 1940.gada sekas? Kas notika Latvijas mežos, kad gāja sarkanā armija ārā? Šāva no visiem

stūriem, no visiem bēniņiem. Es vēl biju tāds puika, man nebija ieroča, bet es arī būtu šāvis. 1939.gadā, kad nāca iekšā ešeloni, mana vecuma zēni ar kaķenēm jeb ragatkām, kā tās sauca... mēs apšaudījām krievu desanta vilcienus. Tas bija mūsu gods. Žēl, es netiku līdz Kurzemes cietoksnim, manas kara gaitas izbeidzās jau ātrāk, bet tie cīnītāji un mani kara biedri, kuri tika Kurzemē un kuri vēl nepadevās, bija spiesti kapitulācijas dienā kaut ko darīt, viņi aizgāja mežos. Vairāk nekā trešā daļa aizgāja mežos un kļuva par nacionālajiem partizāniem. Tāpēc man ir arī zināmā mērā brīnums - es šajā gadījumā piekrītu Lujāna kungam, - kāpēc Trīszvaigžņu ordenis nav iedots nacionālajiem partizāniem? Kaut vai, piemēram, Īles kauju varoņiem, kuru lielākā daļa krita kopā ar lietuviešu biedriem, bet kuri ir atgriezušies no GULAG nometnēm? Viņi šeit dzīvo mūsu vidū, un viņu krūtīs deg tā nacionālā liesma - par latviešu tautas brīvību un valodu, un kultūru. Man liekas, smieklīgas ir šīs debates šodien. Un it sevišķi manu bijušo domubiedru uzstāšanās. Un emociju piesaukšana. Jā, kas tad ir emocijas? Dozorcevam šīs emocijas ir pilnīgi svešas. Viņš nekad nav bijis par Latviju un nekad nebūs. Un šeit, mūsu Saeimā, viņš cīnās par Latvijas nākotni.

Juris Vidiņš pieminēja tādu grāmatu "Uz ežiņas galvu liku". Ja jūs, Saeimas deputāti, šo grāmatu neesat izlasījuši, tad, lūdzu, izlasiet to! Un tad varbūt šodien mums šo debašu nebūtu. Izlasiet no sākuma līdz galam pirmo daļu un otro daļu! Un tad visa tā lieta jums būs par deviņdesmit procentiem skaidra. Un pretestības kustības cīnītāji - nacionālie partizāni - gaida, ilgus gadus gaida.

Un jautājums Mauliņa kungam un viņa komandai: vai jūs esat aprunājušies ar Jāni Freimani? Ar nacionālajiem partizāniem? Atklāti, aci pret aci? Tad es brīnos par jūsu runas saturu.

Sēdes vadītāja. Pētersona kungs, dialogs no tribīnes ar zāli nav atļauts!

A.Pētersons. Paldies par aizrādījumu. Lūk, tādas ir manas domas. Un tādas ir mūsu frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" domas. Mums nav ko velti muti dzisināt. Mums ir jāpieņem pirmajā lasījumā šis likumprojekts, un tad mēs vēl varam strīdēties, jo ir skaidrs, ka jūs gribat novilcināt šā likuma pieņemšanu. Bet pretošanās kustības dalībnieki un represētie ir pret to. Viņus apmierina šis likums, jo šajā likumā nav nekā tāda, kas būtu par jaunu jāpārstrādā un par ko būtu jādebatē. Var būt atsevišķas vietas, par kurām nevajadzētu šīs ilgās debates.

Tad, lūk, es vēlreiz atgādinu - izlasiet grāmatu "Uz ežiņas galvu liku"! Sevišķi tie, kuriem nav skaidra tā bilde. Man tā bilde ir skaidra: jābalso pirmajā lasījumā! Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Imants Liepa - frakcijas "Latvijai" deputāts!

I. Liepa (frakcija "Latvijai").

Cienījamie klātesošie! Riskēšu izteikt hipotēzi, kurai pievienosies lielākā daļa klātesošo, - proti, mēs, lielākā daļa, nākam no ģimenēm, kuras tā vai citādi ir cietušas tās vai citas okupācijas rezultātā, tanī skaitā skarot arī nacionālo partizānu lietu, un mēs visi esam ieinteresēti, līdz sirds asinīm ieinteresēti, lai tāds likums tiktu pieņemts. Šo hipotēzi es izteicu tikai tādēļ, ka vairākums runātāju pārmeta, it kā kāds no klātesošajiem negribētu šā likuma pieņemšanu. Es domāju, ka tādu cilvēku šeit nav. Bet, ja ir, tad to ir ļoti, ļoti maz. Lūk, tāda ir tā hipotēze.

Mēs esam par tāda likuma pieņemšanu, bet par kvalitatīva likuma pieņemšanu. Saeima nodarbojas ar likumu pieņemšanu, un likums ir tāds žanrs, kurā ne tikai vārds, bet katra pieturzīme ir ļoti būtiska.

Pārmet arī novilcināšanu. Kāpēc kādam no mums būtu tas jānovilcina, ja mēs esam par šā likuma pieņemšanu? Šādas novilcināšanas efekts šeit nepastāv. Bet kādas būtu sekas, ja mēs steigā pieņemtu nepārdomātu likumu? Šajā sakarā es atgādināšu tikai divus aspektus, proti, to pašu laika novilcināšanu ar kārtīga, pārdomāta likuma pieņemšanu. Kad mēs laiku vairāk patērēsim - vai tad, ja tagad to atdosim atpakaļ attiecīgajai komisijai, kurai tas darbs jau bija jāizdara, normālai tās funkciju izpildīšanai un kārtīgai sakārtota pamatdokumenta izstrādei, kas prasīs, teiksim, mēnesi vai divus, vai arī vairāk laika zaudēsim tad, ja pieņemsim sasteigtu likumu? Un laiku tad zaudēs nevis cienījamie deputāti, bet laiku zaudēs tie cilvēki, uz kuriem šis likums attieksies, kuri ies un stāvēs rindās sava statusa legalizācijas nolūkā, un tad viens ierēdnis teiks: "Es interpretēju šo te tā", cits atkal - tā, un tā tālāk, un tā tālāk. Cienījamie deputāti! Es jau izteicos Tautsaimniecības komisijā un atkārtošu arī šeit, ka mēs šeit esam aicināti, lai pieņemtu pārdomātus likumus, likumus, kas atvieglotu to cilvēku praktisko darbību, uz kuriem šie likumi attieksies. Tas ir viens aspekts.

Otrs aspekts - nepārdomāta likuma nepieņemšanas gadījumā. Likums pēc idejas paredz tiem cilvēkiem, kas bija gatavi atdot dzīvību par Latviju un par latviešu tautu, zināmas privilēģijas un arī morālo atzīšanu. Tas ir brīnišķīgi. Bet nepārdomāta likuma rezultātā nav izslēgts variants, ka to cilvēku vietā, kas bija gatavi uz to, lūk, šo morālo atzīšanu saņems tie, kuri kā "stukači" nodeva šos mūsu nacionālos patriotus. Pie tā var novest nepārdomāts likums, un es domāju, ka tas nevienam nav jāskaidro. Un visi mēs, būdami ieinteresēti šāda likuma pieņemšanā, tomēr atdosim šo likumprojektu komisijai atpakaļ, lai tie mūsu kolēģi, kam tas bija jāizdara, to izdarītu. Un līdz ar to nonākam pie trešā aspekta - mācības visai turpmākajai parlamentārajai darbībai: ja nu kas kādam deputātam vai komisijai ir uzticēts, tad lai viņš arī kārtīgi to izpilda, nevis halturē šeit!

Un vēlreiz pasvītroju, lai mani nepārprastu, - es esmu par šā likuma pieņemšanu, un, ja mani kāds varētu pārliecināt, ka, gatavojot otro lasījumu, tas viss būtu novēršams un šis likums kļūtu pārdomāts un nepārprotams, es, neapšaubāmi, balsotu "par", tādējādi ietaupot tos divus mēnešus. Bet diemžēl, izstudējot šā likumprojekta, šā pirmdokumenta tekstu, arī mūsu frakcijas speciālisti, juristi, lūk, atzina, ka tas nav tādā kondīcijā un tādēļ pagaidām nevar par to balsot. Lūk, tāda ir tā nostādne, kā es to saprotu, pilnīgi un simtprocentīgi iestādamies par šāda likuma pieņemšanas nepieciešamību. Paldies.

Sēdes vadītāja. Kārlis Čerāns - frakcijas "Latvijai" deputāts.

K.Čerāns (frakcija "Latvijai").

Godāto Prezidij! Godātā Saeima! Es nerunāšu gari, bet gribu tikai skaidri pateikt dažas lietas, varbūt nedaudz atkārtojot to, ko jau kolēģi ir teikuši.

Tātad - pirmkārt. Tas ir viennozīmīgi skaidrs, ka Latvijai ir vajadzīgs likums par nacionālās pretošanās kustības dalībnieku statusu, un Tautas kustība "Latvijai" ir skaidri par to, ka ir šāda nepieciešamība. Tas ir pirmais.

Otkārt. Lielāko daļu no tām debatēm, kas šodien šeit bija, es vērtēju - nu, vismaz daļēji - kā demagoģiju, jo patiesībā jautājums ir nevis par to, vai šis likums ir vajadzīgs vai nav vajadzīgs, bet tikai par to, kādā veidā mēs varam vislabāk nonākt pie šāda likuma, kurš tiešām būtu likums. Un tad viena jautājuma aizstāšana ar citu ir viens no demagoģijas veidiem.

Un tiem, kas šodien ļoti cenšas 6. Saeimu steidzināt, lai mēs steigā pieņemtu šādu likumu, es gribētu atgādināt, ka viņiem bija iespēja šo likumu pieņemt 5. Saeimā, bet viņi to diemžēl nav

izdarījuši. Ja jau tik ilgi ir vilkts garumā - jūs to esat vilkuši, - tad pacietīsimies vēl mazliet un izstrādāsim un pieņemsim kārtīgu likumu! Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Debates beidzam. Tā kā vārdu lūdz referents, - lūdzu! Antons Seiksts, "Latvijas ceļa" deputāts, - Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas vārdā.

A.Seiksts (frakcija "Latvijas ceļš").

Godātā priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Es Aleksandram Pētersona kungam nepiekrītu tikai vienā jautājumā. Nevar dalīt deputātus pēc cienījamības pakāpes, visi deputāti ir tautas ievēlēti, visi ir cienījami - neatkarīgi no tā, cik pretišķīgas domas kurš izsaka. Es biju sagaidījis debašu gaitā... paldies visiem debatētājiem, starp citu, bez izņēmuma... es biju sagaidījis likumprojekta analīzi. Nu, kas attiecas uz oponentiem, es diemžēl konstatēju tikai divas lietas - proti, gribam vai negribam, godātais kolēģi Čerān, tomēr šeit izskan doma, gribam vai negribam... atcerēsimies tās frakcijas un tos deputātus, kas, vēl likumprojektu neredzot, tad, kad bija runa par tā novadīšanu komisijām, kategoriski iestājās vispār par šā jautājuma apspriešanu, un viens no šiem deputātiem, kas toreiz gribēja torpedēt šīs problēmas apspriešanu, šodien iestājās pret pašu likumprojektu. Tur jau ir tā sāls!

Un otrs. Kā es sapratu, ir ārkārtīgi... izrādās, ir svarīgi, kura frakcija iesniedz. To es konsekventi redzēju. Es tikai ļoti gribētu, lai mēs būtu, kolēģi, korekti. Mauliņa kungs, jūs nupat teicāt, ka Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija neievēro Saeimas lēmumus. Attiecībā uz šo dokumentu Saeimas lēmums ir tikai vienā punktā - noteikt Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisiju par atbildīgo. Kas attiecas uz Juridiskās komisijas atzinumu, tas ir jūsu cienījamās un godātās komisijas viedoklis, nevis Saeimas viedoklis. Un jūs pat ignorējāt to nostāju, komisijas nostāju, ka jūsu komisijas cienījamie priekšlikumi tiešām ir ļoti vērtīgi, un ka komisija - un es esmu pilnvarots runāt komisijas vārdā - jums skaidri un gaiši paziņoja ne tikai apņemšanos to visu ievērot, bet arī konsekventi iestrādāt... jo tie nav pretrunīgi konceptuālā ziņā, tie ir lietišķi šā projekta papildinājumi. Kolēģi, būsim korekti!

Godātais Lujāna kungs, es cienu jūsu pārliecību un jūsu domas, kuras nesaskan ar manējām, bet tāpēc jūs neesat necienījamāks deputāts par citiem, tikai es ļoti lūdzu - neoperējiet ar tādām kategorijām kā represēto personu vai nacionālo partizānu apsmiešana! Es vēlreiz nosaukšu tās organizācijas, kuru vadība piedalījās projekta izstrādāšanā: Nacionālo karavīru biedrība, nacionālo partizānu, politiski represēto... Viņi ne tikai grib šo projektu, viņi paši piedalījās šā projekta izstrādāšanā, un, ja tas tiešām nav noslīpēts līdz trešā lasījuma līmenim, tad tāpēc jau mēs esam deputāti, ka mēs apspriešanas gaitā slīpējam projektus, nevis piedāvājam absolūti gatavus un neapstrīdamus dokumentus. Neviens projektā nevar atrast tēzes, ka šo statusu varētu piešķirt par sēdēšanu "uz sutkām" - es atvainojos par nelatvisku terminoloģiju (jūs... viens no kolēģiem izteicās par "sutkām") - vai par himnas dziedāšanu. Likumprojekta 2. pants un 4. pants skaidri parāda - varbūt nepietiekami izsvērti, - kas var un kas nevar būt šā statusa cienīgs. Viens no retajiem oponentu debatētājiem godātais Kazāka kungs tiešām mēģināja ar atsaucēm uz pantiem analizēt. Godātais kolēģi Kazāka kungs, es tiešām jums pilnīgi piekrītu, ka attiecībā uz personālijām... attiecībā uz vārdu "informatori" jums ir taisnība, un es personīgi jums piekrītu, ka šis ir jāņem ārā, jo tas tiešām var radīt precedentus, ka, teiksim, bruņota cīņa pret civilpersonām varētu... un to jau arī Juridiskā komisija norādīja pilnīgi pamatoti... Es esmu absolūti vienās domās ar jums, bet tamdēļ koncepcija nav "norokama" pirmā lasījuma līmenī.

Un visbeidzot. Viens no kolēģiem, kolēģis Mauliņš - un neatceros, vēl kurš, - teica: viņi jau neko tāpat nelabos. Godātie kolēģi! Likumus pieņem, iesniedz, labo un pieņem Saeima, nevis kāds viens no deputātiem. Ja jūs otrajā lasījumā... šodien, pieņemot šo koncepciju otrajā lasījumā,

neieraudzīsiet Juridiskās komisijas priekšlikumu jeb jūsu iesniegto priekšlikumu figurēšanu... Ja komisija atļautos jūsu iesniegtos priekšlikumus ignorēt, tad varētu tā runāt, bet Saeima projektus pieņem pilnā sastāvā, pilnā klātesošo sastāvā. Nevis atsevišķu deputātu griba vai iegriba.

Godātais kolēģi Liepas kungs! Jums ir pilnīga taisnība, kad jūs sakāt par to - ja iestrādā, tad var balsot. Jūs ārkārtīgi kvalificēti un ļoti... nu, man simpātiski runājāt, es jums piekrītu. Ja iestrādā, tad var pieņemt. Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija jau neskaitāmas reizes manā personā šeit apliecina, ka Juridiskās komisijas priekšlikumi ir iestrādājami un tie tiks iestrādāti. Nu par to jau ir debatēts un diskutēts.

Godātie kolēģi! Mēs lūdzam pieņemt šo projektu tieši tāpēc, ka to gaida manis uzskaitītās organizācijas. Aiz cieņas pret šo organizāciju cilvēkiem, aiz cieņas pret viņu ieguldījumu. Arī - atminoties viņu vecumu.

Es negribētu teikt, ka nepieņemšana būtu torpedēšana, taču es gribu nobeigt ar to, ka pat Juridiskā komisija, kuras kvalifikāciju es nekad neesmu apstrīdējis, pat tā savā pirmajā... atziņas pirmajā punktā konstatēja, ka konceptuāli šis likumprojekts un šī pamatdoma ir pieņemama - ar nopietnām iebildēm.

Godātie kolēģi, es aicinu balsot pirmajā lasījumā un pēc tam visu frakciju, visu pārliecību deputātus visaktīvākajā veidā piedalīties šā projekta pilnveidošanā, lai tas tiešām izskatītos labāks nekā pirmajā lasījumā iesniegtais. Paldies.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Pirmais balsojums ir par likumprojekta atdošanu atpakaļ komisijai papildu ziņu ievākšanai un tamlīdzīgi, atbilstoši Kārtības ruļļa 136. pantam. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 21, pret - 50, atturas - 6. Priekšlikums ir noraidīts.

Tālāk balsosim par likumprojekta pieņemšanu pirmajā lasījumā. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 59, pret - 8, atturas - 13. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir pieņemts. Lūdzu komisiju pateikt, līdz kādam datumam iesniedzami priekšlikumi.

A.Seiksts. Komisija ierosina iesniegumu termiņu līdz 25.janvārim.

Sēdes vadītāja. 25.janvāris. Vai ir kādas citas domas? Nav. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš - 25.janvāris.

Tālāk atbilstoši mūsu izmaiņām darba kārtībā sakarā ar papildinājumiem lūdzu deputātus sameklēt dokumentus nr.181, 181-a, 181-b, 181-c. Es atvainojos, vispirms mums ir jāizskata tomēr pilsonības jautājumi, jo tie ir 31.un 32.punkts, bet, ja jūs esat sākuši meklēt šos dokumentus, tad tas jums palīdzēs organizēt darbu pēc tam.

Nākamais darba kārtības jautājums ir lēmuma projekts **"Par pilsonības piešķiršanu Sergejam Inšakovam** par īpašiem nopelniem Latvijas labā". Andrejs Požarnovs - Pilsonības likuma izpildes komisijas vārdā.

A.Požarnovs (frakcija "Tçvzemei un Brīvībai").

Augsti godātā priekšsēdētājas kundze! Cienījamie kolēģi! Pilsonības likuma izpildes komisija 19.decembrī izskatīja jautājumu par pilsonības piešķiršanu par īpašiem nopelniem Latvijas labā Sergejam Inšakovam, (dokuments nr.156). Sergejs Inšakovs ir jauns sportists, dzimis 1971.gadā

Padomju savienībā, Tulā, pēc tautības - krievs, augstākā izglītība, viņš brīvi pārvalda latviešu valodu, trenējies Latvijas sporta skolās, bijis daudzkārtējs Latvijas čempions dažādās vieglatlētikas disciplīnās, viņš ir pasaules junioru čempionāta sudraba medaļas ieguvējs, dažādu Eiropas kausu ieguvējs, ir Latvijas vieglatlētikas izlases dalībnieks un kandidāts Latvijas Olimpiskās komandas sastāvā nākamajās Olimpiskajās spēlēs. Pilsonības likuma izpildes komisija izskatīja šo jautājumu un atbalstīja pilsonības piešķiršanu viņam, tāpēc iesniedz jautājuma izskatīšanu sēdē.

Sēdes vadītāja. Atklājam debates. Vārds Jurim Vidiņam - frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" deputātam.

J.Vidiņš (frakcija "Tçvzemei un Brīvībai").

Cienījamais Prezidij! Cienījamā Saeima! Tikko es nācu tribīnē un teicu, ka jāatbalsta, jo Olimpiskajās spēlēs piedalīsies. Man ir absolūti vienalga, vai Olimpiskajās spēlēs būs sarkanbaltsarkanais karogs vai ne, bet man nav vienalga, ja nākamajās vēlēšanās viena balss izšķirs, vai Sinkas kungam būt Saeimā vai Lujāna kungam būt. Un... Paldies, paldies, Saulīša kungs un Stroda kungs, tas ir viens jautājums.

Otrkārt. Es nezinu, vai tie deputāti, kas tagad balsos par pilsonības piešķiršanu šīm divām personām, pēc tautas nobalsošanas par alternatīvo Pilsonības likumu nenožēlos. Es domāju, ka mums vajadzētu pagaidīt, kā tauta izturēsies pret alternatīvo Pilsonības likumu, kur šādi gadījumi nav paredzēti, tāpēc es godājamās Saeimas locekļus aicinātu nebalsot par ārpuskārtas pilsonības piešķiršanu par sevišķiem nopelniem. Paldies.

Sēdes vadītāja. Vairāk debatēs deputāti nav pieteikušies. Debates slēdzam. Lūdzu zvanu! Jūs gribat runāt par šo jautājumu? Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 57, pret - 11, atturas - 13. Sergejam Inšakovam piešķirta Latvijas pilsonība par īpašiem nopelniem.

Nākamais darba kārtības jautājums - **"Par pilsonības piešķiršanu Larisai Savčenko** par īpašiem nopelniem Latvijas labā". Andrejs Požarnovs - frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" deputāts, Pilsonības likuma izpildes komisijas vārdā.

A.Požarnovs (frakcija "Tçvzemei un Brīvībai").

Augsti godātā priekšsēdētājas kundze! Cienījamie kolēģi! Komisija tāpat 19.decembrī izskatīja jautājumu par pilsonības piešķiršanu par īpašiem nopelniem sportistei Larisai Savčenko (dokuments nr.157). Larisa Savčenko ir dzimusi 1966.gadā Ukrainā, pēc tautības krieviete, izglītība - augstākā. Viņa no 1992.gada piedalās visos lielākajos pasaules turnīros tenisā, viņa ir divkārtējā Vimbldonas tenisa turnīra uzvarētāja, un pēc aptaujas viņa ir 1995.gada populārākā Latvijas sportiste. Larisa Savčenko ir precējusies ar Latvijas pilsoni Aleksandru Neilandu. Komisija izskatīja šo jautājumu un nobalsoja "par", atbalstīja pilsonības piešķiršanu un lūdz šo jautājumu izskatīt Saeimas sēdē.

Sēdes vadītāja. Atklājam debates. Vārds Oļģertam Dunkeram - frakcijas "Latvijai" deputātam.

O.Dunkers (frakcija "Latvijai").

Godājamā priekšsēdētāja! Godājamo Prezidij! Godājamie kolēģi! Es esmu nonācis ļoti, ļoti dīvainā situācijā, jo šajā komisijas sēdē es balsoju pret pilsonības ārpuskārtas piešķiršanu

Neilandes kundzei, un es mēģināšu jums izstāstīt - kāpēc. Es domāju, ka tomēr ir taisnība lielajam Gētem, kurš teica, ka apzinīgs pilsonis ir valsts svarīgākā sastāvdaļa, un šodien, kad mēs dzīvojam, pēc manas visdziļākās pārliecības, dziļā ekonomiskajā okupācijā, mūsu sirdsapziņai un mūsu godaprātam ir vislielākā nozīme, lai saglabātu vispār kaut ko no Latvijas. Man šķiet, ka pilsonības saņemšana ir viens no vissvarīgākajiem notikumiem cilvēka dzīvē, bet mēs diemžēl komisijā vēl neesam noformulējuši domu, kas tad ir tie īpašie nopelni, par kuriem cilvēkam pienākas augstākais Latvijas apbalvojums - Latvijas pilsonība. Mēs nezinām, kas tas ir. Es, piemēram, domāju, ka milzīgi nopelni ir mūsu mājas sētniecei, (No zāles deputāts A.Panteļējevs: "Sçtniecei?") kura katru rītu ārkārtīgi godprātīgi notīra sniegu. Un es tiešām varētu pateikt pasaules korespondentiem, ka Eiropā nav nevienas tik labi notīrītas ielas kā Rīgā mūsējā. Vai tie ir sevišķi nopelni vai nav? Vai godprātīga tenisa spēlēšana, godprātīgs darbs savā profesijā tāpat kā iepriekš minētajai dāmai ir īpaši nopelni vai nav? Redzat, tad, kad mēs skatījāmies šīs augšminētās dāmas dokumentus, tad viņa bija parakstījusies... Nē, nē, tā, kuru mēs pašreiz apspriežam, Panteļējeva kungs!

Sēdes vadītāja. Kungi, dialogs no tribīnes ar zāli nav atļauts!

O.Dunkers. Es nedomāju, ka jūs tik neuzmanīgi sekojat. Tad, kad mēs skatījāmies šos dokumentus, dokumenti bija parakstīti krievu valodā ar uzvārdu "Savčenko", lai gan pilsonību prasīja "Neilande". Kad Kreituses kundze komisijas sēdē uzdeva jautājumu: kā tad jūs īsti sauc un kam mēs piešķirsim pilsonību - Neilandei vai Savčenko, kā jums ir ierakstīts jūsu laulības apliecībā, kāds jums ir uzvārds, šī dāma atbildēja: "Es nezinu". (Starpsauciens no zāles: "Bija apjukusi...") Acīmredzot viņa bija apjukusi. Es domāju - varbūt arī tāpēc, ka viņa nesaprata neviena vārda latviski, kad ar viņu runāja. Redzat, es ļoti mīlu sportu un tenisu, lai gan es viņu nespēlēju, bet kādi īpaši nopelni ir tenisistei, kura, teiksim, pēc ieņēmumu ranga tabulas ir kādā 16.vietā pasaulē pēc bagātības, vai viņa ir ziedojusi kaut vienu santīmu bērnu sporta skolai, vai viņa ir ziedojusi kādu santīmu bērnu patversmei? Ko viņa ir izdarījusi vēl Latvijas labā, izņemot to, ka viņa godprātīgi spēlē tenisu? Man šķiet, ka šo nopelnu ir mazliet par maz. Es esmu pieradis no bērnības domāt, ka Latvijas pase ir svētākā lieta, kas cilvēkam ir. Un, ja es gadījumā būtu balsojis par šo Larisas Neilandes pilsonību, es uzspļautu savas mātes kapam, kura veda šo pasi "komfortablā" lopu vagonā Sibīrijas braucienā, aizšūtu aiz vīles, kā dārgāko, kas viņai bija. Tā bija Latvijas pelēkā pase ar Latvijas ģerboni. Un, ja mēs šo pasi šodien dodam visiem, kas godprātīgi strādā savā profesijā, un uzskatām to par īpašiem nopelniem, tad es nezinu, kas ir īpaši nopelni. Un es domāju, ka mēs varam visu ko teikt par savas valsts pirmo Prezidentu, bet mums derētu biežāk atcerēties šos viņa vārdus, kurus viņš sacīja: "Mûsu cieņa pret mūsu valsti dibinās uz atziņu, ka šo valsti, mūsu patstāvību un neatkarību tik svētu mēs turam tieši tādēļ, ka par to esam maksājuši ļoti bargu cenu". Paldies.

Sēdes vadītāja. Dzintars Ābiķis, "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts.

Dz.Ābiķis (frakcija "Latvijas ceļš").

Augsti godātā priekšsēdētāja! Cienījamie kolēģi! Es nebūtu kāpis tribīnē, ja nebūtu uzstājies Dunkera kungs, jo klātpienākušajiem deputātiem, kuri ir ievēlēti 6.Saeimā, bet kuru nebija 5.Saeimā, es gribētu darīt zināmu to, ka 5.Saeimā bija tāda tradīcija, ka, ņemot vērā tomēr šī jautājuma delikātumu, mēs tomēr spriežam par konkrētu cilvēku, un galu galā tas, par ko jau te runāja, kas ir šie īpašie nopelni, par to katram deputātam ir šie iekšējie kritēriji, un tie ir savādāki. Un "Latvijas ceļa" frakcijā nekad šajā jautājumā nav bijis obligātais balsojums un nekad, es domāju, es esmu pārliecināts, nebūs obligātais balsojums, jo šeit katrs deputāts parāda pret attiecīgo personu savu individuālo attieksmi. Un tāpēc es tiešām neesmu šeit kāpis tribīnē,

lai aģitētu "par" vai aģitētu "pret", jo tā tiešām, es uzskatu, ir katra deputāta iekšēja lieta, vai viņš jūt, ka šis cilvēks ir pelnījis šo pilsonību par īpašiem nopelniem vai nav.

Bet tomēr es gribētu atgādināt tikai dažus faktus. Jā, ir Larisa Savčenko-Neilande, jo sporta pasaulē viņu šobrīd pazīst ar uzvārdu "Neilande", un tas, es domāju, jums, Dunkera kungs, kā kultūras darbiniekam nav nekāds jaunums, jo arī aktieri ļoti daudzi dokumentos saglabā savu iepriekšējo uzvārdu... es atvainojos, dokumentos pieņem sava dzīvesbiedra uzvārdu, bet skatuves dzīvē saglabā savu iepriekšējo uzvārdu un tā tālāk, bet šajā gadījumā tas ir otrādi, taču tas nav izšķirošais.

Es gribētu atgādināt tikai dažus faktus. Jā, līdz šim mēs diezgan dzelžaini esam turējušies pie principa iepriekšējā Saeimā, ka visi izskatāmie kandidāti labi vai varbūt ne tik labi zina latviešu valodu. Jā, Larisa Neilande latviešu valodu zina diezgan vāji, jo viņa Latvijā dzīvo samērā nesen un tenisistiem diemžēl ir tā darba specifika, sporta specifika, ka viņi 11 mēnešus atrodas ārpus Latvijas. Viņa latviski saprot, bet runā tiešām ļoti vāji. Un tajā pašā laikā es gribētu atgādināt tikai dažus faktus. Neapšaubāmi, šobrīd, pēc dažādiem kritērijiem, Larisa Neilande ir pasaulē populāra sportiste, kas nāk no Latvijas. Šobrīd pasaulē nav neviena cita tik populāra sportista kā Neilande, ko zinātu pietiekami liels sporta līdzjutēju loks.

Otrkārt, Larisa Neilande laikraksta "Sports" aptaujā - un laikrakstu "Sports" pamatā, es domāju, lasa latvieši - pagājušajā gadā ir atzīta par Latvijas populārāko sportisti. Larisa Neilande atšķirībā no daudziem tenisistiem, un mēs ļoti labi zinām, ka teniss ir viens no tiem sporta veidiem, kur var labi nopelnīt dažādos komercturnīros... ka Larisa Neilande atšķirībā no daudziem ārvalstu sportistiem, kuri bieži vien atsakās startēt federācijas kausa izcīņā, kas ir lielākais sporta notikums tenisā sieviešu komandām... ka sportistes bieži vien atsakās startēt valsts izlasē, bet startē kādos komercturnīros, jo par startu federācijas kausa izcīņā, kur attiecīgās sportistes pārstāv savu valsti, neko nemaksā, Larisa Neilande tomēr vienmēr konsekventi ir aizstāvējusi Latvijas godu federācijas kausa izcīņā, arī Olimpiskajās spēlēs. Un sasniegumi ir diezgan ievērojami.

Bez tam es gribētu vēlreiz pasvītrot to, ka sporta līdzjutēji Larisu Neilandi vērtē ļoti augstu. Starp citu, iepriekšējās Saeimas laikā, zinot šo samērā diskutablo situāciju dažādu deputātu starpā - es tajā laikā biju komisijas sekretārs - es lūdzu laikraksta "Sports" lasītājus... es ierakstīju laikrakstā tādu aicinājumu: "Lûdzu, uzrakstiet, kādas ir jūsu domas, ņemot vērā to, ka tiešām Larisa Neilande samērā nesen ir Latvijā un vāji zina latviešu valodu. Kādas ir jūsu domas par pilsonības piešķiršanu par īpašiem nopelniem?" Un gan laikraksts, gan arī es personīgi saņēmu diezgan daudz vēstuļu, un, starp citu, visas vēstules bija atbalsta vēstules, jo cilvēki uzskatīja, ka Larisa Neilande atšķirībā, Dunkera kungs, varbūt no sētnieces, kura arī tiešām labi savu darbu dara, bet šī sētniece nenes Latvijas vārdu pasaulē un nepopularizē Latviju, un bieži vien citās valstīs par valsts attiecīgo attīstības līmeni, par valsti kopumā spriež pēc tā, cik valstī ir pazīstamu mākslinieku, cik valstī ir pazīstamu sportistu, jo tieši šīs sfēras ir tās, kurās strādājošie vai darbojošies cilvēki nes Latvijas vārdu pasaulē. Un tāpēc, neskatoties uz zināmu pretrunīgumu, arī es personīgi, izsvēris visus "par" un "pret", tomēr atbalstītu pilsonības piešķiršanu par īpašiem nopelniem Larisai Neilandei. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Valdis Birkavs - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts, ārlietu ministrs. Birkava kungs! Jūs kā ministrs vai kā deputāts?

V.Birkavs (frakcija "Latvijas ceļš").

Kā deputāts.

Sēdes vadītāja. Jo te tas nosaka runāšanas laiku.

V.Birkavs. Paldies.

Godātā priekšsēdētāja! Godātais Prezidij! Godātie kolēģi! Daudzās pasaules valstīs mani ir aizvedis mans dienesta pienākums. Un daudzās pasaules valstīs es esmu dzirdējis Neilandes vārdu slavinām, jo viņa nes Latvijas vārdu pasaulē. Es atceros to brīdi, kad vēl Augstākajā padomē es cīnījos kopā ar saviem kolēģiem, lai Kalnbērza kungam piešķirtu pilsonību, jo Venecuela, kurā viņš izdarīja spožas operācijas, viņam piedāvāja to nekavējoties. Mēs ilgu laiku strādājām pie Latvijas tēla, un mēs zinām, ka Latvijā nav cilvēku, kuri precīzāk profilē Latvijas tēlu kā sportisti, kā politiķi, kā mākslinieki. Un tieši Neilande ir viena no tiem cilvēkiem, kas, neraugoties uz to, ka... jā, viņai ir dubultuzvārds, jā, viņa vēl slikti zina latviešu valodu... nes Latvijas vārdu pasaulē. Es domāju, ka mums nevajadzētu šaubīties par savu rīcību.

Sēdes vadītāja. Debates beidzam. Lūdzu zvanu! Pirms balsošanas vārds komisijas pārstāvim Andrejam Požarnovam.

A.Požarnovs (frakcija "Tçvzemei un Brīvībai").

Es gribētu dot divus skaidrojumus. Pirmkārt, par īpašiem nopelniem. Pirmajās trijās komisijas sēdēs mums notika ļoti garas diskusijas par to, kas ir īpaši nopelni un kas nav. Bija pat priekšlikumi izveidot klasifikatoru vai nolikumu par īpašiem nopelniem, bet šī lieta tomēr ir vairāk subjektīva, tāpēc izveidot šādu klasifikatoru var būt tas pats, kas uzrakstīt enciklopēdiju.

Un otrs jautājums. Tas, ko Dunkera kungs pieminēja, - Neilande vai Savčenko? Pašreiz ir tāda situācija, kaut arī Larisa Savčenko ir precējusies ar Latvijas pilsoni Aleksandru Neilandu, viņa nav nomainījusi pasi, un līdz šai dienai personu apliecinošs dokuments ir pase, kurā viņa ir Savčenko. Tādēļ visi dokumenti ir noformēti uz Savčenko vārda, un mēs balsojam par Larisu Savčenko.

Sēdes vadītāja. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 52, pret - 17, atturas - 15. Larisa Savčenko uzņemta Latvijas pilsonībā par īpašiem nopelniem.

Tagad, es ceru, deputāti ir atraduši visus četrus manis nosauktos dokumentus, taču tagad, lai turpinātu darbu un izskatītu šo jautājumu, mums ir nepieciešami vairāki precizējumi.

Dokumentā nr.181-a ir izteikts priekšlikums - papildināt lēmumu "Par Latvijas un Krievijas parlamentu attiecību parlamentārās grupas izveidošanu" ar 2.punktu, bet mums ir divi dokumenti ar tādu nosaukumu. Līdz ar to ir jautājums, kurš dokuments ir domāts 181.-a. Ja spriež pēc iesniegšanas kārtības, tad laikam jārunā par dokumentu nr.181. Lūdzu iesniedzējus paskaidrot. Kostandas kungs! Pirmais ir jūsu paraksts šinī 181.-a dokumentā. Kamēr Kostandas kungs gatavojas runāt, jautājums dokumenta autoriem, kuri ir parakstījuši dokumentu nr.181-b. Mēs ar Saeimas lēmumu grupu sastāvā neiekļaujam, tāpēc arī par šo dokumentu, parakstītāji, lūdzu informēt, ko tas nozīmē.

Tagad vārds... Kurš runās no parakstītājiem par 181.-a? Odisejs Kostanda - frakcijas "Latvijai" deputāts.

O.Kostanda (frakcija "Latvijai").

Cienījamo priekšsēdētāj! Cienījamie kolēģi! Frakcija "Latvijai" tāpat kā, domāju, arī citas Saeimas frakcijas ir saņēmušas ierosinājumu no Latvijas vēstnieka Krievijā Jāņa Petera kunga, kurā izklāstīti viņa apsvērumi un informācija par to, ka Krievijas Valsts domē iepriekšējā periodā, iepriekšējos gados ir darbojusies Baltijas atbalsta grupa, deputātu atbalsta grupa. Nav pamata domāt, ka arī jaunā Valsts dome Krievijā neturpinātu šādu pašu darbu, un ir domājams, ka tāda grupa izveidosies arī tagad. Tādējādi cienītais vēstnieka kungs aicina, iesaka Saeimas deputātiem apsvērt, vai nebūtu lietderīgi arī Latvijas parlamentāriešiem, Latvijas deputātiem izveidot šādu grupu.

Sēdes vadītāja. Kostandas kungs! Es ļoti atvainojos, ka es jūs pārtraucu. Mēs pašlaik nedebatējam par grupas izveidošanu. Man bija tāds jautājums: kurā dokumentā jūs vēlaties iekļaut šo 2.punktu? Jo mums ir divi dokumenti ar pilnīgi vienādu nosaukumu par šīs grupas izveidošanu. Tāpēc mums ir jābūt skaidrībā, pie kura dokumenta jūs esat domājuši strādāt.

O.Kostanda. Frakcija "Latvijai" ir iesniegusi dokumenta projektu, kas saucas "Par Latvijas un Krievijas partnerattiecību parlamentārās grupas izveidošanu", un lēmuma projekta 1.punkts šeit skan: "Izveidot Latvijas un Krievijas partnerattiecību parlamentāro grupu šādā sastāvā: Jānis Strods, Ivars Ķezbers, Indulis Bērziņš, Andris Ameriks, Odisejs Kostanda, Andris Saulītis, Elmārs Zelgalvis, Jānis Kazāks". Mēs ierosinām papildināt šo lēmuma projektu ar 2.punktu. Tas skan sekojoši: "Noteikt, ka jebkuram citam Saeimas deputātam ir tiesības iestāties Latvijas un Krievijas partnerattiecību parlamentārajā grupā".

Sēdes vadītāja. Tātad tas ir papildinājums dokumentam nr.181?

O.Kostanda. Jā. Precīzi.

Sēdes vadītāja. Paldies. Tātad jūs gribat debatēs uzstāties? Vai jūs negribat debatēt?

O.Kostanda. Es jau pateicu visu. Es varu tikai papildināt, ka mēs aicinām izveidot šādu grupu. Ņemsim vērā, ka Latvijas Saeimai tiešām ir izveidotas atbalsta grupas ar dažādām valstīm un kustība "Latvijai" vienmēr ir iestājusies par to, ka ir nepieciešams attīstīt mūsu ārpolitiskos sakarus ne tikai vienpusējā virzienā, bet Latvijai ir jābūt attiecībām ar dažādām valstīm, jānostiprina šie sakari. Un pirmām kārtām parlamentu līmenī. Mēs uzskatām, ka ir nepieciešama šāda parlamentārā grupa arī attiecību tālākai veidošanai ar Krievijas valsti.

Sēdes vadītāja. Lūdzu paskaidrot dokumenta nr.181-b iesniedzējus, jo mēs nevaram iekļaut nevienu. Mēs varam izveidot grupu, kurā ir cilvēki. Tā kā šeit ir nosaukti vēl 14 deputāti, tad mums būtu jābūt skaidrībai, vai šis dokuments nozīmē, ka mēs iekļaujam nozīmējot vai ka tas ir jāpievieno pie dokumenta nr.181. Lūdzu, iesniedzēji! Lūdzu vienu no 10 iesniedzējiem, lai jūs būtu tik laipni un nāktu šeit, un paskaidrotu, kā to saprast. Vai tas nozīmē papildināt sarakstu vai jūs gribat, lai Saeima ar lēmumu iekļauj šajā grupā šos cilvēkus? To mums principā nav juridisku tiesību darīt.

L.Kuprijanova (Tautas saskaņas frakcija).

Es te neesmu pirmā, bet neviens neceļas. Jā, varbūt tas formulējums nav precīzs. Es domāju, ka te iznāca vienīgi tādas domstarpības, ka viena grupa ir uzrakstīta, bet visiem nav dots pierakstīties. Tādēl mēs lūgtu šīs grupas vārdā - es ceru, ka neviens no 14 deputātiem neprotestēs - to vienkārši pievienot iepriekšējam dokumentam un balsot kopumā.

Sēdes vadītāja. Tātad jūsu doma ir bijusi, kā es saprotu, ar šiem 14 cilvēkiem papildināt to sarakstu, kas ir dokumentā nr.181. Dokuments nr.181-c ir jāprecizē. Vai te ir domāta cita grupa vai tā pati grupa? Un arī ar šiem parakstītājiem.

I.Ķezbers (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Es esmu šā dokumenta iesniedzējs. Tātad nedaudz vēstures. 19.decembrī... Nē, nē! Es vēlreiz gribu pateikt, ka 19.decembrī Ārlietu komisijā tika pieņemts šāds lēmums, tikai nebija virzīts uz plenārsēdi. Un līdz ar to Prezidijā tika iesniegta vēstule, jo mēs uzskatām, ka tas nav plenārsēdes jautājums. Un tāpēc es personīgi ierosinu apvienot visus trīs dokumentus un Ārlietu komisijai ārpus plenārsēdes risināt organizatorisku jautājumu. Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies. Anatolijs Gorbunovs, - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts, par procedūru.

Sinkas kungs, es atvainojos! Es jums došu vārdu tūlīt pēc tam.

A.Gorbunovs (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie deputāti! Diemžēl tā nevar savienot trīs dokumentus kopā un pievienot vienu otram klāt, citādi... Jo tie labie nodomi ir tiešām labi nodomi. Tos vajag realizēt. Bet tos vajag realizēt kā deputātu patstāvīgu iesniegumu, tas ir, 10 deputātu parakstītu, un tad ir jābalso par Saeimas lēmuma projektu. Šāds Saeimas lēmuma projekts ir Kostandas kungam tikai. Un viņš gan arī pēc tam šo savu Saeimas lēmuma projektu papildina ar vēl vienu punktu. Tad vienkārši... ņemot vērā, ka pulkstenis jau ir 17.00, es saskaņā ar attiecīgo Saeimas kārtības ruļļa pantu... nu gan es aizmirsu, kurš tas bija... 117.pantu... iebilstu, ja tādā veidā mēs izskatām. Jo mēs tikai šodien esam saņēmuši to lietu. Un tāpēc es domāju, ka Kostandas kungs un Ķezbera kungs abi divi apvienos šos dokumentus un lēmuma projekta veidā iedos mums nākamajā Saeimas sēdē, un es domāju, ka mēs visi nobalsosim.

Sēdes vadītāja. Paldies. Cik es saprotu, tad Sinkas kungs... Es atvainojos, Sinkas kungs! Lielā dokumentu jūklī bija pagājis malā... Piedodiet, lūdzu! Juris Sinka - frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" deputāts.

J.Sinka (frakcija "Tçvzemei un Brīvībai").

Cienījamā priekšsēža kundze! Es pieņemu jūsu atvainošanos, jo tiešām es gribēju lūgt tieši šā 117.panta ietvaros šā jautājuma izskatīšanu atlikt uz nākamo plenārsēdi un tikai izteikt izbrīnu, ka šim jautājumam, kas ir pielīdzināms Vācijas vai Kuveitas, vai jebkuras citas atbalsta grupas izveidošanai... tur nav nekāda sevišķa... ir dota tik liela speciāla uzmanība. Es domāju, ka to mēs visu varam izšķirt. Bez tam izskatās, ka tie, kas te ir ierakstīti, ir kaut kādi privileģēti cilvēki. Es neesmu daudz redzējis, ka cirkulētu riņķī papīrs, kur vēl visi varētu pieteikties. Es esmu pārliecināts, ka laikam būs vēl kādi, kas vēl gribētu iestāties. Un tad mums būs 5.dokuments atkal. Es domāju, ka šeit ir kaut kas savāds noticis. Lūdzu to atstāt līdz nākamajai nedēļai.

Sēdes vadītāja. Paldies. Andris Ameriks - Tautas saskaņas partijas frakcijas deputāts.

A.Ameriks (Tautas saskaņas partijas frakcija).

Arī es runāšu par procedūru. Cienījamie deputāti! Es aicinu pievienoties Gorbunova kunga priekšlikumam, jo jau pirms Jaunā gada tika aicināti visi deputāti pieteikties dažādās parlamenta atbalsta grupās. Kopskaitā pašreiz tādu ir 13. Šodien Ārlietu birojs un tie darbinieki, kas šeit

apkopoja visus priekšlikumus... un tika sagatavoti materiāli, lai mēs nākamajā sēdē tos varētu kvalitatīvi izskatīt. Es aicinu pašreiz arī tātad šo Krievijas-Latvijas atbalsta grupu izveidot pēc tāda paša principa. Ja ir vēl deputāti, kuri vēlas tajā darboties, lūdzu pieteikties Ārlietu birojā. Mums vēl ir laiks, un mēs tomēr nosakām to, ka uz nākamo Prezidija sēdi, kas ir pirmdien, tas ir, nākamo pirmdien, mēs apkopojam visus priekšlikumus un virzām nākamceturtdien uz sēdi visas šīs draudzības grupas, un tad jau statutējam tās. Un pēc tam, dabīgi, katrs deputāts laika gaitā var tām vēl pievienoties. Paldies.

Sēdes vadītāja. Tā kā Kārtības rullī ir paredzēts: ja ir iebildumi pret patstāvīga priekšlikuma izskatīšanu tanī sēdē, kad tas ir iesniegts... Tā kā trīs no četriem dokumentiem par vienu un to pašu jautājumu ir iesniegti šodien, jautājuma izskatīšana šajā sēdē nav iespējama. Es ceru, ka nākamajā sēdē būs sagatavots vienots saraksts, ar vienu grupas nosaukumu, un mēs šo jautājumu varēsim izskatīt veiksmīgi.

Nākamais darba kārtības jautājums, par kuru mēs nobalsojām, ka to vajag izskatīt šodien, ir **"Grozījums likumā "Par zemes komisijām"".**

Edgars Bāns, Latvijas Vienības partijas frakcijas deputāts, - Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā.

E.Bāns (Latvijas Vienības partijas frakcija).

Cienījamo priekšsēdētāj! Godātie deputāti! Vienības partijas frakcija, kad izskatīja šo jautājumu...

Sēdes vadītāja. Bāna kungs, lūdzu, mikrofonu mazliet uz leju! Vienkārši zālē jūs nedzird.

E.Bāns. Paldies. Kad izskatīja šo jautājumu par zemes komisijām, mēs nonācām pie tāda secinājuma, ka ir nepieciešams pastiprināt šīs komisijas svarīgumu. Tādēļ mēs līdzšinējo likumu vietā ierosinājām, ka būtu vēlams, lai zemes komisijā, kur ir pieci deputāti, piedalītos no katras frakcijas pa vienam deputātam. Toreiz bija 9 frakcijas, tāpēc mēs rakstījām, ka 9 deputāti. Ja tas jautājums būtu debatējams, tad varētu būt arī 8 deputāti un pārējos varētu pieaicināt kā ekspertus šajā komisijā. Šeit steigas, bez šaubām, nekādas nav, un tādēļ es komisijas vārdā lūdzu šo jautājumu novadīt atpakaļ komisijām, lai to apspriestu visas frakcijas, visas, kam tas ir nepieciešams, un tad mierīgā garā to izlemtu. Paldies.

Sēdes vadītāja. Tātad ierosinājums ir - nodot Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai.

E.Bāns. Visām frakcijām.

Sēdes vadītāja. Deputātiem nonāk visiem automātiski, ja tā varētu teikt. Tātad - komisijai nodot šo likumprojektu virzīšanai tālāk.

Vai ir kāds pieteicies debatēs? Deputātiem iebildumu nav? Tad mums nav jābalso par nodošanu komisijai?

Mūsu rīcībā ir 10 minūtes, jo Saeimas Prezidijs nav saņēmis priekšlikumu par sēdes turpināšanu. Bet darba kārtībā vēl ir viens jautājums. Tas ir dokuments nr. 189. "Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija lūdz iekļaut 11.janvāra sēdes darba kārtībā lēmuma

projektu **par piecu deputātu sastāva atjaunošanu Centrālajā zemes komisijā saskaņā ar likumu "Par zemes komisijām".**

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā Anna Seile, LNNK un LZP frakcijas deputāte.

A.Seile (LNNK un LZP frakcija).

Cienījamie deputāti! Es aicinu izmantot šīs 10 minūtes, nobalsot par visiem šiem deputātiem, kas ir minēti. Tātad seši ir izvirzīti, papildu priekšlikumi nav iesniegti. Protams, pēc pašreiz spēkā esošā likuma, komisijā var strādāt tikai pieci deputāti. Tātad, balsojot par katru atsevišķi, tie pieci deputāti, kuri saņems vislielāko balsu skaitu, arī būs šajā Centrālajā zemes komisijā. Iesaku nekavēties, tāpēc ka Centrālās zemes komisijas sēde notiek jau pirmdien. Materiāli tai ir sagatavoti, bet es gribu tikai izteikt paskaidrojumu, ka ... neticiet Staša kungam, kurš teica, ka Centrālā zemes komisija tērē lielus līdzekļus. Par šo darbību katrs deputāts saņem 6 latus par vienu sēdi. Tātad 24 latus mēnesī, mīnus 6 latus, kuri aiziet nodokļos Latvijas Republikas iedzīvotājiem. Vislētākā komisija pasaulē. Balsojiet!

Sēdes vadītāja. Seiles kundzes secinājums varbūt bija mazliet pārsteidzīgs, bet nu... Tātad balsojam par sešām personālijām, no kurām piecas, kas būs ieguvušas vislielāko balsu skaitu, tiks iekļautas komisijas sastāvā. Lūdzu zvanu!

Pirmā persona, par kuru balsojam, ir deputāte Gunta Gannusa. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 43, pret - 10, atturas - 23.

Otrais ir deputāts Anatolijs Gorbunovs. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 68, pret - 3, atturas - 13.

Trešais ir deputāts Aleksandrs Pētersons. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 32, atturas - 11.

Ceturtais ir deputāts Jānis Rāzna. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 59, pret - 4, atturas - 19.

Piektais ir deputāts Jānis Rubulis. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 59, pret - 5, atturas - 17.

Sestā ir deputāte Anna Seile. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 51, pret - 21, atturas - 8.

Tātad ar Saeimas lēmumu par Centrālās zemes komisijas locekļiem tiek ievēlēti Gunta Gannusa, Anatolijs Gorbunovs, Jānis Rāzna, Jānis Rubulis, Anna Seile.

Līdz ar to šodien... Jā, ir vēl viens patstāvīgais priekšlikums. Es atvainojos!

"Lai kvalitatīvāk sagatavotu priekšlikumus likumam **"Par spirta un alkoholisko dzērienu valsts monopolu"**, lūdzam pagarināt priekšlikumu iesniegšanas termiņu līdz 5.februārim. Deputāti: Māris Vītols, Paulis Kļaviņš, Andrejs Naglis, Aida Prēdele, Anta Rugāte, Ervids Grinovskis, Pēteris Tabūns, Atis Sausnītis, Ēriks Kaža, Leonards Teniss.

Debatēs neviens pieteicies nav.

Andrejs Požarnovs - "Tçvzemei un Brīvībai" frakcijas deputāts. Jūsu rīcībā četras minūtes.

A.Požarnovs (frakcija "Tçvzemei un Brīvībai").

Mēs šo pašu jautājumu esam skatījuši Sociālo un darba lietu komisijā, un mūsu priekšlikums bija - pagarināt līdz 15.februārim.

Sēdes vadītāja. Bet Saeimas Prezidijā nav neviena dokumenta, kurā jūsu priekšlikums būtu fiksēts kā Sociālo un darba lietu komisijas priekšlikums. Tāpēc mēs varam uzklausīt tikai jūsu priekšlikumu. Požarnova kungs, tas ir tagad. Jūs iesakāt izmainīt līdz 15.februārim. Tā kā mums ir izteikts pretējs viedoklis par citu termiņu, tad mums ir jābalso par patstāvīgā priekšlikuma termiņu - līdz 5.februārim.

Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Mēs balsosim par termiņa pagarināšanu līdz 5.februārim. Uz nākamo reizi, ja ir citi priekšlikumi, var iesniegt un pagarināt to vēl tālāk.

Lūdzu deputātus balsot par priekšlikumu - līdz 5.februārim. Lūdzu rezultātu! Par - 73, pret - 6, atturas - 7. Priekšlikums ir pieņemts.

Līdz ar to šodienas sēdes darba kārtība ir izskatīta. Lūdzu deputātus reģistrēties! Lūdzu reģistrācijas režīmu!

Lūdzu Saeimas sekretāra biedri Janīnu Kušneri nolasīt reģistrācijas rezultātus!

J.Kušnere (6. Saeimas sekretāra biedre).

Cienījamie kolēģi, lūdzu mazu uzmanību! Nav reģistrējušies...

Sēdes vadītāja. Godātie deputāti, lūdzu, esiet uzmanīgi! Vēl ir viena minūte oficiālā darba laika, un pasekojiet tiem rezultātiem, ko nolasīs!

J.Kušnere. Nav reģistrējušies:

Jānis Ādamsons,

Ilmārs Bišers...

Sēdes vadītāja. Ir zālē.

J.Kušnere. Ilmārs Bišers...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Roberts Dilba.

Sēdes vadītāja. Ir zālē.

J.Kušnere. Aivars Endziņš.

Sēdes vadītāja. Nav.

J.Kušnere. Māris Gailis.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Māris Grīnblats.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Guntars Grīnblats.

Sēdes vadītāja. Ir zālē.

J.Kušnere. Ernests Jurkāns.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Andrejs Krastiņš...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Aivars Guntis Kreituss.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Vilis Krištopans.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Ludmila Kuprijanova.

Sēdes vadītāja. Ir zālē.

J.Kušnere. Pauls Putniņš.

Sēdes vadītāja. Ir zālē.

J.Kušnere. Anta Rugāte.

Sēdes vadītāja. Ir zālē.

J.Kušnere. Dainis Turlais.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Elmārs Zelgalvis.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Paldies!

Sēdes vadītāja. Sēdi pasludinu par slēgtu. Nākamā sēde 18.janvārī pulksten 9.00.

Redaktores: J.Kravale, L.Bumbura

Datoroperatores: B.Strazdiņa, S.Bērziņa, M.Ceļmalniece, I.Kuzņecova

Korektores: D.Kraule, J.Kurzemniece, S.Stikute

SATURA RĀDĪTĀJS
1996.gada 11.janvāra 6.Saeimas ziemas sesijas sēde

Par darba kārtību - 1.lpp.

Priekšlikumi - dep. J.Sinka - 1.lpp.

- dep. I.Ķezbers - 3.lpp.

- dep. A.Seile - 3.lpp.

- 4.lpp.

Par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par 1925.gada 1.aprīļa likuma "Ministru kabineta iekārta" atjaunošanu""

(130. un 130.-a dok.) - 5.lpp.

Debates - dep. J.Mauliņš - 5.lpp.

Par likumprojektu "Par uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi invalīdu biedrību uzņēmumiem (uzņēmējsabiedrībām), medicīniska rakstura, kā arī citu labdarības fondu uzņēmumiem (uzņēmējsabiedrībām) 1995. un 1996.gadā"

(134. un 134.-a dok.) - 7.lpp.

Par likumprojektu "Likums par valsts un pašvaldību pasūtījumu"

(135. un 135.-a dok.) - 7.lpp.

Par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts aizsardzību""

(136. un 136.-a dok.) - 7.lpp.

Par likumprojektu "Grozījumi likumā "Latvijas Nacionālo bruņoto spēku piedalīšanās starptautiskajās operācijās""

(137. un 137.-a dok.) - 7.lpp.

Par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par uzņēmējdarbības regulēšanu enerģētikā""

(138. un 138.-a dok.) - 7.lpp.

Par likumprojektu "Grozījums Prokuratūras likumā"

(152. un 152.-a dok.) - 8.lpp.

Priekšlikums - dep. J.Kaksītis - 8.lpp.

Par likumprojektu "Par Latvijas Republikas valdības un Amerikas Savienoto Valstu valdības līgumu par ekonomisko, tehnisko un ar to saistīto palīdzību"

(154. un 154.-a dok.) - 9.lpp.

Par likumprojektu "Par Latvijas Republikas valdības un Eiropas kopienas komisijas līgumu par Eiropas kopienas komisijas pārstāvniecības izveidošanu un tās privilēģijām un imunitātēm Latvijā"

(155. un 155.-a dok.) - 9.lpp.

Par likumprojektu "Grozījums likumā "Par namīpašumu atdošanu likumīgajiem īpašniekiem""

(159. un 159.-a dok.) - 9.lpp.

Par likumprojektu "Grozījums Latvijas Krimināl kodeksā"

(160. un 160.-a dok.) - 9.lpp.

Priekšlikums - dep. J.Kaksītis - 9.lpp.

Lēmuma projekts "Par S.Dz.Levrences atkārtotu apstiprināšanu par Latvijas Republikas Valsts kontroles kolēģijas locekli"

(146. un 146.-a dok.)
Ziņo - dep. J.Kaksītis - 10.lpp.

Lēmuma projekts "Par R.Zonenberga atkārtotu apstiprināšanu par Latvijas Republikas Valsts kontroles kolēģijas locekli"

(146. un 146.-a dok.)

Ziņo - dep. J.Kaksītis - 11.lpp.

Lēmuma projekts "Par J.Āboliņa apstiprināšanu par Latvijas Republikas Valsts kontroles kolēģijas locekli"

(147. un 147.-a dok.)

Ziņo - dep. J.Kaksītis - 11.lpp.

Lēmuma projekts "Par V.H.Puča apstiprināšanu par Latvijas Republikas Valsts kontroles kolēģijas locekli"

(147. un 147.-a dok.)

Ziņo - dep. J.Kaksītis - 11.lpp.

Lēmuma projekts "Par Ventspils pilsētas tiesas tiesneses I.M.Celmas pirmstermiņa atbrīvošanu no amata"

(148. dok.)

Ziņo - dep. J.Kaksītis - 12.lpp.

Lēmuma projekts "Par Rīgas pilsētas Zemesgrāmatu nodaļas priekšnieka vietnieces G.Freibergas pirmstermiņa atbrīvošanu no amata"
(149. dok.)
Ziņo - dep. J.Kaksītis - 12.lpp.

Lēmuma projekts "Par A.Siliņa atlaišanu no Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneša amata"
(158. dok.)
Ziņo - dep. R.Apsītis - 13.lpp.

Saeimas deputātu pieprasījums Ministru kabinetam par precīza saraksta sastādīšanu priekšmetiem, kuri ietilpst zem jēdziena "humānā palīdzība"

(179. dok.)

Nolasa - Saeimas sekretāra biedre J.Kušnere - 14.lpp.

Saeimas deputātu jautājumi Latvijas Republikas labklājības ministram V.Makarovam par aizsargāšanu un nodrošināšanu Latvijas daudzbērnu un maznodrošināto ģimeņu bērnu, par pensiju paaugstināšanu, par dzīvokļu neapkurināšanu un par konkrētu pasākumu veikšanu, lai mazinātu trūkumu un nabadzību ziemas mēnešos

(182. dok.)

Nolasa - Saeimas sekretāra biedre J.Kušnere - 15.lpp.

Saeimas deputātu jautājumi Latvijas Republikas Ministru prezidentam A.Šķēlem par banku "Baltija"

(185. dok.)

Nolasa - Saeimas sekretāra biedre J.Kušnere - 15.lpp.

Saeimas deputātu jautājumi Latvijas Republikas Ministru prezidentam A.Šķēlem par Ministru prezidenta biedriem

(185. dok.)
Nolasa - Saeimas sekretāra biedre J.Kušnere - 17.lpp.

Paskaidrojums - dep. O.Kostanda - 18.lpp.

Saeimas deputātu jautājumi finansu ministram A.Kreitusam par 1995.gada budžeta izdevumiem, kas izlietoti Valsts prezidenta vajadzībām

(184. dok.)

Nolasa - Saeimas sekretāra biedre J.Kušnere - 19.lpp.

Saeimas deputātu jautājumi zemkopības ministram A.Kaulam par Latvijas lauksaimniecības stāvokļa uzlabošanu

(183. dok.)
Nolasa - Saeimas sekretāra biedre J.Kušnere - 20.lpp.

Saeimas deputātu jautājumi tieslietu ministram Dz.Rasnačam un ārlietu ministram V.Birkavam par darba grupas izveidošanu Latvijas Republikas likumdošanas aktu saskaņošanai ar Eiropas cilvēktiesību konvenciju un tās 11.papildprotokolu

Nolasa - Saeimas sekretāra

biedre J.Kušnere - 21.lpp.

**Likums "Grozījums Prokuratūras likumā"
(1.lasījums) (Steidzams)**

(152. un 152.-a dok.)

Ziņo - dep. J.Kaksītis - 22.lpp.

**Likums "Grozījums Prokuratūras likumā"
(2.lasījums)**

(152. un 152.-a dok.)

Ziņo - dep. J.Kaksītis - 23.lpp.

Likumprojekts “Grozījums Latvijas Krimināl kodeksā” (1.lasījums) (Steidzams)

(160. dok.)
Ziņo – dep. J.Kaksītis – 24.lpp.

Likumprojekts “Grozījumi likumā “Par uzņēmumu ienākuma nodokli”” (1.lasījums)

(70. un 141. dok.)

Ziņo - dep. E.Zelgalvis - 26.lpp.

Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" (1.lasījums)

(69. un 141. dok.)

Ziņo - dep. E.Zelgalvis - 27.lpp.

Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"" (1.lasījums) (Noraidīts)

(68. dok.)

Alternatīvais likumprojekts "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"" (1.lasījums) (Steidzams)

(140. dok.)

Priekšlikums - dep. M.Vītols - 27.lpp.

Ziņo - dep. M.Vītols - 28.lpp.

Paziņojumi - dep. I.Bērziņš - 32.lpp.

- dep. Dz.Ābiķis - 32.lpp.

- dep. E.Zelgalvis - 33.lpp.

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa - Saeimas sekretāra biedre J.Kušnere - 34.lpp.

Likumu "Grozījumi likumā "Par sociālo nodokli"" izskatīšanas turpinājums

Ziņo - dep. M.Vītols - 36.lpp.

Priekšlikumi - dep. M.Vītols - 37.lpp.

- dep. L.Kuprijanova - 37.lpp.

Debates - dep. P.Apinis - 38.lpp.

- dep. M.Vītols - 39.lpp.

- dep. A.Požarnovs - 42.lpp.

- dep. R.Dilba - 44.lpp.

- dep. E.Bāns - 45.lpp.

- dep. V.Nagobads - 48.lpp.

- dep. A.Seile - 50.lpp.

- dep. E.Grinovskis - 52.lpp.

- dep. L.Stašs - 54.lpp.

- dep. J.Dobelis - 56.lpp.

- dep. A.Gorbunovs - 58.lpp.

- dep. G.Gannusa - 60.lpp.

- dep. R.Apalups - 62.lpp.

- dep. M.Goba - 63.lpp.

- darba lietu valsts ministrs A.Bērziņš - 64.lpp.

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa - Saeimas sekretāra biedre J.Kušnere - 66.lpp.

Debašu turpinājums - finansu ministrs A.Kreituss - 67.lpp.

- dep. V.Balodis - 70.lpp.

Priekšlikums - dep. A.Jirgens - 71.lpp.

Likumprojekts "Vietvārdu aizsardzības likums" (1.lasījums)

(102. un 143. dok.)

Ziņo - dep. G.Eniņš - 72.lpp.

Likumprojekts "Grozījums likumā "Par valsts civildienestu"" (1.lasījums)

(55. un 145. dok.)

Ziņo - dep. V.Krisbergs - 75.lpp.

Likumprojekts "Grozījums Korupcijas novēršanas likumā" (1.lasījums)

(109. un 144. dok.)

Ziņo - dep. J.Lagzdiņš - 76.lpp.

Likumprojekts "Par Latvijas Republikas valdības un Uzbekistānas Republikas valdības līgumu par gaisa satiksmi" (1.lasījums) (Steidzams)

(46. un 150. dok.)

Ziņo - dep. I.Bērziņš - 77.lpp.

Likumprojekts "Par Latvijas Republikas valdības un Uzbekistānas Republikas valdības līgumu par gaisa satiksmi" (2.lasījums)

(46. un 150. dok.)

Ziņo - dep. I.Bērziņš - 78.lpp.

Likumprojekts "Par Latvijas Republikas valdības un Beļģijas Karalistes valdības līgumu par gaisa satiksmi" (1.lasījums) (Steidzams)

(49. un 151. dok.)

Ziņo - dep. I.Bērziņš - 78.lpp.

Likumprojekts "Par Latvijas Republikas valdības un Beļģijas Karalistes līgumu par gaisa satiksmi" (2.lasījums)

(49. un 151. dok.)

Ziņo - dep. I.Bērziņš - 79.lpp.

Likumprojekts "Likums par nacionālās pretošanās kustības dalībnieku statusu" (1.lasījums)

(39. un 153. dok.)

Ziņo - dep. A.Seiksts - 80.lpp.

Debates - dep. A.Naglis - 84.lpp.

- dep. P.Kļaviņš - 85.lpp.

- dep. J.Mauliņš - 86.lpp.

- dep. M.Lujāns - 87.lpp.

- dep. P.Tabūns - 89.lpp.

- dep. J.Dobelis - 91.lpp.

- dep. J.Kazāks - 94.lpp.

- dep. J.Mauliņš - 95.lpp.

- dep. P.Kļaviņš - 97.lpp.

- dep. J.Vidiņš - 98.lpp.

- dep. A.Jirgens - 100.lpp.

- dep. V.Dozorcevs - 101.lpp.

- dep. M.Lujāns - 102.lpp.

- dep. Dz.Ābiķis - 104.lpp.

- dep. A.Pētersons - 104.lpp.

- dep. I.Liepa - 106.lpp.

- dep. K.Čerāns - 108.lpp.

Galavārds - dep. A.Seiksts - 109.lpp.

Lēmuma projekts "Par pilsonības piešķiršanu Sergejam Inšakovam par īpašiem nopelniem Latvijas labā"

(156. dok.)

Ziņo - dep. A.Požarnovs - 112.lpp.

Debates - dep. J.Vidiņš - 112.lpp.

Lēmuma projekts "Par pilsonības piešķiršanu Larisai Savčenko par īpašiem nopelniem Latvijas labā"

(157. dok.)

Ziņo - dep. A.Požarnovs - 113.lpp.

Debates - dep. O.Dunkers - 114.lpp.

- dep. Dz.Ābiķis - 115.lpp.

- dep. V.Birkavs - 117.lpp.

Lēmuma projekts "Par Latvijas un Krievijas partnerattiecību parlamentārās grupas izveidošanu" (Atlikts)

(181., 181.-a, 181.-b un 181.-c dok.) - 119.lpp.

Paskaidrojums - dep. O.Kostanda - 119.lpp.

Debates - dep. O.Kostanda - 120.lpp.

Paskaidrojumi - dep. L.Kuprijanova - 121.lpp.

- dep. I.Ķezbers - 121.lpp.

Par procedūru - dep. A.Gorbunovs - 122.lpp.

- dep. J.Sinka - 122.lpp.

- dep. A.Ameriks - 123.lpp.

Likumprojekts "Par grozījumiem likumā "Par zemes komisijām"" (Nodots atpakaļ komisijām)

Ziņo - dep. E.Bāns - 124.lpp.

Lēmuma projekts par piecu deputātu sastāva atjaunošanu Centrālās zemes komisijā saskaņā ar likumu "Par zemes komisijām"

Ziņo - dep. A.Seile - 125.lpp.

Par priekšlikumu iesniegšanas termiņa pagarināšanu likumam "Par spirta un alkoholisko dzērienu valsts monopolu" - 126.lpp.

Priekšlikums - dep. A.Požarnovs - 126.lpp.

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa - Saeimas sekretāra

biedre J.Kušnere - 127.lpp.